

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137) wprowadza się następujące zmiany:

1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotyczącą ataków na systemy informatyczne i zastępującą decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW (Dz. Urz. UE L 218 z 14.08.2013, str. 8).”;

2) po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„Art. 44a. § 1. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek przedsiębiorstwa stanowiącego własność sprawcy albo jego równowartości, jeżeli służyło ono do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści.

§ 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 39).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawę z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa osoby fizycznej albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści, a jego właściciel chciał, aby przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści albo przewidując taką możliwość, na to się godził.

§ 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach.

§ 4. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa.

§ 5. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa.

§ 6. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa.”;

3) w art. 45:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Za korzyść majątkową osiągniętą z popełnienia przestępstwa uważa się także pożytki z rzeczy lub praw stanowiących tę korzyść.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia została osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa znacznej wartości, albo przestępstwo, z którego została lub mogła zostać osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest nie niższa niż 5 lat, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa, za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w ciągu 5 lat przed popełnieniem przestępstwa do chwili wydania nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny.”;

- 4) w art. 45a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczonego przypadek, sąd może go orzec także w razie śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu jego niewykrycia, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby.”;
- 5) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:
„Art. 48a. W przypadku, o którym mowa w art. 44a § 4–6, sąd może orzec świadczenie w wysokości do 1 000 000 złotych na rzecz pokrzywdzonego lub Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.”;
- 6) w art. 115:
a) § 9 otrzymuje brzmienie:
„§ 9. Rzeczą ruchomą lub przedmiotem jest także polski albo obcy pieniądź lub inny środek płatniczy, środek pieniężny zapisany na rachunku oraz dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce.”,
b) dodaje się § 24 w brzmieniu:
„§ 24. Przy ocenie rozmiaru działalności przedsiębiorstwa sąd bierze pod uwagę wartość przedsiębiorstwa.”;
- 7) w art. 165a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Kto dopuszcza się czynu, o którym mowa w § 1, w okolicznościach wzbudzających uzasadnione podejrzenie, że mienie ruchome lub nieruchomości posłużą sfinansowaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym albo zostaną udostępnione zorganizowanej grupie lub związkowi mającym na celu popełnienie takiego przestępstwa lub osobie biorącej udział w takiej grupie lub związku,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;
- 8) art. 269a. otrzymuje brzmienie:
„Art. 269a. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, przez transmisję, zniszczenie, usunięcie, uszkodzenie, utrudnienie dostępu lub zmianę danych informatycznych, w istotnym stopniu zakłóca pracę systemu informatycznego, systemu teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej,
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

9) w art. 269b § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto wytwarza, pozyskuje, zbywa lub udostępnia innym osobom urządzenia lub programy komputerowe przystosowane do popełnienia przestępstwa określonego w art. 165 § 1 pkt 4, art. 267 § 3, art. 268a § 1 albo § 2 w związku z § 1, art. 269 § 1 lub 2 albo art. 269a, a także hasła komputerowe, kody dostępu lub inne dane umożliwiające nieuprawniony dostęp do informacji przechowywanych w systemie informatycznym, systemie teleinformatycznym lub sieci teleinformatycznej,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, 1823, 1860 i 1948) art. 775 otrzymuje brzmienie:

„Art. 775. Przepisów art. 773, art. 773² i art. 774 nie stosuje się w razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowego zabezpieczenia, jak również zbiegu zabezpieczenia administracyjnego z egzekucją sądową, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 751 oraz wypadków zabezpieczenia majątkowego w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790, 996, 1159 i 1948) w art. 36⁴ w ust. 8 w pkt 20 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 21 w brzmieniu:

„21) Żandarmeria Wojskowa.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:

- 1) przeciwko życiu, określonych w art. 148–150 Kodeksu karnego,
- 2) określonych w art. 134, art. 135 § 1, art. 136 § 1, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 211a, art. 223, art. 228 § 1 i 3–5, art. 229 § 1 i 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 232, art. 233 § 1–4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, art. 239 § 1, art. 245, art. 246, art. 252 § 1–3, art. 258, art. 269, art. 280–282, art. 285 § 1,

- art. 286 § 1, art. 296 § 1–3, art. 296a § 1, 2 i 4, art. 299 § 1–6 oraz art. 310 § 1, 2 i 4 Kodeksu karnego,
- 3) określonych w art. 46 ust. 1, 2 i 4, art. 47 oraz art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176, 1170 i 1171),
 - 4) przeciwko obrotowi gospodarczemu, określonych w art. 297–306 Kodeksu karnego, powodujących szkodę majątkową lub skierowanych przeciwko mieniu, jeżeli wysokość szkody lub wartość mienia przekracza pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
 - 5) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, gdy pokrzywdzonym jest małoletni albo gdy treści pornograficzne, o których mowa w art. 202 Kodeksu karnego, obejmują udział małoletniego,
 - 6) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
 - 7) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
 - 8) nielegalnego wytwarzania, posiadania lub obrotu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi albo ich prekursorami oraz materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi,
 - 9) określonych w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.³⁾),
 - 10) określonych w art. 43–46 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991),
 - 11) ściąganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,
- jak również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego,
- gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 1083, z 1998 r. poz. 715, z 2009 r. poz. 1149 i 1589 oraz z 2010 r. poz. 626.

Komendanta Głównego Policji albo Komendanta CBŚP, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji.”;

2) w art. 20:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa w art. 19 ust. 1, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Policja może korzystać z informacji:

- 1) stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- 2) stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997);
- 3) stanowiących tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948 i 1997);
- 4) stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.⁴⁾);
- 5) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948);
- 6) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 i 1948);
- 7) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, 1948 i 1997);

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1247, 1579, 1807, 1810, 1921 i 1948.

- 8) objętych tajemnicą dotyczącą poszczególnych umów ubezpieczenia, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948).”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnoszącego organu.”,
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3:
- 1) dotyczące dokumentacji związanej z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych, określonej w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, 1948 i 2024),
 - 2) zawarte w aktach niezawierających informacji, o których mowa w art. 182 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁵⁾),
 - 3) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,
 - 4) dotyczące objęcia osoby fizycznej ubezpieczeniem społecznym i zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne osoby fizycznej, a także dane płatnika składek, o których mowa w art. 40, art. 45 i art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228, 1579, 1933, 1948 i 2024.

- 5) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej dokonywała transakcji dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,
 - 6) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej, jest uczestnikiem funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
 - 7) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest stroną umowy dotyczącej obrotu instrumentami finansowymi, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
 - 8) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo komendanta wojewódzkiego Policji lub upoważnionych przez nich pisemnie funkcjonariuszy.”,
- d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
- „6a. Wniosek, o którym mowa w ust. 5a, odpowiada warunkom określonym w ust. 6 pkt 1,2 i 4–6.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, 1948 i 1955) w art. 9e ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Straż Graniczną w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:

- 1) określonych w art. 163 § 1, art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 166 § 1 i 2, art. 167, art. 168, art. 171, art. 172, art. 173 § 1, art. 258, art. 264 § 2 i 3 i art. 299 § 1 Kodeksu karnego,

- 2) określonych w art. 270–276 Kodeksu karnego w zakresie wiarygodności dokumentów uprawniających do przekraczania granicy państwowej, dokumentów uprawniających do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub dokumentów wymaganych do ich wydania,
- 3) skarbowych, o których mowa w art. 134 § 1 pkt 1 Kodeksu karnego skarbowego, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) określonych w art. 183 § 2, 4 i 5, art. 184 § 1 i 2, art. 263 § 1 i 2, art. 278 § 1, art. 291 § 1 i art. 306 Kodeksu karnego, art. 55 i art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437, 1948 i 2003), a także art. 44 i art. 46a ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991), art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.⁶⁾) oraz art. 11–13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. poz. 669 i 1948), jeżeli przestępstwa te pozostają w związku z przemieszczaniem przedmiotów przestępstwa przez granicę państwową,
- 5) określonego w art. 464 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- 6) określonych w art. 228, art. 229 i art. 231 Kodeksu karnego, popełnionych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
- 7) określonych w art. 229 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niebędące funkcjonariuszami lub pracownikami Straży Granicznej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej,
- 8) określonych w art. 264a Kodeksu karnego oraz art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 397, 774 i 1505 oraz z 2016 r. poz. 1330, 1887 i 1948.

- 9) określonych w art. 189a Kodeksu karnego i w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny,
- 10) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,
- 11) określonych w art. 232, art. 233 § 1–4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 Kodeksu karnego, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt 1–7, jak również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora okręgowego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 36c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez wywiad skarbowy w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw:

- 1) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,
- 3) przeciwko obrotowi gospodarczemu, powodujących szkodę majątkową, jeżeli wysokość szkody przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) przeciwko mieniu, jeżeli wartość mienia przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,

- 5) określonych w art. 228–231 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w związku z wykonywaniem czynności służbowych,
- 6) przestępstw określonych w art. 229 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niezatrudnione albo niepełniące służby w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez osoby, o których mowa w pkt 4,
- 7) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,
- 8) w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 1–5, lub przestępstwami, o których mowa w art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego

– jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd, na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;

2) w art. 36d:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Uzyskane w czasie prowadzenia czynności wywiadu skarbowego dane, o których mowa w art. 36b ust. 1, oraz materiały, w tym materiały zgromadzone w trybie art. 36fa ust. 1–9 oraz podczas stosowania kontroli operacyjnej lub niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, które:”;

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zawierają informacje mające znaczenie dla postępowania kontrolnego oraz w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem, są przekazywane właściwemu miejscowo organowi kontroli skarbowej, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania kontrolnego;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36aa ust. 1, art. 36b ust. 1, art. 36c ust. 1 i 2, art. 36ca ust. 1 lub art. 36fa ust. 1–9,

niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie lub dowodów mających znaczenie dla postępowania w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo niemające znaczenia dla postępowania kontrolnego, a także materiały uzyskane w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w ust. 1h, których zniszczenie zarządził Sąd, podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.”,

c) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej – w odniesieniu do materiałów uzyskanych w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36c ust. 1 i 2, art. 36ca ust. 1 i art. 36fa ust. 1–9.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 3, zgromadzonych na podstawie art. 36c ust. 1 i 2 i art. 36ca ust. 1 oraz art. 36fa ust. 1–9, a także materiałów uzyskanych w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w ust. 1h, których zniszczenie zarządził Sąd, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego.”;

2) w art. 36e ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Informacje uzyskane w czasie prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych lub czynności podejmowanych na podstawie art. 36b ust. 1 mogą być wykorzystane przez organy i jednostki organizacyjne kontroli skarbowej dla celów postępowania kontrolnego prowadzonego w stosunku do osoby, wobec której prowadzono te czynności lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe oraz w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem.”;

3) po art. 36f dodaje się art. 36fa w brzmieniu:

„Art. 36fa. 1. Wywiad skarbowy, w zakresie koniecznym do wykonywania ustawowych zadań, może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do:

1) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych;

- 2) podmiotów wykonujących działalność na podstawie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948);
- 3) podmiotów wykonujących działalność ubezpieczeniową;
- 4) funduszy inwestycyjnych;
- 5) podmiotów wykonujących działalność w zakresie obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, 1948 i 1997).

3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;
- 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

5. Po rozpatrzeniu wniosku Sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj, zakres oraz podmiot zobowiązany do ich udostępnienia albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 36c ust. 9 stosuje się odpowiednio.

6. Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej na postanowienie Sądu, o którym mowa w ust. 5, przysługuje zażalenie.

7. W przypadku wyrażenia przez Sąd zgody na udostępnienie informacji Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz o osobie pracownika wywiadu skarbowego upoważnionego do ich odbioru.

8. W terminie 120 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10, informuje podmiot, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, o postanowieniu Sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.

9. Sąd, na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może odroczyć, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, obowiązek, o którym mowa w ust. 8, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 36c ust. 9 stosuje się odpowiednio.

10. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 8 lub 9, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze lub postępowanie kontrolne, podmiot wskazany w ust. 4 pkt 4 jest powiadamiany o postanowieniu Sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub organ kontroli skarbowej przed zamknięciem postępowania przygotowawczego lub postępowania kontrolnego albo niezwłocznie po ich umorzeniu.

11. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 1, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego lub postępowania kontrolnego, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, niezwłocznie pisemnie zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.

12. Udostępnienie informacji i danych, o których mowa w ust. 1, następuje nieodpłatnie.

13. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów obowiązujących przy przetwarzaniu danych i informacji, o których mowa ust. 1, uwzględniając potrzebę ochrony danych przed nieuprawnionym dostępem i ujednolicenie postępowania w tym zakresie.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749 i 1948) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Istnienie okoliczności określonych w § 1 pkt 4–6 nie wyłącza postępowania w przedmiocie przypadku, o którym mowa w art. 45a § 2 ustawy – Kodeks karny.”;

2) w art. 22 dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

„§ 4. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a § 2 Kodeksu karnego lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego, po uprawomocnieniu się postanowienia o zawieszeniu postępowania sąd orzeka w przedmiocie przypadku z urzędu, a w postępowaniu przygotowawczym – na wniosek prokuratora. Jeżeli oskarżony nie posiada obrońcy, do udziału w postępowaniu dotyczącym przypadku wyznacza się obrońcę z urzędu.

§ 5. Na postanowienie w przedmiocie przypadku służy zażalenie.”;

- 3) tytuł działu III otrzymuje brzmienie:

„DZIAŁ III

Strony, obrońcy, pełnomocnicy, przedstawiciel społeczny, podmiot zobowiązany”;

- 4) w dziale III po rozdziale 10 dodaje się rozdziały 10a i 10b w brzmieniu:

„Rozdział 10a

Podmiot zobowiązany

Art. 91a. § 1. Jeżeli w związku z popełnieniem czynu zabronionego osoba fizyczna, prawna albo jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, uzyskała korzyść majątkową lub świadczenie, określone w art. 405–407, art. 410 i art. 412 Kodeksu cywilnego, od Skarbu Państwa, jednostki samorządowej, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, podmiotu, dla którego organ samorządu jest organem założycielskim, lub spółki prawa handlowego z większościowym udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządowej, na wniosek prokuratora sąd, stosując przepisy prawa cywilnego, zobowiązuje tę osobę lub jednostkę do zwrotu korzyści albo jej równowartości uprawnionemu podmiotowi lub orzeka przepadek świadczenia albo jego równowartości na rzecz Skarbu Państwa.

§ 2. Podmiot zobowiązany określony w § 1 jest przesłuchiwany w postępowaniu karnym w charakterze świadka. W przypadku podmiotu innego niż osoba fizyczna, przesłuchuje się osobę lub osoby uprawnione do działania w jego imieniu.

§ 3. Osoba, o której mowa w § 2, może odmówić zeznań.

§ 4. Przepisy art. 72, art. 75, art. 87 § 1, art. 89, art. 156 § 1 zdanie pierwsze oraz art. 167 stosuje się odpowiednio. Osoba, o której mowa w § 2, może zadawać pytania osobie przesłuchiwanej oraz zabrać głos końcowy przed obrońcą oskarżonego i oskarżonym.

Rozdział 10b

Właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem

Art. 91b. Właścicielowi przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 44a § 2 Kodeksu karnego, przysługują prawa strony w zakresie czynności procesowych odnoszących się do tego środka.”;

5) w art. 237:

a) w § 3 po pkt 18 dodaje się pkt 18a–18c w brzmieniu:

„18a) fałszywych zeznań, fałszywego oskarżenia i tworzenia fałszywych dowodów,
18b) zatajenia niewinności,
18c) poplecznictwa,”

b) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych są dopuszczalne również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego.”;

6) w art. 291:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W razie zarzucenia oskarżonemu popełnienia przestępstwa, za które lub w związku z którym można orzec:

- 1) grzywnę,
- 2) świadczenie pieniężne,
- 3) przepadek,
- 4) środek kompensacyjny,
- 5) zwrot pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi korzyści majątkowej, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, albo jej równowartości

– może z urzędu nastąpić zabezpieczenie wykonania tego orzeczenia na mieniu oskarżonego lub na mieniu, o którym mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione.

§ 2. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia określonego w § 1 pkt 3 lub 5 może nastąpić również na mieniu osoby fizycznej, o której mowa w art. 44a Kodeksu karnego, lub osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o której mowa w art. 45 § 3 Kodeksu karnego, lub na mieniu, które podlegałyby przypadkowi na podstawie art. 45a § 1 lub 2 Kodeksu karnego.”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości lub orzeczenia przepadku świadczenia albo jego

równowartości wobec podmiotu zobowiązanego, określonego w art. 91a, może z urzędu nastąpić na mieniu tego podmiotu.”;

7) w art. 292 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zabezpieczenie grożącego przepadku następuje przez zajęcie ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych oraz przez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości. Zakaz ten podlega ujawnieniu w księdze wieczystej, a w jej braku, w zbiorze złożonych dokumentów. W miarę potrzeby może być ustanowiony zarząd nieruchomości oskarżonego.”;

8) po art. 292 dodaje się art. 292a i art. 292b w brzmieniu:

„Art. 292a. § 1. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia, o którym mowa w art. 291 § 1, może nastąpić również przez ustanowienie przymusowego zarządu przedsiębiorstwa i wyznaczenie zarządcy. W postanowieniu określa się przedsiębiorstwo lub jego zorganizowaną część oraz wskazuje zarządcę spośród osób posiadających licencję doradcy restrukturyzacyjnego.

§ 2. W postępowaniu przygotowawczym postanowienie o zabezpieczeniu przez ustanowienie przymusowego zarządu wydaje prokurator. Postanowienie podlega zatwierdzeniu przez sąd.

§ 3. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w § 2, prokurator najpóźniej w ciągu 7 dni występuje do sądu o jego zatwierdzenie. W przedmiocie zatwierdzenia sąd rozstrzyga w ciągu 7 dni od przekazania mu postanowienia.

§ 4. Zabezpieczenie upada z chwilą uprawomocnienia się postanowienia sądu o odmowie zatwierdzenia postanowienia, o którym mowa w § 2.

§ 5. W przedmiocie zatwierdzenia postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu orzeka na wniosek prokuratora w postępowaniu przygotowawczym sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie, a po wniesieniu aktu oskarżenia w przedmiocie zatwierdzenia orzeka sąd, przed którym sprawa się toczy.

§ 6. Po wniesieniu aktu oskarżenia postanowienie o zabezpieczeniu przez ustanowienie przymusowego zarządu wydaje sąd, przed którym sprawa się toczy.

§ 7. Na postanowienie sądu w przedmiocie zatwierdzenia postanowienia o zabezpieczeniu lub w przedmiocie zabezpieczenia stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu służy zażalenie.

§ 8. Zarządca zapewnia ciągłość pracy zabezpieczonego przedsiębiorstwa oraz przekazuje sądowi lub prokuratorowi posiadane informacje mające znaczenie dla

toczącego się postępowania, w szczególności o sposobie i okolicznościach wykorzystania tego przedsiębiorstwa do popełnienia przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści oraz o rzeczach i dokumentach mogących stanowić dowód w sprawie.

§ 9. Zarządca sporządza spis składników majątku i praw majątkowych przedsiębiorstwa i przekazuje go prokuratorowi lub sądowi, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu. Właściciel lub inna osoba kierująca przedsiębiorstwem w jego imieniu może wnosić do prokuratora lub do sądu, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu, o wyłączenie określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia.

§ 10. Na postanowienie w przedmiocie wyłączenia określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia służy zażalenie stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu.

Art. 292b. Zabezpieczenie, o którym mowa w art. 292a § 1, może nastąpić również w stosunku do przedsiębiorstwa podmiotu zbiorowego w rozumieniu ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2016 r. poz. 1541), jeśli zebrane dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo, że podmiot ten może podlegać odpowiedzialności na podstawie tej ustawy.”;

9) w art. 323 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu śledztwa prokurator, w razie istnienia podstaw określonych w art. 45a Kodeksu karnego lub w art. 43 § 1 i 2, art. 43a oraz art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego, występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie przepadku. Z takim wnioskiem prokurator może wystąpić również w przypadku umorzenia postępowania wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, o ile przepis przewiduje orzeczenie przepadku.”;

10) w art. 333 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Prokurator może także dołączyć do aktu oskarżenia wnioski o orzeczenie wobec podmiotu zobowiązanego zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości uprawnionemu podmiotowi lub o orzeczenie przepadku świadczenia albo jego równowartości na rzecz Skarbu Państwa. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie.”;

11) w art. 334 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. O złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 333 § 5, prokurator zawiadamia podmiot zobowiązany i podmiot uprawniony oraz poucza o treści przepisów art. 91a, art. 415a i art. 444 § 2.”;

12) w art. 340:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a lub art. 99 § 1 Kodeksu karnego albo w art. 43 § 1 lub 2, w art. 43a lub art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego sąd, umarzając postępowanie lub rozpoznając wniosek prokuratora, o którym mowa w art. 323 § 3, orzeka przepadek.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Na postanowienie w przedmiocie przepadku służy zażalenie.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Osoba roszcząca sobie prawo do korzyści lub przedmiotów, których przepadek orzeczono na podstawie art. 44–45a Kodeksu karnego lub art. 43 § 1 i 2, art. 43a oraz art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego, może dochodzić swych roszczeń tylko w postępowaniu cywilnym.”;

13) po art. 415 dodaje się art. 415a w brzmieniu:

„Art. 415a. § 1. W razie skazania oskarżonego lub warunkowego umorzenia postępowania, sąd uwzględnia wniosek prokuratora, o którym mowa w art. 91a. Wniosku nie uwzględnia się, jeżeli roszczenie o zwrot korzyści majątkowej lub przepadek świadczenia jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono.

§ 2. Orzeczenie w przedmiocie wniosku nie wyłącza możliwości dochodzenia roszczeń w postępowaniu cywilnym w zakresie nieuwzględnionym w tym orzeczeniu.”;

14) w art. 422 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Wniosek, o którym mowa w § 1, może również złożyć podmiot zobowiązany. Przepis § 1 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.”;

15) w art. 444 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Apelacja przysługuje również podmiotowi zobowiązanemu.”;

16) art. 605a otrzymuje brzmienie:

„Art. 605a. § 1. Zatrzymanie osoby ściganej może nastąpić także na podstawie informacji o poszukiwaniu zamieszczonych w bazie danych Międzynarodowej

Organizacji Policji Kryminalnej lub Systemie Informacyjnym Schengen. Przepisy art. 244–246 i art. 248 stosuje się.

§ 2. Przed złożeniem kierowanego do Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o tymczasowe aresztowanie osoby ściganej sąd może zastosować wobec tej osoby tymczasowe aresztowanie na czas nie dłuższy niż 7 dni, jeżeli zwraca się o to właściwy organ państwa obcego poprzez wprowadzenie wpisu do bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej lub Systemu Informacyjnego Schengen stanowiącego zapewnienie, że wobec osoby ściganej zapadł prawomocny wyrok skazujący lub wydano inną decyzję będącą podstawą pozbawienia wolności, a w przypadku rejestracji w bazie Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – że państwo to wystąpi o jej wydanie.”;

17) w art. 607k § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Zatrzymanie osoby ściganej nakazem europejskim może nastąpić także na podstawie wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen lub do bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej. Przepisy art. 244–246 i art. 248 stosuje się.”;

18) w art. 607k § 3a otrzymuje brzmienie:

„§ 3a. Przed wpływieniem nakazu europejskiego sąd może zastosować wobec osoby ściganej tymczasowe aresztowanie na czas nie dłuższy niż 7 dni, jeżeli zwraca się o to właściwy organ sądowy, który wydał nakaz europejski, poprzez wprowadzenie wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen lub bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej stanowiącego zapewnienie, że wobec osoby ściganej zapadł prawomocny wyrok skazujący lub wydano inną decyzję będącą podstawą pozbawienia wolności.”;

19) w art. 611t § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wystąpienie, o którym mowa w § 1, może nastąpić także na wniosek Ministra Sprawiedliwości, właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania orzeczenia lub skazanego.”;

20) w art. 611tg § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd okręgowy, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, sprawcy lub z urzędu, może zwrócić się do właściwego sądu lub innego organu państwa wydania orzeczenia o przekazanie orzeczenia, o którym mowa w § 1, do wykonania, jeżeli pozwoli to w większym stopniu zrealizować wychowawcze i zapobiegawcze cele kary.”;

- 21) w art. 618 w § 1 po pkt 9a dodaje się pkt 9b w brzmieniu:
„9b) kosztów zarządu przymusowego.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29b § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pozew przeciwko Skarbowi Państwa, o którym mowa w art. 293 § 7 Kodeksu postępowania karnego, jest tymczasowo wolny od opłat sądowych, a w razie oddalenia powództwa powód jest obowiązany uiścić opłaty na zasadach ogólnych.”;

- 2) po art. 187 dodaje się art. 187a w brzmieniu:

„Art. 187a. § 1. Wykonanie przepadku przedsiębiorstwa następuje przez jego sprzedaż w całości lub w zorganizowanej części albo przez spieniężenie poszczególnych składników mienia przedsiębiorstwa.

§ 2. Wykonanie przepadku przedsiębiorstwa następuje przez jego sprzedaż w całości lub w zorganizowanej części, chyba że sprzeciwiają się temu względy szybkości postępowania lub oczekiwana suma uzyskana ze sprzedaży nie jest istotnie większa od oczekiwanej sumy uzyskanej ze spieniężenia poszczególnych składników mienia przedsiębiorstwa lub dalsza działalność przedsiębiorstwa nie jest uzasadniona.

§ 3. O wyborze sposobu wykonania przepadku przedsiębiorstwa sąd rozstrzyga postanowieniem.

§ 4. Do wykonania przepadku przedsiębiorstwa przez jego sprzedaż w całości lub w zorganizowanej części stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, z zastrzeżeniem, że art. 1064²² Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się w stosunku do Skarbu Państwa. Przepisu art. 187 § 1 nie stosuje się.

§ 5. Orzeczonego zarząd przymusowy trwa do chwili sprzedaży całości lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Jeżeli zarząd przymusowy nie był ustanowiony, sąd ustanawia go postanowieniem. Przepisy art. 292a § 1 i 8–10 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 1083, z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 701 i 1268, z 2001 r. poz. 1071 i 1194, z 2002 r. poz. 676 i 1679, z 2003 r. poz. 1061, 1380 i 1750, z 2004 r. poz. 889, 2135, 2405, 2426 i 2703, z 2005 r. poz. 1363 i 1479, z 2006 r. poz. 708 i 1648, z 2007 r. poz. 849, z 2008 r. poz. 620 i 1344, z 2009 r. poz. 39, 119, 504, 817, 911, 963, 1475, 1540 i 1589, z 2010 r. poz. 191, 227, 842 i 1228, z 2011 r. poz. 201, 202, 654, 734, 1092, 1280 i 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247, z 2014 r. poz. 287, 619 i 1707, z 2015 r. poz. 21, 396, 431, 541, 1269 i 1573 oraz z 2016 r. poz. 428, 437 i 1948.

§ 6. Do czasu wykonania przepadku przyjmuje się, że zarząd przymusowy jest ustanowiony nad przedsiębiorstwem osoby fizycznej.”;

- 3) w art. 188 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Wykonując przepadek przedsiębiorstwa przez spieniężenie poszczególnych składników jego mienia, urząd skarbowy sporządza spis składników majątku przedsiębiorstwa i przekazuje go sądowi. Sąd zatwierdza spis składników w drodze postanowienia. Na postanowienie zażalenie służy prokuratorowi, skazanemu i jego obrońcy oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu. Do czasu zatwierdzenia spisu nie dokonuje się czynności, o których mowa w § 5.”;

- 4) po art. 188 dodaje się art. 188a w brzmieniu:

„Art. 188a. Jeżeli przepadek nie może zostać wykonany w całości lub w części, gdyż składnik mienia podlegający przepadkowi został usunięty, zniszczony, zgubiony, ukryty albo z innych przyczyn faktycznych lub prawnych nie może zostać przejęty, sąd może orzec, a w razie przepadku korzyści pochodzącej z przestępstwa orzeka, przepadek równowartości tego składnika mienia, chyba że przepadek dotyczy przedmiotów określonych w art. 44 § 6 Kodeksu karnego.”;

- 5) po art. 189 dodaje się art. 189a w brzmieniu:

„Art. 189a. Przepadek przedsiębiorstwa nie obejmuje jego nazwy albo firmy, a także wchodzących w jego skład autorskich praw osobistych.”;

- 6) w art. 192 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do przepadku orzeczonego w razie zawieszenia lub umorzenia postępowania.”;

- 7) po art. 195b dodaje się art. 195c w brzmieniu:

„Art. 195c. Do zarządu przymusowego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o zarządzie przymusowym w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy – Kodeks postępowania karnego.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁸⁾) w art. 298 pkt 5b otrzymuje brzmienie:

„5b) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i ich posiadającym pisemne upoważnienie funkcjonariuszom i żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem;”.

Art. 10. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948 i 1997) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2:

a) lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe:

- przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej,
- popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej,
- określone w art. 165a lub art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137), zwanej dalej „Kodeksem karnym”,
- w zakresie zawarcia z osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności bankowych, w celu weryfikacji zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,”

b) lit. l otrzymuje brzmienie:

„l) Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228, 1579, 1933, 1948 i 2024.

w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955),”

c) po lit. l dodaje się lit. la w brzmieniu:

„la) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948),”;

2) w art. 106 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bank jest obowiązany przeciwdziałać wykorzystywaniu swojej działalności dla celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego.”;

3) w art. 106a:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, lub wykorzystywania działalności banku w celu ukrycia działań przestępczych lub dla celów mających związek z przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, prokurator może, w drodze postanowienia, wstrzymać określoną transakcję lub dokonać blokady środków na rachunku bankowym na czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące, również pomimo braku zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1. W postanowieniu określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady środków na rachunku.”

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W terminie określonym w ust. 4, prokurator wydaje postanowienie o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania, o którym niezwłocznie zawiadamia właściwy bank. Terminu określonego w art. 307 § 1 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się. W razie wszczęcia postępowania prokurator może, w drodze postanowienia, wstrzymać określoną transakcję lub dokonać blokady środków na rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące od

otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5. W postanowieniu określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady środków na rachunku.”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Wstrzymanie transakcji lub blokada środków na rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 3a, lub otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2016 r. poz. 2137 i 2138) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 31 § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Sąd może orzec przepadek przedmiotów określonych w art. 29 pkt 2, niebędących własnością sprawcy, jeżeli ich właściciel lub inna osoba uprawniona przewidywała, że mogą one służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego albo mogła to przewidzieć przy zachowaniu ostrożności wymaganej w danych okolicznościach.”;

2) w art. 33:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Za korzyść majątkową osiągniętą z popełnienia przestępstwa skarbowego uważa się także pożytki uzyskane z rzeczy lub praw stanowiących tę korzyść.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skazania za przestępstwo skarbowe, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową dużej wartości, albo przestępstwo skarbowe, z którego sprawca osiągnął lub mógł osiągnąć, chociażby pośrednio, korzyść majątkową, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest wyższa niż 3 lata, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa skarbowego, za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w ciągu 5 lat przed popełnieniem przestępstwa skarbowego do chwili wydania nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny.”;

- 3) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałyby orzeczone przepadek, sąd może go orzec także w przypadku śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu niewykrycia sprawcy, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby.”;

- 4) w art. 132 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W przypadkach, o których mowa w art. 43a, zabezpieczenie pozostaje w mocy do chwili orzeczenia przez sąd w przedmiocie przepadku.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948) w art. 54 w ust. 1:

- 1) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) Policji – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;

- 2) po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

„7b) Żandarmerii Wojskowej – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.

Art. 13. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2016 r. poz. 299, 615 i 1948) w art. 19:

- 1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, postanowienie, o którym mowa

w ust. 1, może zostać wydane również pomimo braku zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1.”;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 zdanie drugie, albo wydania postanowienia w okolicznościach, o których mowa w ust. 2, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez Żandarmerię Wojskową w granicach zadań określonych w art. 4 ust. 1 oraz w stosunku do osób wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 1, 3, 5 i 6, w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego:

- 1) przeciwko pokojowi i ludzkości,
- 2) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przestępstw określonych w art. 127–132 Kodeksu karnego,
- 3) przeciwko życiu, określonych w art. 148–150 Kodeksu karnego,
- 4) określonych w art. 140, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 171 § 1, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 200, art. 200a, art. 202 § 3 i 4, art. 211a, art. 223, art. 228 § 1 i 3–5, art. 229 § 1 i 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 1 i 2, art. 232, art. 233 § 1–4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, art. 239 § 1, art. 245, art. 246, art. 252 § 1–3, art. 258, art. 263 § 1 i 2, art. 265, art. 269, art. 280–282, art. 285 § 1, art. 286 § 1 i 2, art. 299 § 1–6, art. 305, art. 310 § 1, 2 i 4, art. 339 § 2, art. 345 § 2 i 3 oraz art. 358 § 2 Kodeksu karnego,
- 5) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,

- 6) określonych w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.⁹⁾),
- 7) określonych w art. 43 i art. 44 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991),
- 8) określonych w art. 53 ust. 1, art. 55 ust. 1, art. 56 ust. 1, art. 58 ust. 1, art. 59 ust. 1 oraz art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437, 1948 i 2003),
- 9) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,

jak również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego,

– gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, wojskowy sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i pisemnej zgody właściwego zastępcy prokuratora okręgowego do spraw wojskowych, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;

- 2) po art. 40a dodaje się art. 40b w brzmieniu:

„Art. 40b. 1. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa w art. 31 ust. 1, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Żandarmeria Wojskowa może korzystać z informacji:

- 1) stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- 2) stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997);

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 1083, z 1998 r. poz. 715, z 2009 r. poz. 1149 i 1589 oraz z 2010 r. poz. 626.

- 3) stanowiących tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948 i 1997);
- 4) stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 5) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948);
- 6) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 i 1948);
- 7) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, 1948 i 1997);
- 8) objętych tajemnicą dotyczącą poszczególnych umów ubezpieczenia, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948).

2. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie żołnierzom Żandarmerii Wojskowej pełniącym służbę w pionie dochodzeniowo-śledczym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, i prowadzącym czynności w danej sprawie oraz ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1247, 1579, 1810, 1921 i 1948.

3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej albo komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej przez wojskowy sąd okręgowy właściwy miejscowo z uwagi na siedzibę wnioskującego organu.

4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1:

- 1) dotyczące dokumentacji związanej z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych, określonej w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, 1948 i 2024),
- 2) zawarte w aktach niezawierających informacji, o których mowa w art. 182 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.¹¹⁾),
- 3) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,
- 4) dotyczące objęcia osoby fizycznej ubezpieczeniem społecznym i zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne osoby fizycznej, a także dane płatnika składek, o których mowa w art. 40, art. 45 i art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 5) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej dokonywała transakcji dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,
- 6) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej, jest uczestnikiem funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228, 1579, 1933, 1948 i 2024.

- 7) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest stroną umowy dotyczącej obrotu instrumentami finansowymi, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
 - 8) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej
- udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Komendanta CBŚP albo komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej lub upoważnionych przez nich pisemnie żołnierzy.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został ustalony;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;
- 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, odpowiada warunkom określonym w ust. 5 pkt 1, 2 i 4–6.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 1:
 - a) w pkt 2 w lit. e dodaje się przecinek i dodaje się lit. f w brzmieniu:
„f) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, określonym w art. 232, art. 233, art. 234–235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137), jeżeli pozostają w związku z przestępstwami, o których mowa w lit. a–e”;
 - b) po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:
„2b) ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 2;”;

2) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną – gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne – przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez ABW w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, o których mowa w:

- 1) art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a, c, d i e,
- 2) rozdziałach XXXV–XXXVII Kodeksu karnego oraz rozdziałach 6 i 7 Kodeksu karnego skarbowego – jeżeli godzą w podstawy ekonomiczne państwa,
- 3) art. 232, art. 233 § 1–4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 Kodeksu karnego – jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt 1 i 2

– oraz w celu uzyskania i utrwalenia dowodów tych przestępstw, ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami i ścigania ich sprawców.”;

3) w art. 34a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 5 ust. 1 pkt 2 lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, ABW może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, świadczenia usług płatniczych lub zawieranych z uczestnikami funduszy inwestycyjnych, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 i 1948) w art. 281 w ust. 1:

1) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie

określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;

2) po pkt 9b dodaje się pkt 9c w brzmieniu:

„9c) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.

Art. 17. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636 i 1948) w art. 149:

1) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;

2) po pkt 8b dodaje się pkt 8c w brzmieniu:

„8c) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.

Art. 18. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1289) w art. 40:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa określonego w art. 181–183 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi lub przestępstwa, które

może wywoływać istotne skutki w zakresie obrotu na rynku regulowanym, prokurator może postanowić o wstrzymaniu określonej transakcji lub dokonaniu blokady rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od otrzymania tego zawiadomienia. Prokurator Krajowy może postanowić o przedłużeniu blokady rachunku o kolejne 3 miesiące.”;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, 1948 i 1955) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) wymiarowi sprawiedliwości, określonym w art. 232, art. 233, art. 234–235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1, wyborom i referendum, określonym w art. 250a, porządkowi publicznemu, określonym w art. 258, wiarygodności dokumentów, określonych w art. 270–273, mieniu, określonym w art. 286, obrotowi gospodarczemu, określonych w art. 296–297, art. 299 i art. 305, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, określonym w art. 310 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, a także o których mowa w art. 585–592 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1578) oraz określonych w art. 179–183 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636 i 1948), jeżeli pozostają w związku z korupcją lub działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa,”

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 1;”;

2) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez CBA w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, uzyskania

i utrwalenia dowodów przestępstw, a także ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami:

- 1) określonymi w art. 228–231, art. 250a, art. 258, art. 286, art. 296–297, art. 299, art. 305, art. 310 § 1, 2 i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- 2) skarbowymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. d, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008 i 1240 oraz z 2016 r. poz. 1265),
- 3) określonymi w art. 232, art. 233 § 1–4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt 1 i 2

– gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa CBA, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;

- 3) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, oraz w celu kontroli prawdziwości oświadczeń majątkowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5, CBA może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1318 i 1955) w art. 5 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) rozpoznawanie, zapobieganie oraz wykrywanie, popełnianych przez żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, funkcjonariuszy SKW i SWW oraz pracowników SZ RP i innych jednostek organizacyjnych MON, przestępstw:
- a) przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstw wojennych określonych w rozdziale XVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137), a także innych ustawach i umowach międzynarodowych,
 - b) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej określonych w rozdziale XVII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz takich czynów skierowanych przeciwko państwom obcym, które zapewniają wzajemność,
 - c) określonych w art. 140 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
 - d) określonych w art. 228–230 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, jeżeli mogą one zagrażać bezpieczeństwu lub zdolności bojowej SZ RP lub innych jednostek organizacyjnych MON,
 - e) przeciwko ochronie informacji określonych w rozdziale XXXIII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, jeżeli mogą one zagrażać bezpieczeństwu lub zdolności bojowej SZ RP lub innych jednostek organizacyjnych MON, a także takich czynów skierowanych przeciwko państwom obcym, które zapewniają wzajemność,
 - f) określonych w art. 33 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 194),
 - g) innych niż określone w lit. a–f, godzących w bezpieczeństwo potencjału obronnego państwa, SZ RP oraz jednostek organizacyjnych MON, a także państw, które zapewniają wzajemność,
 - h) określonych w art. 232, art. 233 § 1–4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w lit. a–g,
- jak również ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami;”.

Art. 21. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 i 1948) w art. 75e ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997) w art. 9f w ust. 1:

1) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) Policji – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;

2) po pkt 12 dodaje się pkt 12f w brzmieniu:

„12f) Żandarmerii Wojskowej – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.

Art. 23. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948) w art. 35 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Policji, o ile są niezbędne w toczącym się postępowaniu lub na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;

2) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) Żandarmerii Wojskowej, o ile są niezbędne w toczącym się postępowaniu lub na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.

Art. 24. Przepisy art. 45 § 1a–2 i art. 45a § 2 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 33 § 1a–2 i art. 43a ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także w sprawach dotyczących czynów popełnionych przed dniem jej wejścia w życie. W tych sprawach nie stosuje się art. 4 § 1 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 2 § 2 ustawy, o której mowa w art. 11.

Art. 25. Do wykonywania orzeczeń o przepadku wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 26. 1. W latach 2017–2026 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 334 150 tys. zł, z tym że w:

- 1) 2017 r. – 9 950 tys. zł;
- 2) 2018 r. – 9 950 tys. zł;
- 3) 2019 r. – 9 950 tys. zł;
- 4) 2020 r. – 17 900 tys. zł;
- 5) 2021 r. – 17 900 tys. zł;
- 6) 2022 r. – 17 900 tys. zł;
- 7) 2023 r. – 35 800 tys. zł;
- 8) 2024 r. – 53 700 tys. zł;
- 9) 2025 r. – 71 600 tys. zł;
- 10) 2026 r. – 89 500 tys. zł.

2. W ramach limitu, o którym mowa w ust. 1, maksymalny limit wydatków z budżetu państwa:

- 1) w części pozostającej w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości w kolejnych latach wyniesie:
 - a) 2017 r. – 500 tys. zł,

- b) 2018 r. – 1 000 tys. zł,
 - c) 2019 r. – 1 000 tys. zł,
 - d) 2020 r. – 4 950 tys. zł,
 - e) 2021 r. – 4 950 tys. zł,
 - f) 2022 r. – 4 950 tys. zł,
 - g) 2023 r. – 17 900 tys. zł,
 - h) 2024 r. – 26 850 tys. zł,
 - i) 2025 r. – 35 800 tys. zł,
 - j) 2026 r. – 44 750 tys. zł;
- 2) w części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych w kolejnych latach wyniesie:
- a) 2017 r. – 9 450 tys. zł,
 - b) 2018 r. – 8 950 tys. zł,
 - c) 2019 r. – 8 950 tys. zł,
 - d) 2020 r. – 12 950 tys. zł,
 - e) 2021 r. – 12 950 tys. zł,
 - f) 2022 r. – 12 950 tys. zł,
 - g) 2023 r. – 17 900 tys. zł,
 - h) 2024 r. – 26 850 tys. zł,
 - i) 2025 r. – 35 800 tys. zł,
 - j) 2026 r. – 44 750 tys. zł.

3. Minister Sprawiedliwości oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych monitorują wykorzystanie limitów wydatków, o których mowa w ust. 1, w częściach pozostających odpowiednio w ich dyspozycji.

4. W przypadku zagrożenia przyjętej na dany rok budżetowy łącznej wielkości planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, odpowiednio Minister Sprawiedliwości lub minister właściwy do spraw wewnętrznych wdrażają mechanizmy korygujące zmierzające do zmniejszenia kosztów funkcjonowania systemu odzyskiwania mienia, w szczególności przez ograniczenie wydatków inwestycyjnych i rzeczowych.

Art. 27. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Uwagi ogólne

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw zmierza do wprowadzenia do polskiego prawa karnego materialnego, procesowego i wykonawczego zmian poprawiających efektywność mechanizmów służących pozbawianiu sprawców przestępstw korzyści osiągniętych z popełnienia czynów zabronionych.

Propozycje obejmują zwiększenie efektywności przepadku mienia. W odniesieniu do szczególnie poważnych przestępstw gospodarczych popełnianych przy użyciu przedsiębiorstwa, stanowiącego narzędzie czynu, przewiduje się umożliwienie przepadku takiego przedsiębiorstwa, chociażby nie stanowiło ono własności sprawcy. Projektuje się rozszerzenie możliwości stosowania przepadku opierającego się na przeniesieniu ciężaru dowodu, jak również wprowadzenie – w pewnych sytuacjach – możliwości orzekania przepadku korzyści pochodzących z przestępstwa, pomimo istnienia przeszkód dla wydania wyroku skazującego. Ponadto proponuje się wprowadzenie zmian w zakresie prawa karnego wykonawczego usprawniających egzekucję orzeczonego przepadku korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa. Projekt zawiera również przepisy umożliwiające – w poważniejszych sprawach – stosowanie środków kontroli operacyjnej w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem.

Celem ustawy jest również implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 39).

Ponadto ustawa zawiera zmiany z zakresu procedury europejskiego nakazu aresztowania i ekstradycji, procedury przekazywania i przejmowania wykonania orzeczeń o skazaniu na karę pozbawienia wolności oraz zwalczania finansowania terroryzmu, wynikające z międzynarodowych zobowiązań Polski, jak również zmiany porządkujące w przepisach dotyczących tzw. przestępstw komputerowych.

2. Standardy konstytucyjne przepadku w Polsce

Podstawowym przepisem konstytucyjnym, odnoszącym się do przepadku, jest art. 46 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: „Przepadek rzeczy może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu”. Pojęcie „rzeczy” użyte w tym przepisie powinno być rozumiane w sposób autonomiczny, a nie w sposób przyjęty w prawie cywilnym. Wynika to z ogólnej zasady autonomicznej wykładni pojęć konstytucyjnych (por. wyrok TK z dnia 27 kwietnia 2005 r. w sprawie P 1/05). Z tego względu art. 46 Konstytucji RP obejmuje także przepadek przedsiębiorstwa lub prawa majątkowego. Należy go interpretować w ten sposób, że przepadek powinien mieć – co do zasady – związek z popełnieniem przez właściciela rzeczy przestępstwa lub z innego typu zachowaniem, negatywnie ocenianym przez ustawodawcę. Innymi słowy, nie jest dopuszczalne orzekanie o przepadku bez uprzedniej indywidualnej oceny zachowania właściciela rzeczy (por. wyroki TK z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie SK 34/04 oraz z dnia 28 października 2015 r. w sprawie SK 59/13).

Ze sformułowania „tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu” wynika, że przepadek nie powinien być stosowany automatycznie, po spełnieniu przesłanek ustawowych, lecz powinien wynikać z orzeczenia sądowego. Ponadto sąd powinien dysponować pewnym zakresem swobody oceny indywidualnej sytuacji osoby, wobec której przepadek jest orzekany. Wynika z tego, że generalnie nie jest dopuszczalne, aby w pewnych okolicznościach sąd był zobligowany przez ustawodawcę do wydania orzeczenia o przepadku, bez możliwości uwzględnienia specyfiki danego stanu faktycznego. Tego typu automatyzm byłby obejściem art. 46 Konstytucji (por. wyrok TK z dnia 3 czerwca 2008 r. w sprawie P 4/06).

W ocenie projektodawcy realizacja koncepcji rozszerzonego przepadku mienia oraz przepadku bez wyroku skazującego nie narusza zasady proporcjonalności, wyrażonej w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Ocena regulacji z punktu widzenia tej zasady – jak zostało to już ukształtowane w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego – polega na udzieleniu odpowiedzi na trzy zasadnicze pytania dotyczące analizowanych norm: czy są one w stanie doprowadzić do zamierzonego przez ustawodawcę skutku (test przydatności normy), czy są one niezbędne do ochrony interesu publicznego, z którym została powiązana reakcja ustawodawcy (test niezbędności), oraz czy jej efekty

pozostają w proporcji do nałożonych obowiązków, skutków czy sankcji (test proporcjonalności *sensu stricto*).

Wszystkie powyższe testy badawcze prowadzą do pozytywnej odpowiedzi.

Celem proponowanych rozwiązań jest przede wszystkim pozbawienie sprawców określonej kategorii przestępstw środków finansowych, stanowiących bazę ekonomiczną dla ich działalności kryminalnej. Działanie takie zmierza do potwierdzenia wobec sprawcy tezy o nieopłacalności przestępstwa. Tym samym proponowana regulacja stanowi wzmocnienie prewencji ogólnej i indywidualnej w przypadku wskazanej kategorii sprawców.

Dotychczasowe środki karne służące temu celowi okazały się mało skuteczne. Proponowane rozwiązania z pewnością prowadzą do osiągnięcia założonego celu, a więc pozytywnie weryfikują się w teście przydatności.

Niewątpliwie też w interesie społecznym leży, aby odpowiedzialność sprawców określonego rodzaju groźnych przestępstw nie ograniczała się do odbycia kary, ale aby nie mogli oni również korzystać z majątku zdobytego w drodze przestępczej, a tym samym, aby pozbawieni byli podstaw finansowych do kontynuowania działalności przestępczej. Tak sformułowany interes społeczny wymaga zdecydowanej reakcji ustawodawczej, co także pozytywnie weryfikuje proponowane rozwiązania według testu niezbędności. Nie ma wątpliwości, że ściśle wykazanie w procesie karnym związków między popełnionymi przestępstwami a stanem majątkowym sprawcy oraz kontrahentów w obrocie mieniem pochodzącym z przestępstwa nie jest w pełni możliwe. Stąd adekwatnym dla tego celu jest posłużenie się proponowanym instrumentarium dowodowym, które wszak nie pozbawia ani sprawcy przestępstwa ani osób, co do których zachodzi domniemanie, że uczestniczą w korzystaniu z owoców przestępstw, wystarczających środków obrony, polegających na wykazaniu legalności nabytego mienia, a w konsekwencji wyłączeniu go spod skutków przypadku. Takie ułożenie domniemań i przeciwstawnych im środków obrony nie tworzy dla osób nimi dotkniętych nadmiernych trudności dowodowych, a zatem nie godzi w zasadę proporcjonalności *sensu stricto*. Tak więc testy zgodności z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP prowadzą do wniosku, że proponowane w projekcie rozwiązania nie naruszają zasady proporcjonalności we wszystkich jej aspektach.

Oprócz standardów konstytucyjnych, nowym i istotnym elementem ram prawnych przypadku w Polsce jest również zmiana systematyki Kodeksu karnego wprowadzona ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 396). Ustawodawca wyodrębnił osobny rozdział Va części ogólnej k.k., zatytułowany „Przepadek i środki kompensacyjne”, co świadczy o tym, że poczynając od dnia wejścia noweli w życie, a zatem od dnia 1 lipca 2015 r., przepadek nie może być już uważany ani za karę, ani za środek karny. Jest to środek swoisty prawa karnego o charakterze zarówno represyjnym, jak i prewencyjnym. Ta zmiana w istotny sposób rozszerza możliwości jego stosowania.

3. Istota propozycji i ich kontekst międzynarodowy

3.1. Przepadek przedsiębiorstwa nienależącego do sprawcy

Niektóre szczególnie poważne przestępstwa gospodarcze mogą być popełniane z wykorzystaniem istniejących przedsiębiorstw, zarówno prowadzących legalną działalność gospodarczą i dodatkowo wykorzystywanych do celów przestępczych, jak również utworzonych wyłącznie w zamiarze popełnienia przestępstwa. Katalog czynów zabronionych, które mogą być popełnione przy wykorzystaniu podmiotu gospodarczego, obejmuje poważne występki, takie jak oszustwa czy pranie brudnych pieniędzy. Fakt, że przedsiębiorstwo nie stanowi własności sprawcy, skutecznie uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia zwalczanie takiej przestępczości. Z uwagi na ograniczenie represji wyłącznie do osoby sprawcy, prowadzone postępowanie karne zazwyczaj pozostaje bez wpływu na status i kondycję finansową zaangażowanego przedsiębiorstwa. Zważywszy na wpływ poważnej przestępczości gospodarczej na bezpieczeństwo ekonomiczne państwa oraz prawidłowość i pewność obrotu gospodarczego, projektodawca założył, że usprawiedliwia on skorzystanie z nadzwyczajnej, lecz dobrze znanej polskiemu prawu instytucji przypadku mienia, niestanowiącego – przynajmniej formalnie – własności sprawcy.

Pojmowanie przedsiębiorstwa, jako możliwego narzędzia przestępstwa, wywieść można z memorandum wyjaśniającego do konwencji Rady Europy z 16 maja 2005 r. o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r., którą Polska jest związana od jej wejścia w życie, czyli od dnia 1 maja 2008 r. W punkcie 36 tego dokumentu stwierdza się, że termin „narzędzia przestępstwa” winien być,

w kontekście tego instrumentu i na potrzeby współpracy międzynarodowej, rozumiany możliwie jak najszerszej. W szczególności mienie, które ułatwiło popełnienie przestępstwa, winno być w pewnych sytuacjach objęte tym pojęciem. Niewątpliwie może to mieć zastosowanie także wobec przedsiębiorstwa, w tym prowadzącego – obok działalności przestępczej – również aktywność legalną.

W trakcie ewaluacji Polski dokonywanej w 2012 r. przez komitet Rady Europy Moneyval, oceniający m.in. krajową legislację pod kątem zgodności ze wspomnianą konwencją, kwestia ta została wyraźnie podniesiona. Ekspertki komitetu stwierdziły, że polskie ustawodawstwo w zakresie przypadku pozostaje niekompletne, gdyż uniemożliwia wypadek narzędzi służących do prania brudnych pieniędzy, jeżeli nie stanowią one własności sprawcy. Narzędziem takim może być również przedsiębiorstwo.

Podobne stanowisko zajęli eksperci Konferencji Stron wspomnianej konwencji w raporcie na temat Polski pochodzącym z 2013 r.

W państwach europejskich wypadek przedsiębiorstwa jest stosunkowo często stosowany w Zjednoczonym Królestwie i we Włoszech. W tych krajach instytucja ta stanowi istotne narzędzie zwalczania przestępczości zorganizowanej, zwłaszcza gospodarczej.

Projektodawca przyjął zatem, że przedsiębiorstwo może być szczególnego rodzaju narzędziem przestępstwa. Przy zachowaniu omówionych wyżej standardów konstytucyjnych, możliwe jest wprowadzenie środka prawnego polegającego na wypadku takiego przedsiębiorstwa. Wypadek taki może nastąpić jeżeli właścicielowi przedsiębiorstwa – będącemu osobą fizyczną – można zarzucić naganność zachowania. Odnosi się to również do osoby trzeciej, czyli osoby niebędącej sprawcą czynu zabronionego (por. wyrok TK z dnia 28 października 2015 w sprawie SK 59/13). Warunkiem wprowadzenia takiej konstrukcji jest jej fakultatywny charakter i ustawowy test naganności zachowania właściciela przedsiębiorstwa.

3.2. Rozszerzony wypadek mienia

Podstawową trudnością, na którą napotyka wymiar sprawiedliwości przy orzekaniu wypadku korzyści majątkowej, jest dowiedzenie, że wskazany składnik majątkowy pochodzi z określonego przestępstwa, za które oskarżony ponosi odpowiedzialność

karną. Problem ten ujawnia się w sposób szczególnie dotkliwy w przypadku członków zorganizowanych grup przestępczych oraz przestępców profesjonalnych. W praktyce procesowej niejednokrotnie zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że oprócz czynów przypisanych skazanym w konkretnym wyroku skazującym, dopuścili się oni wielu innych przestępstw, które pozostały nieujawnione lub których sprawstwa im nie dowiedziono. Narzucone ograniczenia prawne co do zakresu orzekań przepadek stają się wówczas istotnym mankamentem utrudniającym możliwość likwidacji podstaw finansowych takiej przestępczości.

W stosunku do przestępczości zorganizowanej i profesjonalnej przepadek korzyści pochodzących z przestępstwa jest środkiem o charakterze nie tylko represyjnym, ale również prewencyjnym. Pozbawienie sprawców tych przestępstw środków finansowych, stanowiących bazę ekonomiczną dla ich dalszej aktywności kryminalnej, stanowić może znacznie bardziej efektywne narzędzie ich zwalczania niż nawet długoletnia kara pozbawienia wolności. Stąd nieodzowna okazała się zmiana tradycyjnego podejścia do niektórych instytucji prawa karnego. Wyrazem nowego podejścia jest wypracowanie konstrukcji tzw. „konfiskaty rozszerzonej” czy też „rozszerzonego przepadek mienia”.

Podstawą powyższej instytucji jest zastosowanie zespołu domniemań prawnych, których skutkiem jest przerzucenie ciężaru dowodu legalnego pochodzenia mienia zagrożonego przepadkiem na oskarżonego lub inną osobę, dysponującą tym mieniem. Przesłanką zastosowania domniemań jest np. udowodnienie sprawcy popełnienia czynów zabronionych w ramach zorganizowanej grupy przestępczej lub uczynienie z przestępstwa stałego źródła dochodów albo popełnienie przestępstwa o określonym ciężarze gatunkowym. Wnioskiem domniemania jest najczęściej przestępcze pochodzenie całego lub części mienia znajdującego się we władaniu sprawcy. Dodatkowo konstrukcja ta często jest uzupełniona o rozwiązania pozwalające orzec przepadek mienia w stosunku do osób trzecich, którym sprawca przekazał mienie.

Rozszerzony przepadek mienia nie jest instytucją nową w systemach prawnych państw demokratycznych. Wprost przeciwnie, założenia projektowanej ustawy zostały zaczerpnięte z ugruntowanych wzorców stosowanych w szeregu państw członkowskich Unii Europejskiej. Przepadek rozszerzony znany jest bowiem prawie wszystkim systemom prawnym państw członkowskich UE, jakkolwiek poszczególne rozwiązania

znacząco się różnią. W większości państw jest on wariantem standardowego przepadku, orzekanym w trakcie postępowania karnego w wyroku skazującym. Przesłanką jego orzeczenia jest zazwyczaj przypuszczenie, że mienie, którym dysponuje sprawca, pochodzi z przestępstwa. Wymaga to uprawdopodobnienia, nie zaś dowiedzenia (Niemcy, Hiszpania, Włochy, Litwa, Łotwa). W odpowiedzi sprawca może dowieść, że mienie zostało nabyte legalnie (odwrócony ciężar dowodu). Dodatkową przesłanką może być również niewspółmierność wartości mienia sprawcy wobec jego legalnych dochodów (Włochy).

Niekiedy zamiast konieczności uprawdopodobnienia, że mienie pochodzi z przestępstwa, wystarczające jest stwierdzenie, iż czyn zarzucony sprawcy spełnia określone kryteria, np. jest zagrożony odpowiednio wysoką karą albo wprost wskazany w ustawie (Francja, Portugalia). Jest to rozwiązanie zbliżone do obecnych regulacji polskich (art. 45 § 2 k.k., art. 33 § 2 k.k.s.). W Finlandii stosuje się obydwie te przesłanki łącznie.

W wielu państwach przewiduje się możliwość badania legalności pochodzenia mienia nabytego przez sprawcę nie tylko po dniu popełnienia przestępstwa, ale również wcześniej. Z reguły jest to 5, 6 lub 7 lat poprzedzających przestępstwo (Belgia, Portugalia, Zjednoczone Królestwo, Litwa). Wyjątkowo długi okres badania przewiduje się w Bułgarii (15 lat, licząc od daty wszczęcia postępowania w sprawie przepadku).

Poza państwami członkowskimi UE instytucja rozszerzonego przepadku jest znana również m.in. w Stanach Zjednoczonych i Szwajcarii. Rozwiązania te przewidują znacznie dalej idące rozwiązania niż istniejące w systemie polskim. Na tym tle należy stwierdzić, że Polska dąży dopiero do ustanowienia bardziej powszechnych i skuteczniejszych standardów zwalczania najpoważniejszej przestępczości w tej sferze.

Choć przyjmowane w poszczególnych państwach rozwiązania mają, w zależności od miejscowych tradycji prawnych, niejednolity charakter, wszystkie opierają się na rozszerzeniu klasycznego modelu przepadku. Polega to w szczególności na zastosowaniu wymienionego powyżej domniemania prawnego nielegalnego pochodzenia mienia. Konstrukcje domniemań przyjętych w analizowanych systemach prawnych są zazwyczaj bardziej rozbudowane niż te przewidziane w art. 45 polskiego Kodeksu karnego i odpowiadającym mu art. 33 Kodeksu karnego skarbowego. Dotyczy

to zarówno podstawy domniemania, jak i jego części wnioskowej. Analiza ta prowadzi do wniosku, że konieczna jest reforma dotychczasowych polskich standardów.

Ze względu na szczególny charakter rozszerzonego przepadku mienia, w toku rozwoju tej instytucji w poszczególnych państwach było nieuniknione zmierzenie się z wątpliwościami, jakie mogły powstawać na tle jej zgodności z gwarancjami praw jednostki w postępowaniu karnym, w szczególności z zasadą domniemania niewinności.

Problem ten był przedmiotem orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz). Trybunał konsekwentnie stwierdzał brak naruszenia tak art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (prawo do rzetelnego procesu), jak i art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji (ochrona własności). Za reprezentatywne w tym zakresie można uznać stanowisko ETPCz w sprawie 41087/98, Philips przeciwko Wielkiej Brytanii, gdzie stwierdzono, że gwarantowane domniemanie niewinności oskarżonego nie jest absolutne, jako że domniemania dotyczące faktów lub prawa działają w każdym systemie prawa karnego i nie są zakazane tak długo, jak pozostają w ramach pewnych ograniczeń, przy uwzględnieniu wagi spraw, które wchodzi w grę, oraz zachowania prawa do obrony. Zdaniem ETPCz domniemanie przyjęte w odpowiednim ustawodawstwie brytyjskim, przewidujące możliwość orzeczenia konfiskaty rozszerzonej przy odwróceniu ciężaru dowodu, mogło być obalone, jeśli wnioskodawca wykazał, na zasadzie prawdopodobieństwa, że nabył mienie w inny sposób niż poprzez popełnianie przestępstw. Taka gwarancja jest wystarczająca dla uznania przepadku rozszerzonego za zgodny z zasadą domniemania niewinności (por. pkt 40–43 wyroku).

Trybunał stwierdzał konsekwentnie również w innych sprawach (sprawa 12954/87, Raimondo przeciwko Włochom, sprawa 17440/90, Welch przeciwko Wielkiej Brytanii, sprawa 41661/98, Butler przeciwko Wielkiej Brytanii, sprawa 54024/99, Arcuri przeciwko Włochom, sprawa 75909/01, Sud Fondi i inni przeciwko Włochom, sprawy połączone 19955/05 i 15085/06, Grayson i Barnham przeciwko Wielkiej Brytanii), że przeniesienie ciężaru dowodu nie stanowi samo w sobie naruszenia Konwencji tak długo, jak zapewnione są gwarancje rzetelnego procesu, a w szczególności, jeżeli oskarżony ma sposobność wykazania w toku procesu legalności pochodzenia mienia. Stosowanie tego rodzaju środków karnych może być zaś proporcjonalnym narzędziem służącym szczególnemu celowi, jakim jest zwalczanie najpoważniejszej przestępczości.

W tym świetle trzeba podkreślić, że przeniesienie ciężaru dowodu dotyczy wyłącznie kwestii przypadku mienia i w żaden sposób nie dotyczy innych elementów postępowania karnego, w szczególności ustalenia i udowodnienia sprawstwa i winy oskarżonego. Co więcej, rozszerzony przypadek mienia nie dotyczy wszystkich sprawców i wszystkich czynów zabronionych. Jest on traktowany jako wyjątek od reguły, odnoszący się wyłącznie do najpoważniejszych przestępstw. Ponadto przypadek taki jest ograniczony tylko do tych rzeczy i praw majątkowych, których legalnego pochodzenia sprawca nie dowiedzie w trakcie postępowania karnego. Reglamentacja rozszerzonego przypadku mienia ma zatem charakter zarówno podmiotowy, jak i przedmiotowy, co w dostatecznym stopniu gwarantuje prawa osób, których środek ten może dotyczyć.

Warto też zwrócić uwagę na fakt, że instytucja przeniesienia ciężaru dowodowego funkcjonuje również obecnie w polskim prawie karnym, a mianowicie w art. 45 § 2 k.k. i art. 33 § 2 k.k.s. Przepisy te nie były nigdy przedmiotem skargi konstytucyjnej ani skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

ETPCz nigdy dotychczas nie rozstrzygał o odpowiedzialności majątkowej z tytułu przypadku mienia osób niebędących sprawcami przestępstw, a jedynie nabywcami mienia podlegającego przypadkowi. Jak natomiast zaznaczono, istnieje szereg europejskich systemów prawnych przewidujących taką odpowiedzialność (np. Finlandia, Portugalia, Węgry). Zgodność tych przepisów z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności nigdy nie była kwestionowana w drodze skargi do ETPCz. Co więcej, w sprawie 26315/03, Dogmoch przeciwko Niemcom, pośrednio dotyczącej omawianej materii, Trybunał stwierdził dopuszczalność – pod określonymi warunkami – zabezpieczenia prowadzącego do przypadku mienia stanowiącego własność osoby trzeciej w postępowaniu karnym niedotyczącym tej osoby.

3.3. Rozszerzony przypadek mienia w umowach międzynarodowych

Przyjmowane w poszczególnych państwach rozwiązania prawne w zakresie przypadku rozszerzonego doprowadziły do tego, że konstrukcja ta stała się przedmiotem zainteresowania organizacji międzynarodowych. W efekcie rozszerzone formy przypadku zostały zawarte w kilku najnowszych konwencjach, przewidujących możliwość przeniesienia na sprawcę ciężaru dowodu w zakresie legalnego pochodzenia

domniemanych dochodów z przestępstwa lub innego mienia podlegającego przepadkowi na rzecz państwa. W konsekwencji, przy spełnieniu określonych przesłanek wstępnych, przepadek mienia nie jest ograniczony do przedmiotów majątkowych i praw stanowiących korzyść majątkową z przestępstwa, którego dokonanie zostało sprawcy przypisane. Zastosowanie omawianej reguły oznacza, że przepadkowi podlegać może mienie, którego przestępcze pochodzenie nie zostało dowiedzione; wystarczającą przesłanką jest niewykazanie przez sprawcę czynu lub inną osobę zainteresowaną legalnego źródła pochodzenia mienia objętego przepadkiem.

Możliwość przeniesienia na sprawcę ciężaru dowodu legalności pochodzenia mienia przewidziana została w art. 12 ust. 7 Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 12 grudnia 2000 r. przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej. Przepis ten stanowi, że Państwa-Strony mogą rozważyć możliwość stosowania wymogu, aby sprawca wykazał legalne pochodzenie domniemanych dochodów z przestępstwa lub innego mienia podlegającego konfiskacie, w zakresie, w jakim taki wymóg jest zgodny z zasadami ich prawa wewnętrznego oraz z charakterem postępowań sądowych oraz innych postępowań. Podobne rozwiązanie jest zawarte w art. 31 ust. 8 Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 31 października 2003 r. przeciwko korupcji. Przywołane przepisy mają charakter zaleceń skierowanych do Państw-Stron. Zalecenia te odnoszą się także do Polski, która jest stroną obydwu konwencji.

Bardziej stanowczy charakter ma natomiast przepis art. 3 ust. 4 Konwencji Rady Europy z dnia 16 maja 2005 r. o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu. Przepis ten zobowiązuje strony Konwencji, w tym Polskę, do przyjęcia środków ustawodawczych i innych, koniecznych do wymagania, aby w przypadku poważnego przestępstwa lub przestępstw, zgodnie z przepisami prawa krajowego, sprawca wykazywał źródło pochodzenia zakwestionowanych dochodów lub innego mienia podlegającego konfiskacie w zakresie, w jakim wymóg ten jest zgodny z zasadami prawa krajowego.

Przepisy tych aktów wskazują, co najmniej pośrednio, na dopuszczalność czy wręcz konieczność rozszerzenia klasycznej konstrukcji przepadku. Dotyczy to w szczególności przeniesienia ciężaru dowodowego, co do legalności pochodzenia mienia, które może być objęte konfiskatą.

Projekt nawiązuje również do licznych rekomendacji prezentowanych przez różne gremia międzynarodowe, w których zaleca się wprowadzenie nowoczesnych i wysoce skutecznych rozwiązań w tym zakresie. Na uwagę zasługują m.in. Międzynarodowe Standardy Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu oraz Proliferacji wydane przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) i zrewidowane w 2012 r. Zaleca się w nich przyjęcie takich środków, które pozwoliłyby na konfiskatę przychodów bądź narzędzi z przestępstwa bez konieczności wcześniejszego skazania, bądź środków, które wymagałyby od sprawcy wykazania źródła pochodzenia tych przychodów lub narzędzi. Także w raporcie końcowym V rundy ewaluacji wzajemnych organizowanych przez Radę Unii Europejskiej w sprawie śledztw finansowych (dokument Rady UE nr 12657/2/12 z dnia 3 października 2012 r.) znalazły się zalecenia dotyczące przypadku rozszerzonego oraz przypadku bez uprzedniego wyroku skazującego.

3.4. Przepadek bez wyroku skazującego

Instytucja ta sprowadza się do umożliwienia – w różnych, ściśle określonych okolicznościach – skutecznego i względnie ostatecznego rozporządzenia mieniem zajęтым z trakcie postępowania karnego, pomimo istnienia negatywnych przesłanek wydania końcowego wyroku skazującego. Elementy tej instytucji są znane polskiemu prawu. Od wielu lat przepadek był stosowany jako szczególny środek zabezpieczający, orzekany, gdy zachodziła okoliczność wyłączająca karanie sprawcy czynu zabronionego (d. art. 100 k.k.). Identyczną funkcję pełni swoisty środek przewidziany w obecnie obowiązującym art. 45a k.k. Zastosowanie tego przepisu jest jednakże mocno ograniczone i niewystarczające z punktu widzenia potrzeby skutecznego zwalczania finansowego zaplecza poważniejszej przestępczości, w tym zwłaszcza zorganizowanej i profesjonalnej. Co więcej, porównując rozwiązania polskie z regulacjami w innych państwach członkowskich UE, dostrzega się dużo wyższy stopień zaawansowania tych drugich.

W trakcie prac nad wspomnianą wyżej dyrektywą 2014/42/UE, przeprowadzone zostało badanie stanu prawnego obowiązującego w tej mierze w poszczególnych państwach członkowskich (dokument Rady UE 12219/12 z dnia 4 lipca 2012 r.). Wyniki tej analizy wskazują, że we wszystkich państwach członkowskich UE poza Polską i Rumunią istnieją rozbudowane rozwiązania umożliwiające przepadek mienia pomimo

braku wyroku skazującego. Poszczególne modele różnią się między sobą. Część z państw członkowskich stosuje system konfiskaty cywilnej, która w ogóle nie jest uzależniona od postępowania karnego (Bułgaria, Wielka Brytania, Irlandia, Słowenia). W tych państwach, które traktują konfiskatę bez wyroku skazującego jako swoiste uzupełnienie postępowania karnego, przesłankami orzeczenia takiego przypadku są m.in. śmierć sprawcy (Słowacja, Dania, Szwecja), przedawnienie karalności (Słowacja, Niemcy), wystąpienie ujemnych przesłanek wydania wyroku skazującego (Czechy, Słowacja, Niemcy), nielegalne pochodzenia zajętego mienia (Hiszpania, Włochy, Portugalia), a także choroba, ucieczka lub niewykrycie sprawcy, czyli przesłanki co do zasady przemijające (Niemcy, Portugalia). W niektórych państwach przypadek taki orzeka się w odrębnych postępowaniach toczących się przed sądem karnym (Finlandia, Litwa, Łotwa, Węgry).

Przypadek bez wyroku skazującego był przedmiotem orzecznictwa ETPCz. Trybunał w większości spraw stwierdzał, że przypadek taki nie narusza zasady legalizmu i domniemania niewinności. Podkreślając bardziej prewencyjną niż represyjną naturę tego środka, akcentując jego charakter rzeczowy (in rem) i wskazując, że nie łączy się on z formalnym stwierdzeniem winy, ETPCz uznawał, że orzeczenie przypadku w odrębnym postępowaniu, bez wyroku skazującego, co do zasady nie narusza standardów konwencyjnych (sprawa 52024/99, Arcuri przeciwko Włochom). Niemniej jednak w orzeczeniu w sprawie 30810/03, Geerings przeciwko Niderlandom, ETPCz wyznaczył granicę tego liberalnego podejścia, stwierdzając, że jeżeli oskarżony został uniewinniony od popełnienia zarzuczonego mu czynu z tego względu, że postępowanie karne nie dostarczyło przekonujących dowodów jego winy, następne wszczęcie wobec niego procedury przypadku bez wyroku skazującego narusza domniemanie niewinności. Zdaniem ETPCz wyrok uniewinniający ostatecznie rozstrzyga o braku winy oskarżonego, a zatem następne stosowanie środków wywołujących skutki zbliżone do karnych jest niedopuszczalnym naruszeniem domniemania niewinności (por. pkt 41–48 wyroku). Argument ten nie znajduje jednak zastosowania w wypadku środków stosowanych w innych wypadkach niemożności kontynuowania procesu niż jego prawomocne uniewinnienie z braku dowodów winy, takich jak wskazane wyżej śmierć lub choroba sprawcy, jego ucieczka lub niewykrycie albo przedawnienie karalności.

Innym orzeczeniem wyznaczającym granicę dopuszczalności konfiskaty bez skazania jest wyrok w sprawie 17440/90, Welch przeciwko Zjednoczonemu Królestwu. Trybunał

uznał, że w realiach tej sprawy doszło do takiej kumulacji dolegliwości, że orzeczony przypadek był w istocie środkiem o charakterze represyjnym, nie zaś prewencyjnym. Elementami tymi były m.in. w pełni uznaniowy charakter przypadku, jego zakres przedmiotowy, polegający na przejęciu całego majątku sprawcy, a nie tylko korzyści z przestępstwa oraz określenie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Także we wspomnianych wyżej Międzynarodowych Standardach Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu oraz Proliferacji wydanych przez FATF zaleca się przyjęcie takich środków, które pozwoliłyby na konfiskatę przychodów bądź narzędzi z przestępstwa bez konieczności wcześniejszego skazania. Przypadek bez wyroku skazującego zarekomendowany został również w przytoczonym raporcie końcowym V rundy ewaluacji wzajemnych organizowanych przez Radę Unii Europejskiej w sprawie śledztw finansowych.

3.5. Przypadek rozszerzony i przypadek bez wyroku skazującego w prawie Unii Europejskiej

Najdalej idące zobowiązania do zbliżenia przepisów w przedmiocie przypadku rozszerzonego przyjęte zostały w ramach Unii Europejskiej. Po raz pierwszy kwestia ta została podniesiona w decyzji ramowej Rady 2005/212/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie konfiskaty korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa (Dz. Urz. UE L 68 z 15.03.2005, s. 49). W preambule tego aktu podkreśla się, że:

„Główny bodziec dla transgranicznej przestępczości zorganizowanej stanowi korzyść finansowa. Aby działać skutecznie, każda próba zapobieżenia takiej przestępczości i jej zwalczaniu musi koncentrować się na wykryciu, zamrożeniu, ujęciu i konfiskacie korzyści pochodzących z przestępstwa. Jest to jednak utrudnione m.in. na skutek różnic między ustawodawstwami Państw Członkowskich w tej dziedzinie.”.

Pomimo pozytywnej oceny tych rozwiązań, mechanizmy ukształtowane przed ponad 10 laty okazały się niewystarczające. W konsekwencji prawodawca unijny zastąpił decyzję ramową znacznie dalej idącą dyrektywą 2014/42/UE.

Dyrektywa ma na celu ułatwienie państwom członkowskim konfiskaty i odzyskiwania zysków, pochodzących z poważnej transgranicznej przestępczości zorganizowanej. Powołany akt prawny zakłada wprowadzenie we wszystkich państwach członkowskich następujących rodzajów przypadku: przypadku narzędzi i korzyści pochodzących

z przestępstwa w związku ze skazaniem, rozszerzonego przypadku mienia należącego do osoby skazanej przy zastosowaniu mechanizmu przeniesienia ciężaru dowodu, konfiskaty narzędzi i korzyści pochodzących z przestępstwa bez uprzedniego wyroku skazującego w przypadku niemożności kontynuowania postępowania karnego oraz konfiskaty mienia przekazanego przez sprawcę osobom trzecim. Ponadto zawiera ona przepisy odnoszące się do zabezpieczenia mienia zagrożonego przypadkiem oraz skutecznego zarządzania takim mieniem.

W porównaniu z decyzją ramową, dyrektywa w art. 5 nieco inaczej formułuje wymóg wprowadzenia przypadku rozszerzonego. Skomplikowany system trzech alternatywnych domniemań przestępczego pochodzenia mienia zastąpiony został bardziej elastycznym sformułowaniem, pozwalającym ustawodawcy krajowemu na dostosowanie sposobu implementacji do zasad własnego porządku prawnego.

Dyrektywa wprowadza nieznaną decyzji ramowej wspólny standard odnoszący się do umożliwienia przypadku pomimo zaistnienia przeszkód do wydania wyroku skazującego. W myśl art. 4 ust. 2, jeżeli nie jest możliwe wydanie wyroku skazującego i łączącego się z nim przypadek korzyści pochodzącej z przestępstwa lub narzędzi przestępstwa wskutek choroby lub ucieczki oskarżonego, państwa członkowskie są zobowiązane do umożliwienia takiego przypadku.

Zgodnie z art. 6 dyrektywy, państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia środków mających na celu orzeczenie przypadku korzyści pochodzącej z przestępstwa lub jej równowartości w wypadku, gdy korzyść taka została bezpośrednio lub pośrednio przekazana osobie trzeciej, przynajmniej wówczas, gdy osoba ta wiedziała lub powinna była wiedzieć, że celem przekazania było uniknięcie konfiskaty. Rozwiązanie to zostało znacząco rozszerzone i skonkretyzowane w porównaniu z odpowiadającym mu przepisem decyzji ramowej.

W art. 7 dyrektywy prawodawca europejski zobowiązuje państwa członkowskie do wprowadzenia skutecznych mechanizmów zabezpieczenia mienia zagrożonego przypadkiem, w art. 10 zaś do sprawnego zarządzania zajęтым mieniem.

Analiza przepisów dyrektywy 2014/42/UE prowadzi do wniosku, że obecne uregulowania polskie tylko w pewnej części odpowiadają wymogom postawionym przez prawodawcę unijnego. Transpozycja tego aktu prawnego wymaga zmian w zakresie przypadku rozszerzonego, przypadku od osób trzecich, zabezpieczenia

mienia zagrożonego przypadkiem oraz zarządzania takim mieniem. Konieczne jest również umożliwienie przypadku mienia pomimo braku wyroku skazującego. Proponowane rozwiązania wraz ze wskazaniem braków obecnego stanu prawnego zostały omówione poniżej.

4. Projektowane zmiany w prawie materialnym, procesowym i wykonawczym z zakresu przypadku

4.1. Art. 44a k.k., art. 48a k.k., art. 187a k.k.w., art. 188 § 2a k.k.w., art. 189a k.k.w., art. 195c k.k.w.

Projekt zakłada wprowadzenie – w odniesieniu do niektórych, szczególnie poważnych przestępstw, zwłaszcza gospodarczych, z których osiągnięto korzyść majątkową znacznej wartości, możliwości przypadku przedsiębiorstwa nienależącego do sprawcy, które stanowiło narzędzie popełnienia tego przestępstwa. Co do zasady, instytucja przypadku mienia służącego lub przeznaczonego do popełnienia przestępstwa, które nie należy do sprawcy, jest znana zarówno prawu karnemu jak i karnemu skarbowemu. W 2005 r. instytucja ta została poddana testowi konstytucyjnemu. W wyroku z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie SK 34/04 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że nieobowiązujące obecnie przepisy k.k.s. są niezgodne z wieloma przepisami Konstytucji RP w zakresie, w jakim ustanawiają obligatoryjny przypadek przedmiotów przestępstwa stanowiących własność osoby trzeciej. Zdaniem sądu konstytucyjnego, nie sam fakt przypadku mienia należącego do osoby trzeciej, ale jego automatyczny, niepodlegający weryfikacji charakter, stanowiły o niezgodności kwestionowanej instytucji z ustawą zasadniczą. Konsekwencją automatyzmu przypadku było bowiem pozbawienie sądu orzekającego *in concreto* jakiejkolwiek możliwości badania stanu faktycznego pod kątem słuszności, proporcjonalności i celowości zastosowania tego środka. W uzasadnieniu wyroku Trybunał dopuścił wręcz możliwość obligatoryjnego przypadku narzędzi przestępstwa należących do osoby trzeciej, jeżeli by tylko mógł on być poprzedzony stosownym postępowaniem dowodowym, obejmującym również związek pomiędzy właścicielem narzędzia a przestępstwem. Ówczesny stan prawny badanie takie w całości wykluczał, co przesądziło o jego niezgodności z Konstytucją RP.

Wyrok Trybunału odnosił się do przepisów prawa karnego skarbowego. Należy jednak przyjąć, że zaprezentowana wykładnia winna mieć zastosowanie także do innych gałęzi

prawa represyjnego, posługujących się omawianym modelem przypadku, w tym do prawa karnego. Przyjąć zatem należy, że przypadek narzędzi przestępstwa nienależących do sprawcy nie jest niezgodny z Konstytucją RP, jeżeli jego zastosowanie jest poprzedzone odpowiednim postępowaniem dowodowym i nie ma automatycznego charakteru.

Opierając się o to założenie projekt wprowadza do Kodeksu karnego dodatkową podstawę prawną przypadku narzędzi przestępstwa nienależących do sprawcy, ogólnie przewidzianego w blankietowej dyspozycji zawartej w obecnie obowiązującym art. 44 § 7 k.k.

Projektuje się zatem wprowadzenie do k.k. fakultatywnego przypadku przedsiębiorstwa, służącego lub przeznaczonego do popełnienia przestępstwa, z którego sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, albo ukrycia pochodzącej z niego korzyści. Pojęcie przedsiębiorstwa rozumieć należy w sposób przedmiotowy, przewidziany w art. 55¹ Kodeksu cywilnego, a zatem jako zorganizowany zespół składników niematerialnych i materialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym wymienionych w art. 55¹ § 2 k.c. Definicja ta ma zastosowanie także do proponowanej regulacji karnej. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, „terminy i pojęcia używane przez kodeksy traktuje się jako wzorcowe i domniemywa się, iż inne ustawy nadają im takie samo znaczenie” (orzeczenie z 18 października 1994 r., OTK ZU nr 2/1994, poz. 36). Pogląd ten przyjęty został w § 9 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” stanowiącym, że „w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określonej jako kodeks lub prawo”.

Adresatem represji jest w projektowanym przepisie właściciel przedsiębiorstwa, będący osobą fizyczną. Przewiduje się możliwość przypadku przedsiębiorstwa wówczas, gdy jego właściciel jest jednocześnie sprawcą przestępstwa, co stanowi w istocie dopełnienie obecnej regulacji przewidzianej w art. 44 k.k.

Bardziej złożona jest sytuacja właściciela przedsiębiorstwa niebędącego sprawcą przestępstwa. Zachowanie takiego właściciela będzie przedmiotem testu zamiaru, a zatem świadomości i woli, warunkującego stosowanie przypadku przedsiębiorstwa

nienależącego do sprawcy. Omawiany przepis nie będzie miał natomiast zastosowania wobec osób prawnych i innych podmiotów zbiorowych, w których występuje wyraźne oddzielenie osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorstwa (członek zarządu, dyrektor, prokurent etc.) od potencjalnego adresata represji (udziałowiec lub akcjonariusz). W wypadku osób prawnych możliwe jest jedynie użycie narzędzi charakterystycznych dla quasi-karnej odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, nie zaś typowych dla prawa karnego *sensu stricto*.

W odniesieniu do podmiotowego zakresu proponowanej regulacji, w szczególności zaś osoby, której ustawowo naganne zachowanie może stać się przesłanką przepadku, projekt zakłada, że osobą tą może być wyłącznie właściciel przedsiębiorstwa.

Dyspozycja projektowanego przepisu zakłada dwie możliwe sytuacje faktyczne. Sprawca przestępstwa, z którego osiągnięta została korzyść majątkowa, może posiadać faktyczną, choćby nieformalną, władzę decyzyjną w ramach przedsiębiorstwa służącego lub przeznaczonego do popełnienia tego przestępstwa. Jego decyzje i czyny bezpośrednio przekładają się zatem na nielegalne działania podejmowane przez dane przedsiębiorstwo. Możliwa też jest sytuacja odmienna, a mianowicie gdy właściciel przedsiębiorstwa poprzez świadomie i wolicjonalnie dopuszcza do wykorzystania tego przedsiębiorstwa w celu popełnienia przestępstwa. Ten ostatni standard, i to w dalej idącej postaci, jest znany obecnie Kodeksowi karnemu skarbowemu (art. 31 § 1a). Każda z tych okoliczności uzasadnia skierowanie represji przeciwko podmiotowi innemu niż sprawca.

W odniesieniu do przestępstw popełnianych przez sprawców wykorzystujących właścicieli przedsiębiorstw, zasadne będzie uzupełnienie ram prawnych działaniami o charakterze informacyjno-prewencyjnym. Zakłada się, że Policja będzie mogła publikować na publicznie dostępnych stronach internetowych zanonimizowane informacje o ujawnionych sposobach działania takich sprawców. Tego typu ostrzeżenia będą stanowić pożyteczną informację dla przedsiębiorców, uwrażliwiając ich na określone działania i wskazując na rozpoznany *modus operandi* sprawców. Cel ten może jednak i powinien zostać osiągnięty metodami pozalegisłacyjnymi. Stosowne czynności zostaną podjęte po uchwaleniu projektowanej ustawy.

Test świadomości i woli (zamiaru), którego pozytywny wynik jest warunkiem orzeczenia przepadku przedsiębiorstwa, ma być – co do zasady – stosowany wyłącznie

wobec właściciela (właścicieli) przedsiębiorstwa. Wykluczyć należy możliwość stosowania tego testu wobec pozostałych pracowników, menadżerów, dyrektorów, członków zarządu, księgowych i innych osób niebędących właścicielami. W takim bowiem wypadku test ustawowo nagannego zachowania dotyczyłby innych osób niż te, przeciwko którym zostaje faktycznie skierowana represja, czyli właściciela przedsiębiorstwa. Byłoby to nie do pogodzenia z powołanymi standardami konstytucyjnymi w otoczeniu prawnokarnym.

Ciężar wykazania naganności zachowania spoczywać będzie na oskarżycielu oraz sędziu. W myśl art. 2 § 2 k.p.k. podstawę wszelkich rozstrzygnięć w procesie karnym stanowić powinny prawdziwe ustalenia faktyczne. Zgodnie zaś z zasadą obiektywizmu (art. 4 k.p.k.) organy prowadzące postępowanie badają wszelkie okoliczności sprawy, także jeśli sam zainteresowany (w tym wypadku: właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem) na ich temat milczy. Zaproponowana konstrukcja nie zakłada przeniesienia na właściciela ciężaru dowodu w zakresie dochowania testu naganności, co wynika wprost z treści projektowanego przepisu. Przy przeniesieniu ciężaru dowodu, np. w art. 45 § 2 k.p.k., ustawodawca stosuje formułę wprost wskazującą na podmiot, obciążony obowiązkiem jego przedstawienia, np. „chyba że sprawca (...) przedstawi dowód przeciwny”. Takiej lub zbliżonej formuły w projektowanym przepisie brak.

Jak zaznaczono wyżej, przypadek przedsiębiorstwa we wskazanych przypadkach ma zawsze charakter fakultatywny. W połączeniu z wymogiem badania naganności zachowania właściciela pozwoli to na wszechstronną analizę stanu faktycznego i ocenę zasadności oraz proporcjonalności stosowania tego środka w realiach konkretnej sprawy. Umożliwi również wymagane przez Trybunał Konstytucyjny zbadanie związku między właścicielem przedsiębiorstwa, a popełnionym przy wykorzystaniu tego przedsiębiorstwa przestępstwem.

Projekt przewiduje również klauzulę gwarancyjną, zgodnie z którą przypadek nie będzie mógł zostać orzeczony, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia winy oskarżonego lub zamiaru właściciela. Ten ostatni przypadek odnosi się również do współwłasności łącznej i ułamkowej. W razie współwłasności łącznej, np. w związku małżeńskim, gdy naganność zachowania przypisać można tylko jednemu z małżonków, przypadek całości lub części przedsiębiorstwa nie będzie

możliwy. W razie współwłasności ułamkowej dwóch lub więcej osób, gdy choćby jednemu ze współwłaścicieli nie wykazano świadomości i woli, również nie będzie możliwe stosowanie omawianej instytucji. Co więcej, przepadek nie będzie mógł być orzeczony, jeżeli rozmiar szkody wyrządzonej przestępstwem lub ukrytej korzyści nie jest znaczny wobec rozmiarów samego przedsiębiorstwa. Innymi słowy, przepadek nie będzie miał zastosowania do sytuacji, w których działanie nielegalne stanowi tylko margines działalności danej jednostki gospodarczej. Wreszcie projektuje się dodanie bardziej dyskrecjonalnej przesłanki niestosowania przepadku przedsiębiorstwa, w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli w ocenie sądu byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa.

Takie rozwiązanie pozwala wykluczyć ryzyko automatyzmu w stosowaniu omawianego środka, na co zwracał uwagę Trybunał Konstytucyjny. W omawianych wypadkach możliwe będzie orzeczenie odpowiedniej nawiązki (projektowany art. 48a k.k.).

4.2. Rozdział 10a k.p.k., art. 291 § 2a k.p.k., art. 333 § 5 k.p.k., art. 334 § 3 k.p.k., art. 415a k.p.k., art. 422 § 1a k.p.k., art. 444 § 2 k.p.k.

Projektowany Rozdział 10a zawiera regulacje umożliwiające rozstrzygnięcie w postępowaniu karnym cywilno-prawnych roszczeń Skarbu Państwa i innych podmiotów publicznych wobec podmiotu, który w związku z popełnieniem czynu zabronionego uzyskał korzyść majątkową lub świadczenie, o których mowa w art. 405–407, art. 410 i art. 412 Kodeksu cywilnego. Projektowana instytucja wprowadza alternatywny wobec procesu cywilnego tryb rozstrzygania tych roszczeń, aktualizujący się w wypadku, gdy korzyść majątkowa lub świadczenie zostało uzyskane w związku z czynem zabronionym, będącym przedmiotem rozpoznania w procesie karnym.

Proponowane rozwiązania są zbliżone do instytucji przewidzianej w dawnym art. 52 Kodeksu karnego, przy czym ograniczony został ich zakres przedmiotowy (wskazane roszczenia o zwrot świadczenia lub korzyści majątkowej) i podmiotowy (roszczenia przysługujące Skarbowi Państwa i innym podmiotom publicznym). Jednocześnie, w celu zapewnienia podmiotowi, którego dotyczyć będzie wskazane rozstrzygnięcie, realnych możliwości obrony, takich jakie miałby w odrębnym postępowaniu cywilnym, zostanie mu przyznanych szereg szczególnych uprawnień w toczącym się postępowaniu karnym.

Koncentracja w jednym postępowaniu rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej sprawców czynów zabronionych oraz kwestii zwrotu korzyści majątkowych lub nienależnych świadczeń, od podmiotów, które jakkolwiek nie uczestniczyły w popełnieniu czynu zabronionego odniosły z niego korzyść (np. w wyniku popełnienia przestępstw o charakterze korupcyjnym), umożliwi pełniejszą realizację zasady, iż przestępstwo nie może prowadzić do osiągnięcia korzyści. Także ze względów ekonomiki procesowej wydaje się wskazane, aby sprawy o zwrot korzyści majątkowej lub świadczenia mogły być rozstrzygane w trakcie postępowania karnego o czyn zabroniony. Ustalenia poczynione w trakcie tego postępowania, jak również zapadłe w jego toku decyzje procesowe mają bowiem kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia spraw, o których mowa.

4.3. Art. 45 § 1a k.k. i art. 33 § 1a k.k.s.

Projektowane przepisy nie mają obecnie – w zakresie swej regulacji – odpowiednika. Porządkują one kwestie związane z samym pojęciem korzyści majątkowej, kluczowym dla instytucji przepadku. Zgodnie z art. 140 Kodeksu cywilnego, w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego, właściciel może pobierać pożytki z rzeczy. Jeżeli zatem rzecz ta lub prawo pochodzi z przestępstwa i podlega przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa, jest całkowicie słuszne, aby przepadek objął również pożytki. Z zasady, iż przestępstwo nie może popłacać, jednoznacznie wynika, że pozostawienie do dyspozycji sprawcy pożytków, które pobrał on z rzeczy lub prawa stanowiącego korzyść z przestępstwa, jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a w świetle obligatoryjnego charakteru przepadku korzyści z przestępstwa, także niekonsekwentne.

4.4. Art. 45 § 2 k.k. i art. 33 § 2 k.k.s.

Projekt zakłada wprowadzenie zmian prawa materialnego, które odnoszą się do instytucji przepadku rozszerzonego. Ich istota polega na rozszerzeniu katalogu przestępstw, w stosunku do których przepadek taki może zostać orzeczony oraz na wydłużeniu okresu stosowania odwróconego ciężaru dowodu w odniesieniu do mienia nabytego przez sprawcę.

Proponuje się modyfikację obowiązujących obecnie przepisów opierających się o domniemanie przestępczego pochodzenia mienia sprawcy. W obecnym brzmieniu przesłanką takiego domniemania jest skazanie za przestępstwo, z którego sprawca

osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości. Projekt nie zakłada zmiany czy uchylenia tej przesłanki, przewiduje natomiast rozszerzenie zakresu podmiotowego przepadku na jej podstawie poprzez umożliwienie stosowania go także wobec sprawców przestępstw popełnionych w warunkach przestępczości zorganizowanej. Niemniej jednak, z uwagi na zakres przedmiotowy dyrektywy 2014/42/UE, przepadek rozszerzony nie może zostać ograniczony wyłącznie do sprawców czynów popełnianych w grupie lub związku. Z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2014/42/UE jednoznacznie wynika obowiązek stosowania przeniesienia ciężaru dowodu legalnego pochodzenia mienia zagrożonego przepadkiem także w odniesieniu do przestępstw, które nie zostały popełnione w grupie. W myśl art. 5 ust. 2 lit. e dyrektywy chodzi o każde z przestępstw wymienionych w art. 83 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które w prawie UE lub w prawie krajowym jest zagrożone maksymalną karą pozbawienia wolności na okres co najmniej 4 lat. Ponieważ w polskim systemie prawa karnego nie przewiduje się pułapu zagrożenia na poziomie 4 lat pozbawienia wolności, wymóg dyrektywy zostanie spełniony poprzez odwołanie się do przestępstw zagrożonych karą maksymalną nie niższą niż 5 lat pozbawienia wolności.

Projektodawca proponuje wyjście poza minimalne wymogi dyrektywy w odniesieniu do zakresu przedmiotowego katalogu przestępstw, wobec których możliwe będzie stosowanie przepadku rozszerzonego. Z uwagi na specyfikę rozwiązań wprowadzonych przez Traktat z Lizbony, a w szczególności powołany art. 83 TFUE, stosowanie przepisów dyrektywy jest formalnie ograniczone do tzw. przestępstw traktatowych, często cechujących się transgranicznością i koniecznością współpracy międzynarodowej przy ich zwalczaniu. Z punktu widzenia legislatora krajowego dokonywanie podziału na czyny zabronione objęte art. 83 TFUE i pozostałe czyny zabronione nie ma jednak żadnego uzasadnienia. Podział taki byłby sztuczny i wyłącznie formalny, a z punktu widzenia konieczności zwalczania poważnej przestępczości w Polsce – całkowicie niecelowy. Zdaniem projektodawcy rozszerzony przepadek mienia powinien mieć zastosowanie do możliwie szerokiego zakresu poważnych przestępstw. Z tego względu zastosowano technikę wskazania kryteriów, które muszą być spełnione dla aktualizacji tego środka. Metoda ta, poza zaletami elastyczności i wszechstronności, posiada również tę cechę, że eliminuje ryzyko pominięcia któregoś z istotnych czynów zabronionych, co byłoby możliwe w przypadku

próby ich wyliczenia w przepisie, a także nie powoduje konieczności nowelizacji przepisu w razie powstania nowych typów przestępstw. Zaproponowany przepis nie stoi jednak w sprzeczności z normami dyrektywy 2014/42/UE, która – w art. 1 ust. 1 – wskazuje na ich minimalny charakter. Zgodnie zaś z 22 motywem preambuły dyrektywy, prawodawca krajowy może przyjąć rozwiązania wykraczające poza standard tego aktu.

Opisany wyżej warunek zagrożenia karą pozbawienia wolności, której górna granica nie jest niższa niż 5 lat, został uzupełniony o wskazanie, że przestępstwo, o którym mowa, prowadziło lub mogło prowadzić, chociażby pośrednio, do osiągnięcia korzyści majątkowej.

Ponadto projekt zakłada, że domniemanie przestępczego pochodzenia mienia dotyczyć ma nie tylko mienia nabytego w czasie popełnienia przestępstwa, tak jak obecnie, ale również, na zasadzie przyjęcia fikcji prawnej, mienia nabytego w ciągu 5 lat przed jego popełnieniem. Zmiana opiera się o założenie, że sprawcy przestępstw poważnych, zwłaszcza zaś popełnianych w sposób zorganizowany, gromadzą majątek pochodzący także z innych przestępstw niż objęte zarzutem. Uzasadnione wydaje się zatem, aby dowiedli legalności pochodzenia mienia nabytego lub w którego posiadanie weszli, również w pewnym okresie czasu przed popełnieniem przestępstwa.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że mienie nabyte przez sprawcę przed popełnieniem przestępstwa, za które zostaje on skazany, siłą rzeczy nie pochodzi z tego właśnie przestępstwa, a tym samym wymaga przyjęcia fikcji prawnej jego przestępczego pochodzenia. Umożliwienie przepadku takiego mienia stanowi przykład konfiskaty *in rem*. Przepadek taki nie stanowi bezpośredniej represji za popełniony czyn i nie jest skierowany do narzędzi lub korzyści pochodzących z przypisanego sprawcy przestępstwa. Jego zastosowanie wynika z uprawdopodobnienia, że mienie sprawcy zostało uzyskane z innych, popełnionych przez niego przestępstw, za które nie został skazany. Przesłanką takiej tezy jest uznanie sprawcy za winnego poważnego przestępstwa, z którego może zostać osiągnięta korzyść majątkowa, oraz posiadanie mienia, którego legalnego pochodzenia nie jest on w stanie dowieść. Zgodnie z omówionymi wcześniej międzynarodowymi standardami przepadku rozszerzonego, zastosowanie omawianej reguły oznacza, że podlegać mu może mienie, którego przestępcze pochodzenie nie zostało dowiedzione; wystarczającą przesłanką jest

niewykazanie przez sprawcę czynu lub inną osobę zainteresowaną legalnego źródła jego pochodzenia.

Zgodnie z art. 5 dyrektywy 2014/42/UE, fakt skazania za określone przestępstwo – w projekcie definiowane przez wskazanie jego charakteru lub wysokości grożącej kary – uzasadnia dokonanie szczególnej weryfikacji stanu majątkowego sprawcy. W tym kontekście zaproponowany okres 5 lat przed popełnieniem przestępstwa pełni wobec sprawcy funkcję gwarancyjną, wyznaczając granice stosowania domniemania przestępczego pochodzenia jego majątku. Rozwiązanie takie jest znane wielu jurysdykcjom europejskim i zostało w pełni zaaprobowane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, o czym była mowa wcześniej (por. zwłaszcza przytoczone orzeczenie w sprawie Philips przeciwko Zjednoczonemu Królestwu). Konsekwencją zastosowania omawianego rozwiązania nie jest przy tym automatyczny przepadek określonych przedmiotów, ale jedynie obowiązek wykazania przez sprawcę ich legalnego pochodzenia.

Proponowany 5-letni okres rewizyjny jest ponadto zbieżny z okresem obowiązkowego przechowywania dokumentacji podatkowej, która wskazuje źródła i wysokość ujawnionych dochodów sprawcy, a tym samym pozwala wykazać, że stan majątkowy sprawcy koresponduje z jego dochodami.

4.5. Art. 45a § 2 k.k., art. 43a k.k.s., art. 132 § 2 k.k.s., art. 323 § 3 k.p.k.

Wskazane przepisy poszerzają istniejący obecnie katalog przypadków, w których możliwe jest orzeczenie przepadku, pomimo istnienia przeszkody do wydania wyroku skazującego. W obecnym stanie prawnym przepadek może zostać orzeczony jeżeli społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego lub stwierdzenia, że sprawca dopuścił się czynu zabronionego w stanie niepoczytalności, czy też zaistnienia okoliczności wyłączającej ukaranie sprawcy. Podstawą orzeczenia jest art. 45a k.k., niemający jednak – po zmianie systematyki Kodeksu karnego – charakteru środka zabezpieczającego, o czym była mowa wcześniej. Ostatnia wspomniana przesłanka – okoliczność wyłączająca ukaranie sprawcy – budziła w doktrynie poważne wątpliwości, zwłaszcza w odniesieniu do przesłanki śmierci oskarżonego. Na gruncie kodeksu karnego z 1969 r. Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że okolicznością wyłączającą ukaranie sprawcy czynu zabronionego jest również ujemna przesłanka procesowa, czyli śmierć oskarżonego

(por. np. wyrok SN z dnia 22 listopada 1973 r., VI KZP 42/73, OSNKW 2/1974, poz. 23, postanowienie SN z dnia 7 września 1974 r., V KZ 119/74, OSNKW 11/1974, poz. 215, uchwała SN z dnia 13 marca 1984 r., VI KZP 47/83, OSNKW 1984, nr 7–8, poz. 70). Krytycy takiej interpretacji podnosili, że zwrot „okoliczność wyłączająca ukaranie” odnosić trzeba nie do zdarzeń formalnoprawnych (m.in. śmierci sprawcy czynu), lecz raczej do zdarzeń materialnoprawnych, określonych w Kodeksie karnym (por. m.in. Postulski, Glosa do uchwały SN z dnia 13 marca 1984 r., NP 1985, nr 3, s. 100, Z. Cwiągalski, [w:] A. Zoll (red.), G. Bogdan, Z. Cwiągalski, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Szewczyk, W. Wróbel, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, Kraków 2004). Po roku 1989 linia orzecznicza uległa w tej mierze zmianie (por. postanowienie SA we Wrocławiu z dnia 30 marca 1999 r., II AKz 83/99, OSA 3/1999, poz. 21). Ten drugi pogląd zdominował wykładnię omawianego przepisu i jego poprzedników, pomimo odosobnionych orzeczeń odmiennych (np. post. SA w Warszawie z dnia 10 kwietnia 2012 r., II AKZ 194/12, KZS 2013, Nr 2, poz. 62). Przyjąć zatem należy, że art. 45a k.k. może być podstawą orzeczenia przepadku tylko w razie wystąpienia okoliczności o charakterze materialnoprawnym, takich jak czynny żal przy usiłowaniu (art. 15 § 1 k.k.) lub współdziałaniu (art. 23 § 1 k.k.). Okolicznością materialnoprawną umożliwiającą orzeczenie przepadku pomimo przeszkód do wydania wyroku skazującego jest również przedawnienie karalności (art. 101 i nast. k.k. – por. m.in. M. Mozgawa, [w:] M. Mozgawa (red.), M. Budyn-Kulik, P. Kozłowska-Kalisz, M. Kulik, Kodeks karny. Komentarz, LEX 2015, J. Raglewski, Podstawy orzekania środków zabezpieczających o charakterze administracyjnym w kodeksie karnym z 1997 r., Prok. i Pr. 2002, Nr 4, s. 44; J. Warylewski, Orzekanie przepadku rzeczy tytułem środka zabezpieczającego wobec sprawcy czynu zabronionego, Prok. i Pr. 2000, Nr 6, s. 124 i n.; D. Szeleszczuk, [w:] A. Grześkowiak (red.), K. Wiak (red.), Kodeks karny. Komentarz. Warszawa 2015, Legalis, komentarz do art. 45a, teza 7).

W ocenie projektodawcy śmierć oskarżonego nie powinna stanowić przeszkody do orzeczenia przepadku, w tym zwłaszcza korzyści osiągniętych przez niego z przestępstwa. Nie ma żadnego racjonalnego powodu, aby spadkobiercy sprawcy korzystali z owoców jego nielegalnej działalności. Przeciwnie, wprowadzenie jednoznacznej podstawy umożliwiającej przepadek również w takiej sytuacji jest w pełni uzasadnione ze względów sprawiedliwościowych. Stanowisko takie znajduje

również uzasadnienie w orzecznictwie ETPCz, m.in. w sprawie 20498/02, Silickienė przeciwko Litwie.

Podobna argumentacja przemawia za umożliwieniem przepadku mienia, zwłaszcza korzyści z przestępstwa, jeżeli postępowanie karne zostało umorzone wobec niewykrycia sprawcy. Z natury rzeczy będzie to dotyczyć wyjątkowych sytuacji, w których popełnienie czynu zabronionego zostało dowiedzione, nie udało się natomiast ustalić jego sprawcy, a ponadto istnieje mienie zagrożone przepadkiem.

Ponadto art. 4 ust. 2 dyrektywy 2014/42/UE, przewidujący warunki konfiskaty bez wyroku skazującego, nakazuje państwom członkowskim umożliwienie przepadku w wypadku ucieczki lub choroby oskarżonego.

Z tego względu, dla umożliwienia przepadku pomimo śmierci oskarżonego lub niewykrycia sprawcy, a także jego ucieczki lub choroby, konieczne było dodanie do art. 45a k.k. nowego paragrafu. Jego stosowanie będzie uzależnione od oceny, czy zebrane dowody są wystarczające do przyjęcia, że w razie skazania przepadek zostałby orzeczony. Ponadto, w odniesieniu do przesłanek ucieczki lub choroby oskarżonego, warunkiem jego stosowania jest uprzednie zawieszenie postępowania karnego. Przesłanki te muszą mieć zatem charakter długotrwały. Zgodnie ze standardem konstytucyjnym, o przepadku zawsze orzekałby sąd.

Oprócz uzasadnienia sprawiedliwościowego oraz opartego o zobowiązania międzynarodowe Polski, wprowadzenie możliwości przepadku także w przypadku zawieszenia postępowania ma istotne znaczenie dla jego sprawności, zwłaszcza w zakresie skuteczniejszego zarządzania zajęтым mieniem. Istotną luką w dotychczasowych unormowaniach jest bowiem brak możliwości reakcji na utratę wartości zabezpieczonego mienia, gdy podejrzany, wobec którego wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów, przez dłuższy czas ukrywa się lub choruje. O ile w postępowaniu sądowym okoliczności te nie zawsze muszą tamować bieg procesu, o tyle w toku postępowania przygotowawczego bezskuteczny upływ czasu najczęściej powoduje realny spadek wartości zajętego mienia ruchomego, co w konsekwencji przynosi szkodę pokrzywdzonemu i Skarbowi Państwa, ale również samemu oskarżonemu. Zajęte przedmioty systematycznie dekapitalizują się, tracąc na wartości. Nie zawsze przy tym są to przedmioty ulegające szybkiemu zniszczeniu i inne, wymienione w art. 232 § 1 k.p.k. Paradoksalnie zatem projektowane rozwiązanie

będzie korzystne także dla oskarżonych, którzy unikną ryzyka radykalnego zmniejszenia się wartości zajętego mienia w wyniku nieracjonalnych działań takich jak ucieczka lub w wypadkach losowych, czyli w razie długotrwałej choroby. Obecnie, w przypadku uniewinnienia takiej osoby, po kilku latach procesu oskarżonemu zwraca się przedmioty, których wartość jest znacznie mniejsza niż w chwili zajęcia. Co więcej, w wypadku niektórych składników majątkowych, np. samochodów, ich przechowywanie generuje znaczne koszty, którymi obciąża się skazanego, lub ponosi je skarb państwa – w przypadku uniewinnienia. Bez względu zatem na rodzaj rozstrzygnięcia kończącego postępowanie karne, w wypadku ukrycia się oskarżonego, przejęcie zabezpieczonego mienia przez państwo i następane spieniężenie go jest dla niego korzystne. Zakładane rozwiązanie ma więc w pewnym zakresie pozytywny wpływ na zwiększenie stopnia realizacji funkcji gwarancyjnej, ale również sprawiedliwościowej i kompensacyjnej, bowiem pozwala lepiej zabezpieczyć roszczenia odszkodowawcze pokrzywdzonych. Z drugiej strony w wielu przypadkach niewątpliwie będzie ono dodatkowym bodźcem zapobiegającym ukrywaniu się oskarżonych. Prawo karne procesowe już obecnie różnicuje sytuacje oskarżonego w zależności od tego, czy ukrywa się on, czy nie. Przykładowo ukrywanie się oskarżonego jest przesłanką do niestosowania niektórych ograniczeń zastosowania tymczasowego aresztowania (art. 259 § 4 k.p.k.) czy podstawą do przepadku poręczenia (art. 268 k.p.k.).

Zmiany planowane w k.k.s. stanowią odzwierciedlenie zmian k.p.k., za wyjątkiem tych sytuacji, w których przepisy k.k.s. przewidują stosowanie odpowiednich przepisów k.p.k.

4.6. Art. 269a k.k. i art. 269b k.k.

Projekt zakłada zmianę granic odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 269b k.k. Zmiany te są niezbędne do pełnej implementacji dyrektywy 2014/42/UE, a w szczególności jej art. 5 ust. 2 lit. d, obligującego państwa członkowskie do stosowania przepadku rozszerzonego wobec przestępstwa umyślnego wytwarzania, sprzedaży dostarczania narzędzi do popełniania przestępstw komputerowych, który to czyn zabroniony został opisany w art. 269b k.k. Tym samym górna granica kary grożącej za to przestępstwo winna zostać podwyższona do wysokości odpowiadającej

przesłankom zastosowania przypadku rozszerzonego przewidzianym w projektowanym art. 45 § 2 k.k.

Celem zmian we obydwu wskazanych artykułach jest również korekta zastosowanej w Kodeksie karnym terminologii odnoszącej się do sfery informatyki. Dotychczas stosowane, a wprowadzone przeszło 12 lat temu, pojęcie „system komputerowy” nie odpowiada współczesnej rzeczywistości informatycznej i budzi wątpliwości interpretacyjne. Z tego względu zaproponowano zastąpienie go stosowanym w naukach informatycznych pojęciami „system informatyczny” oraz „system teleinformatyczny”.

Uzupełniono również katalog przestępstw, których popełnieniu mogą służyć urządzenia i programy wymienione w art. 269b § 1 k.k., o przestępstwo z art. art. 269 § 1, tj. sabotaż komputerowy, którego przedmiotem są systemy lub dane istotne dla bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa w komunikacji, funkcjonowania administracji rządowej, innego organu państwowego lub instytucji państwowej albo samorządu terytorialnego.

4.7. Art. 188a k.k.w. i 189a k.k.w.

Dodawany art. 188a k.k.w. ma na celu przeniesienie na obszar prawa karnego wykonawczego elastycznego rozwiązania znanego od wielu lat z art. 32 k.k.s. Chodzi o możliwość zmiany orzeczenia przypadku korzyści majątkowej pochodzącej z przestępstwa na orzeczenie przypadku jej równowartości w fazie postępowania wykonawczego. Praktyczny walor takiego rozwiązania wynika z faktu, że sąd orzekający w postępowaniu rozpoznawczym może nie być świadom ograniczeń egzekucyjnych, które mogą powstać później, uniemożliwiając skuteczny wypadek korzyści majątkowej. W takim wypadku powinna być możliwa zamiana charakteru orzeczenia w fazie wykonawczej i zobligowanie sprawcy lub sprawców do zwrotu równowartości niemożliwej do wyegzekwowania korzyści majątkowej.

Proponowany art. 189a k.k.w. uzupełnia wprowadzane regulacje umożliwiające orzeczenie przypadku przedsiębiorstwa, doprecyzowując, iż przypadkowi nie ulega firma przedsiębiorstwa i wchodzące w jego skład autorskie prawa majątkowe.

4.8. Art. 291 § 1 i § 2 k.p.k., art. 292 § 2 k.p.k., art. 292a k.p.k. i art. 292b k.p.k.

Zmiany przepisów dotyczących zabezpieczenia mają na celu z jednej strony rozszerzenie i uporządkowanie katalogu przesłanek zabezpieczenia wykonania

przyszłego orzeczenia, z drugiej strony doprecyzowanie sposobu wykonywania zabezpieczenia, gdy jego przedmiotem jest przedsiębiorstwo.

Obecnie obowiązujące regulacje przewidują możliwość zabezpieczenia na mieniu oskarżonego lub na mieniu, o którym mowa w art. 45 § 2 i 3 Kodeksu karnego (mieniu osoby trzeciej lub mieniu innego podmiotu), wykonania orzeczonej kary, świadczenia pieniężnego, przepadku lub środka kompensacyjnego. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 45 § 1 in fine, nie jest możliwe orzeczenie przepadku, jeżeli korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi. Jednocześnie wskazany zwrot stanowi odrębną instytucję prawną od środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody. W praktyce oznacza to, iż zabezpieczenie kierowane jest do tych składników mienia, które nie będą podlegały zwrotowi, a tym samym będą przydatne dla zabezpieczenia wykonania orzeczonej kary, świadczenia pieniężnego, przepadku lub środka kompensacyjnego. W sytuacji gdy określony składnik mienia nie podlega zatrzymaniu z innych powodów (np. w charakterze dowodu), może on pozostawać we władaniu oskarżonego lub podmiotów, o których mowa w art. 45 § 2 i 3 Kodeksu karnego. Może być zatem zbyty, ukryty lub zniszczony. Tym samym brak jest zabezpieczenia interesu pokrzywdzonego lub innego uprawnionego podmiotu polegającego na zwrocie będących we władaniu sprawcy lub przekazanych innemu podmiotowi korzyści uzyskanych z popełnienia przestępstwa.

Proponowana zmiana w art. 291 k.p.k. polega na wprowadzeniu możliwości zabezpieczenia na mieniu oskarżonego lub podmiotów, o których mowa w art. 45 § 2 i 3 Kodeksu karnego, również przyszłego zwrotu korzyści majątkowej, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, lub jej równowartości.

Orzeczenie przepadku może być – w razie potrzeby – poprzedzone zabezpieczeniem majątkowym. W przypadku gdy przedmiotem zabezpieczenia jest nieruchomości lub przedsiębiorstwo, może być ono połączonym z ustanowieniem zarządu przymusowego. Jakkolwiek obecnie obowiązujące przepisy przewidywały zabezpieczenie wykonania orzeczenia na całości przedsiębiorstwa, to możliwość ta wykorzystywana była bardzo rzadko. Częściej zabezpieczenie kierowano do poszczególnych składników mienia – elementów składowych przedsiębiorstwa – co prowadziło do trudności w działaniu przedsiębiorstwa. Rozszerzenie zakresu stosowania przepadku przewidziane w projektowanym art. 44a, jak również potrzeba zapewnienia możliwości

zabezpieczenia innych niż przepadek rozstrzygnięć przemawiają za rozwinięciem kodeksowych regulacji zabezpieczenia, którego przedmiotem jest przedsiębiorstwo.

Zgodnie z dodawanymi przepisami postanowienie o zabezpieczeniu przez zarząd przymusowy przedsiębiorstwa wydawane będzie w postępowaniu przygotowawczym przez prokuratora, a po wniesieniu aktu oskarżenia przez sąd. W postanowieniu o zabezpieczeniu należało będzie wskazać m.in. osobę zarządcy, przy czym będzie nim mogła być jedynie osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego. Postanowienie wydane przez prokuratora będzie wymagało zatwierdzenia przez sąd, a to rozstrzygnięcie będzie mogło zostać zaskarżone w drodze zażalenia również przez właściciela przedsiębiorstwa lub osobę kierującą tym przedsiębiorstwem w jego imieniu.

Jednym z istotnych elementów zaproponowanych rozwiązań jest wskazanie (w projektowanym art. 292a § 8 i 9 k.p.k.) sposobu działania zarządcy przymusowego, którego celem będzie zapewnienie ciągłości pracy przedsiębiorstwa oraz sporządzenie i przedstawienie sądowi spisu składników majątku i praw majątkowych przedsiębiorstwa. Pozwoli to na zachowanie substancji przedsiębiorstwa i uniknięcie wyzbycia się majątku wchodzącego w jego skład. Co istotne, zabezpieczenie takie, w odróżnieniu od zabezpieczenia skierowanego do aktywów przedsiębiorstwa, umożliwi zachowanie ciągłości działalności gospodarczej, w szczególności regulowania zobowiązań np. wobec pracowników i dostawców.

5. Gwarancje ochrony praw osób, których dotyczy przepadek – art. 22 § 5, art. 292a § 7 i § 10, art. 340 § 2a k.p.k. oraz art. 29b § 1 i art. 192 § 4 k.k.w.

Ochrona praw podmiotów, których dotyczy przepadek lub poprzedzające go zabezpieczenie, wymaga w pierwszej kolejności zapewnienia tym podmiotom możliwości przedstawienia stanowiska w trakcie postępowania w przedmiocie przypadku lub zabezpieczenia, jak również możliwości kwestionowania zapadłego w tym postępowaniu rozstrzygnięcia. Wymagania te wynikają z przepisów dyrektywy 2014/42/UE (art. 6 ust. 2 i art. 8), jak i wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia standardów krajowych i międzynarodowych. W zależności od roli procesowej podmiotów, których dotyczy przepadek lub zabezpieczenie, wskazane uprawnienia realizowane będą przy wykorzystaniu odmiennych instytucji prawnych.

W odniesieniu do stron postępowania (przede wszystkim oskarżonego), które na mocy obowiązujących regulacji proceduralnych mają zagwarantowaną w toku postępowania pełną możliwość przedstawiania swojego stanowiska, projekt przewiduje wprowadzenie środka odwoławczego od orzeczenia przypadku wydanego w związku z zawieszeniem (projektowany art. 22 § 5 k.p.k.) oraz umorzeniem postępowania (projektowany art. 340 § 2a k.p.k.).

Możliwość przedstawienia stanowiska przez podmioty niebędące stroną toczącego się postępowania karnego wynikać będzie z obowiązku ustalenia przez organ prowadzący postępowanie okoliczności sprawy (stosownie do art. 2 § 2 i art. 297 § 4 pkt 4 k.p.k.) oraz konieczności ustalenia zaistnienia przesłanek warunkujących dopuszczalność przypadku, w sytuacji gdy jego przedmiot nie stanowi własności sprawcy. I tak, w odniesieniu do przypadku przedsiębiorstwa (projektowany art. 44a k.k.), konieczne będzie ustalenie określonych okoliczności (świadomości i woli) po stronie właściciela przedsiębiorstwa, a w przypadku konfiskaty rozszerzonej (projektowany art. 45 § 2 k.k.) umożliwienie przedstawienia dowodów legalnego pochodzenia mienia. Ustalenia te najczęściej możliwe będą jedynie przesłuchania wskazanych osób w charakterze świadków.

Na dotychczasowych zasadach możliwe będzie złożenie zażalenia na postanowienie o zabezpieczeniu grożącego przypadku (obowiązujący art. 293 § 3 k.p.k.). Jednakże w przypadku, gdy przedmiotem zabezpieczenia będzie przedsiębiorstwo, projekt przewiduje przyznanie prawa do złożenia zażalenia również właścicielowi lub osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu (projektowany art. 292a § 7 i § 10 k.p.k.).

Niezależnie od opisanych powyżej rozwiązań, stosownie do art. 293 § 7 k.p.k. każda osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej może wystąpić z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa o ustalenie, że mienie lub jego część nie podlega przypadkowi. Wytoczenie takiego powództwa ma skutek suspensywny względem postępowania egzekucyjnego, a zgodnie z projektowanym art. 29b § 1 k.k.w. będzie też wolne od opłat.

Należy również zaznaczyć, że prawo karne wykonawcze już obecnie przewiduje możliwość restytucji, w razie uchylecia lub zmiany orzeczenia o przypadku. Zgodnie z art. 192 k.k.w., w takim wypadku składniki mienia przejęte w trakcie wykonywania przypadku zwraca się uprawnionemu. W razie niemożności zwrotu Skarb Państwa

odpowiada za wyrządzoną szkodę. Projekt zakłada zastosowanie tego mechanizmu także wobec przypadku orzeczonego w razie zawieszenia postępowania (projektowany art. 192 § 4 k.k.w.).

Konieczność zapewnienia pełnej ochrony praw podmiotu, który w związku z popełnieniem czynu zabronionego osiągnął korzyść majątkową lub otrzymał nienależne świadczenie, została również uwzględniona w projektowanym Rozdziale 10a Kodeksu postępowania karnego.

Należy również podkreślić, że każda osoba, której mienie jest zagrożone przypadkiem w postępowaniu karnym, niezależnie od jej statusu w tym postępowaniu, posiada prawo do ustanowienia pełnomocnika na mocy obowiązującego art. 87 § 2 k.p.k. Niewątpliwie bowiem możliwość orzeczenia przypadku godzi w jej interesy. Tym samym polski system prawny spełnia obecnie już obecnie wymóg gwarancyjny przewidziany w art. 8 ust. 7 dyrektywy 2014/42/WSiSW.

6. Proponowane zmiany zakresu stosowania kontroli operacyjnej

Proponowane zmiany zostały zawarte w projektowanym art. 237 § 3 pkt 18a–18c i § 3a k.p.k., jak również propozycjach zmian ustaw o: Policji, Straży Granicznej, kontroli skarbowej, Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego i Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

Pierwsza zmiana polega na umożliwieniu zastosowania kontroli i utrwalania rozmów wobec podejrzenia popełnienia niektórych przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Chodzi o czyny przewidziane w art. 233–236 i art. 239 k.k., tj. zachowania polegające na składaniu fałszywych zeznań, fałszywym oskarżeniu o popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, tworzeniu fałszywych dowodów, zatajeniu niewinności lub utrudnianiu lub udaremnianiu postępowania karnego poprzez udzielenie pomocy sprawcy przestępstwa lub przestępstwa skarbowego. Możliwość kontroli rozmów w takiej sytuacji ma szczególne znaczenie dla efektywnego zwalczania przestępczości zorganizowanej, zwłaszcza gdy niektórzy członkowie grupy przestępczej pozostają na wolności lub nie zostali zidentyfikowani. Cechą charakterystyczną tej przestępczości jest m.in. proceder uzgadniania zeznań czy też wpływania na świadków. Proponowana zmiana ma na celu zapewnienie wolnego od

niedozwolonych ingerencji przebiegu postępowania karnego, co stanowi warunek konieczny sprawiedliwego procesu karnego.

Uzupełnieniem zmiany w art. 237 k.p.k. są zmiany w katalogu przestępstw, w związku z którymi dopuszczalne będzie prowadzenie kontroli operacyjnej przez posiadające to uprawnienie służby. Z uwagi na zróżnicowany zakres właściwości poszczególnych służb stosowanie kontroli operacyjnej w przypadku podejrzenia popełnienia wskazanych przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości zostało powiązane z dotychczasowym zakresem ich działania (katalogami przestępstw pozostających w ich właściwości). Ogólną kompetencję do stosowania kontroli operacyjnej w postępowaniach dotyczących wskazanych przestępstw przyznano jedynie Policji.

Zmiana druga wprowadza możliwość stosowania kontroli operacyjnej przez Policję i inne służby w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem. Z uwagi na istotną dolegliwość takiej kontroli, możliwość ta jest ograniczona w dwojaki sposób – albo przez odwołanie się wyłącznie do przestępstw, wobec których dane służby mają uprawnienia śledcze (ABW, SKW oraz SWW i CBA), albo poprzez odniesienie się do przepadku, o którym mowa w art. 45 § 2 k.k. lub art. 32 § 2 k.k.s., zatem mającego zastosowanie do spraw poważnych (prokuratura, Policja, SG, wywiad skarbowy, ŻW). To nowe uprawnienie powinno znacząco wpłynąć na skuteczne ujawnianie mienia zagrożonego przepadkiem, a w konsekwencji na efektywność stosowania tego środka.

Wskazane zmiany w zakresie stosowania kontroli operacyjnej są konieczne dla osiągnięcia celów ustawy, a skala dopuszczanej ingerencji proporcjonalna do wagi chronionych dóbr.

7. Proponowane zmiany w przepisach obowiązujących związanych z Krajowym Biurem do spraw Odzyskiwania Mienia w zakresie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych

Zaproponowane zmiany w art. 20 ust. 3 oraz 5a–5b ustawy o Policji stanowią wykonanie obowiązku wynikającego z art. 9 dyrektywy 2014/42/UE – podjęcia niezbędnych działań umożliwiających wykrycie i śledzenie mienia, które ma być objęte zabezpieczeniem i przepadkiem, oraz wykonanie orzeczonego przepadku.

W tym celu zaproponowano bardziej precyzyjne, enumeratywne uregulowanie zakresu uprawnień Policji dotyczących występowania w toku czynności operacyjno-

-rozpoznawczych do właściwego sądu o wyrażenie zgody na udostępnienie przez organy administracji skarbowej, banki, biura maklerskie, giełdy towarowe i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-pożyczkowe informacji stanowiących tajemnicę bankową, skarbową i zawodową.

Policja, w celu skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji oraz ich wykrycia, ustalenia ich sprawców i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, będzie mogła nieodpłatnie korzystać z:

- informacji objętych tajemnicą dotyczącą umów ubezpieczenia, przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń lub uprawnionych pośredników ubezpieczeniowych;
- informacji stanowiących tajemnicę bankową, przetwarzanych przez banki i inne podmioty;
- informacji stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- informacji stanowiących tajemnicę zawodową, przetwarzanych przez fundusze inwestycyjne;
- informacji stanowiących tajemnicę zawodową przetwarzanych przez podmioty wykonujące działalność w zakresie obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1630, 1948 i 1997);
- informacji stanowiących tajemnicę zawodową przetwarzanych przez podmioty wykonujące działalność na podstawie ustawy z dnia 26 października 2004 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948);
- informacji stanowiących dane indywidualne przetwarzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- informacji stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997).

Przestępstwa opisane w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji są najpoważniejszymi zbrodniami i występami. Konieczność skuteczniejszego ich zwalczania uzasadnia rozszerzenie możliwości uzyskiwania przez Policję w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych informacji ich dotyczących. Rozszerzenie to nie będzie dotyczyło czynów zabronionych

niewymienionych w katalogu opisanym w art. 19 ustawy o Policji, mających często mniejszą szkodliwość.

Wyjątki od zasady, iż informacje i dane Policja będzie uzyskiwać na mocy postanowienia sądu, określono również enumeratywnie, dodając w art. 20 ustawy o Policji ust. 5a. Dotyczą one ograniczonego zakresu informacji określonych w:

- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.);
- ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, 1948 i 2024)
- stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988 i 1997);
- ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.);
- ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 904 i 1948);
- ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 i 1948);
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, 1948 i 1997);
- ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948).

W tych przypadkach przewiduje się możliwość udostępniania informacji i danych na wniosek Komendanta Głównego Policji albo komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub upoważnionych przez nich policjantów. Udostępnienie danych może nastąpić również w drodze teletransmisji. Pisemne upoważnienie wydane będzie odpowiedniemu policjantowi przez Komendanta Głównego Policji, komendantów wojewódzkich Policji lub Komendanta Stołecznego Policji. Oznacza to, iż uzyskiwać tego rodzaju informacje będą mogli jedynie odpowiednio przeszkoleni policjanci.

Należy podkreślić, iż zakres udostępnianych w powyżej opisanym trybie informacji będzie ograniczony i umożliwi dokonanie szybkich ustaleń o charakterze identyfikacyjnym – tak zwane sprawdzenie hit/no hit (np. ustalenie faktu zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy o prowadzenie rachunku bankowego). Wyniki takiego sprawdzenia umożliwią weryfikację zasadności wystąpienia do właściwego sądu o zgodę na uzyskanie dostępu do danych i informacji.

Tym samym projekt rozwija istniejący już obecnie dwutorowy mechanizm uzyskiwania przez Policję informacji finansowych (bankowych, ubezpieczeniowych, podatkowych itd.). Uzyskanie podstawowych danych (tzw. sprawdzenie hit/no hit), takich jak np. fakt posiadania rachunku czy polisy, możliwe powinno być na pisemny wniosek właściwego komendanta Policji. Uzyskanie szczegółowych danych i informacji np. o tym rachunku czy polisie odbywać się będzie jedynie za pośrednictwem, a zatem zgodą sądu.

W projekcie nie określono technicznej strony przeprowadzanej teletransmisji z uwagi na szybki postęp techniczny, który w przypadku wprowadzenia takich uregulowań mógłby powodować w przyszłości konieczność dokonywania zbędnej zmiany przepisów rangi ustawowej. Przekazywanie informacji będzie się odbywać w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych. Będą więc one miały charakter niejawnny, tym samym także teletransmisja będzie musiała być w odpowiedni sposób zabezpieczona przed możliwością udostępnienia ich osobom trzecim.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji prawnej ma na celu podniesienie efektywności pracy Policji w skutecznym ujawnianiu, zabezpieczaniu i odzyskiwaniu mienia pochodzącego z przestępstw, a także usprawnienie realizowania funkcji Krajowego Biura do spraw Odzyskiwania Mienia, m.in. przez zapewnienie szybkiego uzyskiwania podstawowych danych identyfikujących osoby i należące do nich przedsiębiorstwa lub inne składniki majątkowe. Szybkie uzyskiwanie takich informacji jest istotne dla identyfikacji przedmiotów pochodzących z przestępstwa lub innych korzyści majątkowych lub ich równowartości oraz ich dalszych poszukiwań, co w konsekwencji prowadzi do zapobiegania ich ukrywaniu.

8. Proponowana zmiana definicji rzeczy ruchomej – art. 115 § 9 k.k.

Projektowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości odnośnie tego, czy środki pieniężne znajdujące się na rachunku płatniczym lub bankowym można uznać za rzecz ruchomą, a tym samym za dowód rzeczowy w sprawie. Do tej pory kwestia ta nie

została jednoznacznie rozstrzygnięta przez ustawodawcę, co rodziło wątpliwości m.in. na gruncie prawa karnego procesowego. W celu wyjaśnienia powyższego zagadnienia przytoczyć można poglądy konsekwentnie wyrażane w orzecznictwie – por. wyroki SA w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r., II AKa 52/14 oraz SA w Warszawie z dnia 29 stycznia 2014 r. II AKa 382/13 – wedle których dopuszczalnym jest uznanie wymienionych środków za rzecz ruchomą. Kwestia ta została rozstrzygnięta na gruncie art. 284 k.k., a zatem przestępstwa sprzeniewierzenia. W powołanych orzeczeniach wskazano, że przedmiotem tego przestępstwa może być każda rzecz ruchoma, w tym również pieniądź, który występuje albo w postaci gotówki albo jako pieniądź bezgotówkowy, np. w formie zapisu na rachunku bankowym. W związku z powyższym proponuje się w art. 115 § 9 k.k. wskazanie wprost, że jako rzeczy ruchome rozumie się także środki pieniężne zapisane na rachunku bankowym, płatniczym czy jakimkolwiek innym. Z punktu widzenia postępowania karnego rodzaj rachunku, na którym są przechowywane pieniądze nie ma żadnego znaczenia. Nie ma zatem także potrzeby precyzowania rodzaju rachunku w projektowanej definicji.

Zmiana pozwoli na jednoznaczne przesądzenie, iż środki te stanowią rzecz ruchomą, a tym samym mogą zostać uznane za dowód rzeczowy w sprawie.

9. Proponowane rozszerzenie zakresu penalizacji finansowania terroryzmu – art. 165a § 2 k.k.

Projekt przewiduje wprowadzenie nowego typu czynu zabronionego, polegającego na nieumyślnym, materialnym wspieraniu działalności terrorystycznej. Opis strony przedmiotowej przestępstwa oparty został na odwołaniu do dotychczasowych znamion czasownikowych zawartych w art. 165a § 1 i uzupełniony o wskazanie szczególnych okoliczności działania sprawcy – uzasadnionego podejrzenia przestępnego przeznaczenia mienia. Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem art. 165a § 2 k.k., karane będzie zatem gromadzenie, przekazywanie lub oferowanie środków płatniczych, instrumentów finansowych, papierów wartościowych, wartości dewizowych, praw majątkowych lub innego mienia ruchomego lub nieruchomości, w okolicznościach budzących uzasadnione podejrzenie, że mienie to posłuży sfinansowaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym albo zostanie udostępnione zorganizowanej grupie lub związkowi mającym na celu popełnienie takiego przestępstwa lub osobie biorącej udział w takiej grupie lub związku.

Celem proponowanej regulacji jest zapobieganie sytuacjom, w których zamiarem sprawcy nie jest objęcie sfinansowanie konkretnego czynu terrorystycznego, osoby lub grupy osób (terrorystów), jednakże znane sprawcy okoliczności wskazują, iż takie przeznaczenie gromadzonego, przekazywanego lub oferowanego przezeń mienia jest wysoce prawdopodobne. Podejrzenie przestępnego przeznaczenia mienia musi przy tym wynikać z pewnego ciągu informacji, który, przy pomocy zasad logicznego rozumowania, pozwala założyć wykorzystania mienia w celu wsparcia działalności terrorystycznej. Nie może się natomiast opierać jedynie na domysłach, pogłoskach lub stereotypach.

Z uwagi na niższy stopień winy sprawcy projektowanego przestępstwa proponuje się, by podlegał on łagodniejszej niż w typie podstawowym (art. 165a § 1 k.k.) karze do 3 lat pozbawienia wolności.

10. Proponowane zmiany w zakresie procedury europejskiego nakazu aresztowania i ekstradycji – art. 605a k.p.k., art. 607k § 2a i § 3a k.p.k.

W zakresie dotyczącym współpracy w ramach ekstradycji oraz europejskiego nakazu aresztowania (ENA) proponuje się zmiany w przepisach art. 605a k.p.k. oraz art. 607k § 2a i 3a k.p.k., przewidujących zatrzymanie oraz tymczasowe aresztowanie w związku z wykorzystaniem bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpol) oraz Systemu Informacyjnego Schengen (SIS). Celem projektu jest zapewnienie spójności i precyzji rozwiązań, a także dostosowanie ich do zmian w zakresie wykorzystywania przez państwa wskazanych wyżej baz.

System korzystania z baz danych Interpolu oraz SIS jest złożony. Wykorzystuje się je m.in. do poszukiwań osób ściganych w celu ich ekstradycji lub przekazania na podstawie ENA. Zarówno baza Interpol, jak i SIS mogą być wykorzystywane tak na potrzeby wniosków ekstradycyjnych, jak i ENA.

Z SIS korzystają:

- państwa członkowskie UE objęte strefą Schengen i działające w SIS z wyjątkiem Cypru, Chorwacji i Irlandii, które nie należą do SIS. Państwa te stosują ENA,
- niektóre państwa niebędące członkami UE, tj. Islandia, Norwegia, Liechtenstein i Szwajcaria, które objęte są strefą Schengen i należą do SIS. Państwa te stosują ekstradycję.

Z bazy Interpolu korzystają wszystkie państwa współpracujące w ramach Interpolu, w tym również te, które korzystają z SIS, oraz te, które do SIS nie należą. Państwa te stosują ekstradycję lub ENA.

Poniżej omówiono obowiązujący stan prawny w zakresie danych z bazy Interpolu i SIS służących do zatrzymania i tymczasowego aresztowania na potrzeby ekstradycji i ENA.

Dla zatrzymania osoby poszukiwanej wystarczające są dane pozwalające na jej identyfikację (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo, płeć) oraz dyspozycja, że osobę należy zatrzymać. Wskazany zakres informacji widoczny jest dla funkcjonariuszy Policji w Systemie Poszukiwań Policji (SPP).

Na potrzeby tymczasowego aresztowania konieczny jest szerszy zakres danych. Wynika to z faktu, iż tymczasowe aresztowanie, z uwagi na możliwy długi okres jego trwania oraz rygory związane z jego wykonaniem, jest bardziej dotkliwe niż zatrzymanie. W związku z tym za zastosowaniem tymczasowego aresztowania w związku z ekstradycją, podobnie jak w przypadku ENA, powinny przemawiać dodatkowe informacje dotyczące tej osoby, tj. informacje o wydanym wyroku skazującym lub innej decyzji o pozbawieniu wolności. Informacje te zawarte są w bazie Interpolu i SIS.

Informacje o wyroku lub decyzji są dostępne dla prokuratora występującego z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania i sądu stosującego ten środek zapobiegawczy. Ponadto same wnioski o przekazanie na podstawie ENA są dostępne w SIS.

Powyższe zróżnicowanie w zakresie dotyczącym danych na potrzeby zatrzymania i tymczasowego aresztowania znalazło odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach dotyczących ekstradycji i ENA. W przypadku zatrzymania w art. 605a k.p.k. i art. 607k § 2a k.p.k. przyjęto, że może być ono zastosowane na podstawie samego wpisu, tj. *de facto* na podstawie informacji, które widoczne są dla funkcjonariuszy Policji w SPP. W odniesieniu do tymczasowego aresztowania w art. 605 § 2 i art. 607k § 3 k.p.k. uznano, że może ono nastąpić, gdy wobec osoby ściganej zapadł prawomocny wyrok skazujący lub wydano inną decyzję będącą podstawą pozbawienia wolności.

Art. 605a k.p.k. i art. 607 § 2a k.p.k. regulują kwestię zatrzymania odpowiednio na potrzeby ekstradycji oraz ENA. W art. 605a k.p.k. proponuje się uwzględnić SIS, bowiem, jak wskazano wyżej, system ten wykorzystywany jest również przez państwa, które wystawiają wnioski ekstradycyjne. Z kolei w art. 607 § 2a k.p.k. proponuje się

uwzględnić bazę Interpolu z tego względu, że – jak podano wyżej – baza ta służy również tym państwom, które stosują ENA.

Projektowany art. 605a § 2 k.p.k. oraz art. 607k § 3a k.p.k. dotyczą zastosowania tymczasowego aresztowania odpowiednio przed wpłynięciem oficjalnego wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania na potrzeby ekstradycji oraz przed wpłynięciem ENA. Proponuje się zatem nadanie art. 605a § 2 k.p.k. brzmienia wzorowanego na art. 607k § 3a k.p.k., który *expressis verbis* przewiduje możliwość tymczasowego aresztowania w oparciu o wprowadzeniu wpisu stanowiącego zapewnienie o wyroku skazującym lub innej decyzji o pozbawieniu wolności. Ponadto projektuje się doprecyzowanie art. 607k § 3a k.p.k. poprzez wskazanie bazy Interpolu i SIS.

W obydwu omawianych przepisach przewiduje się możliwość zastosowania tego środka na czas nie dłuższy niż 7 dni, jeśli zwraca się o to właściwy organ innego państwa poprzez wprowadzenie wpisu – do bazy Interpolu lub SIS – stanowiącego zapewnienie, że wobec osoby ściganej zapadł prawomocny wyrok skazujący lub wydano inną decyzję będącą podstawą pozbawienia wolności. Zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres 7 dni służyć będzie zapewnieniu skutecznej ekstradycji, tak jak obecnie środek ten służy skutecznemu przekazaniu na podstawie ENA. W przypadku ENA organy – w oczekiwaniu na stosowny wniosek – są bowiem w stanie podjąć wobec osoby ściganej środek uniemożliwiający jej ucieczkę.

Ponadto w projektowanym art. 605a § 2 k.p.k. – w przypadku wprowadzenia wpisu do bazy Interpolu – przewiduje się dodatkowy wymóg zapewnienia, że państwo wydające wystąpi o ekstradycję. W świetle praktyki wymóg ten nie jest natomiast konieczny wobec państw korzystających z SIS na potrzeby ekstradycji.

11. Proponowane zmiany w zakresie procedury występowania z wnioskiem o przekazanie wykonania i przyjęcie do wykonania kary pozbawienia wolności w stosunku do państw członkowskich Unii Europejskiej – art. 611t § 2 k.p.k. i art. 611tg § 2 k.p.k.

Projekt zakłada poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do zainicjowania procedury przekazania orzeczenia polskiego do wykonania w innym państwie członkowskim UE (art. 611t § 2 k.p.k.) oraz występowania z wnioskiem o przekazanie

do wykonania w Polsce orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim UE (art. 611tg § 2 k.p.k.).

W chwili obecnej kwestia przejęcia i przekazania orzeczeń do wykonania została uregulowana w rozdziale 66 k.p.k. (art. 608 i następne). Zgodnie z przepisami tego rozdziału kompetencje do wystąpienia z wnioskiem o przejęcie do właściwego organu innego państwa należą między innymi do Ministra Sprawiedliwości.

Jednocześnie, w odniesieniu do wydanych po dniu 5 grudnia 2011 r. orzeczeń dotyczących krajów członkowskich Unii Europejskiej, zastosowanie znajdują postanowienia rozdziałów 66f i 66g k.p.k., które stanowią implementację do polskiej procedury karnej postanowień decyzji ramowej Rady UE 2008/909/WSiSW o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 5.12.2008, str. 27). Regulacje wskazanych rozdziałów k.p.k. w znaczący sposób upraszczają procedurę przekazywania orzeczeń do wykonania. Niemniej jednak nie przewidują one dla Ministra Sprawiedliwości kompetencji w zakresie inicjowania lub prowadzenia spraw o przekazanie wykonania orzeczeń w stosunkach z państwami członkowskimi UE. Przepisy rozdziałów 66f i 66g k.p.k. stanowią przy tym *lex specialis* w odniesieniu do innych uregulowań kodeksu, dotyczących przekazywania wyroków.

Można zatem stwierdzić, iż z uwagi na fakt, że potrzeba przekazywania orzeczeń dotyczy przede wszystkim państw członkowskich UE, a z biegiem czasu są to głównie orzeczenia wydane po dniu 5 grudnia 2011 r., Minister Sprawiedliwości został aktualnie pozbawiony formalnych kompetencji w omawianym zakresie.

Z powyższych względów w projekcie proponuje się taką zmianę w treści art. 611t § 2 i art. 611tg § 2 k.p.k., by sąd okręgowy mógł podejmować czynności nie tylko z urzędu, na wniosek skazanego lub właściwego organu państwa członkowskiego UE, ale także na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Zaproponowane rozwiązanie nie nakłada na Ministra Sprawiedliwości obowiązku prowadzenia całości postępowania, w tym gromadzenia dokumentów. Wniosek Ministra zobowiązywałby sąd do jego rozpoznania w oparciu o dotychczas obowiązujące kryteria: stopień realizacji wychowawczych i zapobiegawczych celów kar. Tym samym projektowana zmiana nie spowoduje zwiększenia w sposób istotny

wykonywanych czynności urzędniczych ani orzeczniczych, a jednocześnie będzie sprzyjała poczuciu zaufania społecznego do organów państwa.

12. Proponowana zmiana prawa cywilnego procesowego – art. 775 k.p.c.

Projekt zakłada zmianę art. 775 k.p.c., który stanowi, że w sytuacji prowadzenia egzekucji sądowej oraz ustanowienia zabezpieczenia administracyjnego wobec tego samego przedmiotu lub prawa majątkowego, przysługującego temu samemu podmiotowi, z wyjątkiem wypadków, gdy postępowanie dotyczy przedmiotów ulegających szybkiemu zepsuciu, nie stosuje się art. 773 i art. 774 k.p.c., a od dnia 8 września 2016 r. również art. 773¹ k.p.c. Nie jest więc możliwe łączne prowadzenie przez jeden organ egzekucyjny, sądowy lub administracyjny, postępowań w przypadku zbiegu zabezpieczenia administracyjnego i egzekucji sądowej, co oznacza, że oba organy działają niezależnie od siebie, każdy w granicach swoich kompetencji i na podstawie innej ustawy.

Ustanowienie zabezpieczenia w trybie określonym w art. 291 i następnym k.p.k. nie wyklucza możliwości zajęcia oraz zbycia tego samego przedmiotu lub prawa majątkowego w drodze egzekucji sądowej. W przypadku dokonania sprzedaży w toku egzekucji sądowej, podmiotowi, na którego rzecz udzielono zabezpieczenie, przysługuje jedynie prawo do udziału w podziale sumy uzyskanej na skutek zakończenia egzekucji i to tylko wtedy, gdy w odpowiednim czasie zgłosi organowi prowadzącemu postępowanie swoją wierzytelność (art. 1030, art. 1034, art. 1036 k.p.c.). Podmiot uprawniony z zabezpieczenia nie bierze udziału w postępowaniu prowadzonym przez sądowy organ egzekucyjny i nie ma wpływu na wykonywane przez ten organ czynności. Jako wierzyciel, który nie prowadził egzekucji, a jedynie uczestniczy w podziale wyegzekwowanej sumy, jest traktowany, zgodnie z art. 1025 k.p.c., jako wierzyciel ostatniej, 10 kategorii, z czego wynika, że jego roszczenia realizowane są po zaspokojeniu wszystkich innych uprawnionych. W obecnym stanie prawnym, w przypadku gdy podmiot, wobec którego prowadzona jest sądowa egzekucja, posiada wielu wierzycieli, roszczenie Skarbu Państwa, wynikające z udzielonego zabezpieczenia, może nie zostać zaspokojone.

Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte, jeżeli wierzyciel dysponuje tytułem wykonawczym. Tytułem wykonawczym jest zaopatrzone w klauzulę wykonalności wyrok sądu, nakaz zapłaty, wyrok sądu polubownego, uznany w Polsce wyrok sądu

zagranicznego czy nawet, w określonych art 777 § 1 pkt 4–6 k.p.c. przypadkach, akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji. Możliwe są sytuacje, w których podmiot, wobec którego ustanowiono zabezpieczenie w trybie art. 291 i następnych k.p.k., zawiera umowę z osobą trzecią, uznaje jej roszczenia przed sądem (ewentualnie nie wnosi sprzeciwu lub zarzutów wobec nakazu zapłaty) albo składa oświadczenie o poddaniu się egzekucji i na tej podstawie osoba trzecia wnioskuje o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Komornik prowadzi sprawę niezależnie od organu administracyjnego, a w konsekwencji wyeliminowane zostają skutki udzielonego zabezpieczenia, gdyż kwota uzyskana w toku egzekucji nie jest wystarczająca, by zaspokoić wszystkich wierzycieli, w tym Skarb Państwa.

Projekt ustawy przewiduje, że ustanawiający zabezpieczenie przepadku mienia będzie prowadził postępowanie według przepisów dla niego właściwych, to jest ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, albo przekaże całą posiadaną przez siebie dokumentację sądowemu organowi egzekucji i będzie mógł uczestniczyć w postępowaniu prowadzonym przez komornika lub sąd na podstawie kodeksu postępowania cywilnego. W aktualnym stanie prawnym o tym, który z organów ma prowadzić całość działań, decyduje sąd, w którego okręgu wszczęto postępowanie i który w przypadku zbiegu oceni stan każdego z postępowań, a jeżeli są one w równym stopniu zaawansowane, wysokość egzekwowanych należności oraz kolejność ich zaspokojenia i na tej podstawie wyda postanowienie rozstrzygające kwestię zbiegu. Zgodnie z nowelizacją art. 773 k.p.c., która weszła w życie w dniu 8 września 2016 r., postępowanie egzekucyjne z urzędu prowadzić będzie organ, który wcześniej dokonał zajęcia. W sytuacji niemożliwości ustalenia pierwszeństwa, sprawą zajmie się i łącznie poprowadzi ją ten organ, który dokonał zajęcia w związku z wierzytelnością opiewającą na wyższą kwotę.

Łączne prowadzenie postępowania oznacza prowadzenie go jako jednej procedury, zgodnie z kompetencjami i zasadami właściwymi dla danego organu. W przypadku dokonania zajęcia przedmiotu lub prawa majątkowego najpierw przez sądowy organ egzekucyjny, to on będzie prowadził całość na podstawie przepisów k.p.c. Skarb Państwa, na rzecz którego ustanowiono zabezpieczenie w procesie karnym, od momentu zbiegu będzie uczestnikiem postępowania egzekucyjnego. Jest to korzystne ze względu na ochronę przysługujących mu praw. Przede wszystkim przedstawiciel Skarbu Państwa będzie brał udział we wszystkich czynnościach prowadzonych przez

organ sądowy. W obecnym stanie uczestniczy tylko w ostatnim z etapów postępowania egzekucyjnego, co oznacza, że jego wierzytelność uwzględnia się w planie podziału sumy uzyskanej na skutek przeprowadzenia egzekucji. Niemniej jednak nie jest on uprawniony do udziału we wcześniejszych etapach, takich jak oszacowanie ceny przedmiotu. Nie posiada też prawa wniesienia zażalenia na czynności sądu, które mogą mieć wpływ na jego sytuację, co w znaczącym zakresie ogranicza jego uprawnienia.

Drugą z możliwości rozwiązania zbiegu, którą przewiduje nowelizacja art. 775 k.p.c., jest prowadzenie sprawy przez organ, który udzielił zabezpieczenia. Zgodnie z art. 27 k.k.w. urząd skarbowy wykonuje postanowienia o zabezpieczeniu, a także prowadzi egzekucję przepadku, według przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie z art. 7 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji organ egzekucyjny podejmuje decyzję o tym, jakie środki egzekucyjne powinny zostać podjęte, i w oparciu o ten przepis prowadzi połączone postępowanie. Kolejność zaspokojenia roszczeń wymieniona jest w art. 115 § 1 u.p.e.a. zgodnie z którym zarówno roszczenie wynikające z udzielonego zabezpieczenia, jak i wierzytelność, która była pierwotnie przedmiotem egzekucji sądowej, należą do tej samej kategorii w kolejności zaspokajania. Tym samym egzekucja administracyjna nie prowadziłaby do pokrzywdzenia wierzyciela, który wszczął egzekucję sądową, a jednocześnie gwarantowałaby interesy Skarbu Państwa, na rzecz którego udzielono zabezpieczenia w postępowaniu karnym.

13. Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu i ustawie o nadzorze nad rynkiem kapitałowym

Celem zmian we wskazanych ustawach jest umożliwienie aktywnego przeciwdziałania przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu przez umożliwienie wstrzymywania określonych transakcji lub blokowania rachunków bankowych i rachunków służących transakcjom na rynku kapitałowym. Zgodnie z projektowanymi zmianami w art. 19 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, uprawnienie do wydania postanowienia o zablokowaniu rachunku lub określonej transakcji nie będzie zależało od uprzedniego złożenia zawiadomienia o podejrzanej transakcji przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Zmiany w art. 40 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym wprowadzają do tej ustawy

analogiczne rozwiązania, umożliwiając – dotychczas nieznanie – wstrzymanie określonej transakcji oraz wydanie przez prokuratora postanowienia również z urzędu.

14. Proponowana zmiana prawa bankowego

W obecnym stanie prawnym art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. b i lit. 1 Prawa bankowego umożliwiają odpowiednio sądowi, prokuratorowi i Policji bezpośrednio uzyskanie informacji stanowiącej tajemnicę bankową wyłącznie w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej. W każdym innym wypadku niezbędne jest stosowanie procedury określonej w art. 106b Prawa bankowego. W istotny sposób utrudnia to pozyskiwanie informacji objętych tajemnicą bankową, innych niż dotyczące klienta banku. To z kolei w poważnym stopniu komplikuje czy wręcz uniemożliwia otrzymanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości w odpowiednim czasie ważnych danych, mających znaczenie dla ścigania przestępstw, do których sektor bankowy jest wykorzystywany, a mianowicie prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu, jeżeli nie dotyczą one klientów banku. Mając na uwadze znaczenie skutecznego zwalczania tej bardzo poważnej przestępczości, pośrednio uderzającej także w społeczne zaufanie do instytucji finansowych, wskazane wydaje się, aby w tych specyficznych wypadkach wszelkie istotne informacje mogły być pozyskiwane w trybie art. 105 Prawa bankowego. Podkreślić należy, że już obecnie przestępstwa prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu posiadają specyficzny status w Prawie bankowym, a podejrzenie ich popełnienia łączy się z określonymi obowiązkami ze strony banku (por. art. 106, art. 106a § 1 i 3). Proponowana zmiana stanowić zatem będzie konsekwentne rozwinięcie dotychczasowego reżimu prawnego.

Nowelizacja art. 106a prawa bankowego uzupełnia zmiany dokonywane w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu i 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, lub wykorzystywania działalności banku w celu ukrycia działań przestępczych lub dla celów mających związek z przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, prokurator będzie mógł, w drodze postanowienia, wstrzymać określoną transakcję lub dokonać blokady środków na rachunku bankowym,

również pomimo braku uprzedniego zawiadomienia ze strony banku. Wstrzymanie transakcji lub blokada środków na rachunku będzie mogła trwać do 3 miesięcy i będzie podlegać kontroli sądu.

15. Wejście projektowanej ustawy w życie

Projekt określa termin wejścia ustawy w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Jednocześnie wskazuje się, że przepisy przewidziane w art. 45 § 1a–2 i 45a § 2 Kodeksu karnego oraz art. 33 § 1a–2 i 43a Kodeksu karnego skarbowego w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się także w postępowaniach dotyczących czynów popełnionych przed dniem jej wejścia w życie. Rozwiązanie to nie może być jednak utożsamiane z retroaktywnością prawa karnego.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż przepadek rozszerzony jest znany obecnie obowiązującemu prawu polskiemu. Zmiana zakresu i sposobu stosowania szczegółowych regulacji składających się na tę konstrukcję nie tylko nie wpływa na definicję żadnego czynu zabronionego, ale nie odnosi się ani do kary, ani do przypadku jako takiego.

Co więcej, w judykaturze podkreśla się, że odebranie sprawcy korzyści osiągniętej z popełnienia przestępstwa nie może być uznane za środek wyłącznie represyjny (por. wyrok TK z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie P 20/03). Podstawową funkcją tego środka prawnego nie jest bowiem wymierzenie sprawcy dolegliwości (ukaranie go). Przepadek korzyści uzyskanych z przestępstwa ma wiele funkcji, w tym restytucyjną, służącą przywróceniu stanu zgodności z prawem i odtworzeniu swego rodzaju równowagi społecznej, zakłóconej przestępstwem. Jest to niewątpliwie zgodne z zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP) i służy ochronie porządku publicznego jako wartości konstytucyjnej (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Argumentem w tej mierze może być – sygnalizowana wcześniej – zmiana z dniem 1 lipca 2015 r. systematyki Kodeksu karnego i wyodrębnienie przypadku jako swoistego środka prawnego, niebędącego karą ani środkiem karnym.

W konsekwencji omawiany przepis nie może być uznany za przepis zaostrzający – z mocą wsteczną – wymiar kary za popełnienie przestępstwa. Tym samym nie jest on niezgodny z zasadą wyrażoną w art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, a mianowicie *nulla poena sine lege praevia*.

W literaturze wskazuje się, że „racje wprowadzenia domniemań z art. 45 mają wyłącznie charakter polityczno-kryminalny. Ich usprawiedliwieniem jest stworzenie ułatwień dowodowych dla organów ścigania.” (por. W Zalewski, [w:] Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do artykułów 32–116, Tom II, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2011, str. 209). Projektodawca podziela to stanowisko. Domniemania, o których mowa, są środkiem polityki karnej. Jak zaś słusznie stwierdził Trybunał Konstytucyjny, sprawca przestępstwa „nie może oczekiwać korzyści, które dla niego mogłyby wynikać w związku z naruszeniem prawa ze względu na taką, a nie inną politykę karną, bo ta – w zależności od istoty zagrożeń związanych z konkretnymi przestępstwami – może podlegać modyfikacjom i zmianom. W tym sensie skarżący przed wydaniem wyroku, czy nawet przed wszczęciem postępowania karnego, nie może zakładać, że te elementy normy prawnej (porządku prawnego) związanej z karalnością czynów, które nie stanowią prawa konstytucyjnie chronionego, nie ulegną zmianie” (wyrok TK z dnia 25 maja 2004 r. w sprawie SK 44/03).

Powyższy pogląd, wyrażony na gruncie przedawnienia, odnosi się również do zasad orzekania o przepadku korzyści pochodzących z przestępstwa, w tym domniemań z art. 45 k.k. i art. 33 k.k.s. Nie istnieją podstawy konstytucyjne dla udzielenia sprawcy czynu zabronionego ochrony odnoszącej się do mienia uzyskanego za pomocą przestępstwa. Niezależnie od przepisów obowiązujących w chwili popełnienia czynu, przestępca powinien zawsze liczyć się z tym, że korzyści, jakie odniósł z przestępstwa, mogą mu zostać odebrane. Pod tym względem sytuacja prawna sprawcy nie podlega ochronie z punktu widzenia zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Odmienne stanowisko byłoby sprzeczne z postulatem sprawiedliwości społecznej.

Z tych względów projektowane rozwiązania mogą być jedynie rozważane w kontekście wyboru ustawodawstwa względniejszego dla sprawcy (art. 4 k.k.), co jednakże oznacza możliwość derogacji wskazanego przepisu k.k. przez omawiany przepis projektowanej ustawy, noszący znamię *legi specialis*. Co więcej, projektowana modyfikacja domniemania przestępczego pochodzenia mienia odnosi się wyłącznie do karnoprosesowej warstwy art. 45 k.k., a zatem stosowanie wobec niej reguły o której mowa, odnoszącej się do prawa materialnego, wydaje się wątpliwe. Należy również zauważyć, iż wsteczne stosowanie przepisów dopuszczających konfiskatę zostało

uznane za dopuszczalne przez ETPCz w sprawie 36862/05, Gogitidze i inni przeciwko Gruzji.

W wypadku przypadku orzekanego po śmierci oskarżonego lub w razie jego niewykrycia, reguła stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy w ogóle nie może mieć zastosowania, ponieważ sprawca nie istnieje lub pozostaje nieznan. Jednocześnie przepisy umożliwiające przepadek w razie zawieszenia postępowania, pomimo ich usytuowania, mają charakter regulacji procesowej, co również wyłącza zasadę *lex mitior*. Tym samym z wyżej wskazanych względów oraz dla jednoznacznego przesądzenia tej kwestii należało uwzględnić w omawianym przepisie także art. 45a § 2 k.k. oraz art. 43a k.k.s.

16. Uwagi końcowe

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości i Rządowego Centrum Legislacji. Żaden z uprawnionych podmiotów nie wyraził zainteresowania udziałem w pracach nad projektem.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Warchoń Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Darkowski, Dyrektor Departamentu Legislacyjnego, tel. 22 5212 423</p>	<p>Data sporządzenia 16.11.2016 r. (aktualizacja) – do projektu z dnia 16.12.2016 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac UC39</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw zmierza do wprowadzenia do polskiego prawa karnego materialnego, procesowego i wykonawczego zmian poprawiających efektywność mechanizmów służących pozbawieniu sprawców przestępstw korzyści osiągniętych z popełnienia czynów zabronionych. Celem ustawy jest implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 39). Ustawa zawiera również zmiany z zakresu procedury europejskiego nakazu aresztowania i ekstradycji oraz stosowania tzw. klauzuli bezkarności w odniesieniu do przestępstwa przekupstwa, wynikające z międzynarodowych zobowiązań Polski.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu zwiększenia skuteczności konfiskaty środków pieniężnych i innego mienia pochodzącego z przestępstwa dyrektywa 2014/42/UE przewiduje wprowadzenie następujących rozwiązań:

- konfiskatę zarówno bezpośrednich korzyści z działalności przestępczej, jak i korzyści pośrednich (uzyskanych poprzez zainwestowanie lub przekształcenie korzyści bezpośrednich);
- tzw. konfiskata rozszerzona możliwa, w sytuacji, gdy sąd stwierdzi w oparciu o ocenę prawdopodobieństwa lub na podstawie racjonalnych założeń, że znacznie bardziej prawdopodobne jest, iż dane mienie uzyskano z działalności przestępczej (np. w przypadku, gdy wartość mienia jest nieproporcjonalna do legalnych dochodów);
- konfiskatę mienia osób trzecich, jeżeli podejrzany lub oskarżony przekazał im mienie nieodpłatnie lub zbył je za kwotę znacznie niższą od jego wartości rynkowej (przynajmniej w sytuacji, gdy osoby trzecie wiedziały lub powinny były wiedzieć, że celem przekazania lub zbycia mienia było uniknięcie jego konfiskaty);
- możliwość konfiskaty w przypadku, gdy sąd nie może wydać wyroku skazującego (m.in. w sytuacji, gdy wynika to z długotrwałej choroby podejrzanego lub oskarżonego albo jego ucieczki);
- zapewnienie właściwym organom państwa (prokuraturze) możliwości natychmiastowego zabezpieczenia mienia na potrzeby ewentualnej późniejszej konfiskaty (tzw. zamrożenie prewencyjne), w szczególności gdy istnieje ryzyko wyzbycia się mienia przed wydaniem nakazu zabezpieczenia;
- zarządzanie mieniem zabezpieczonym, tak by nie utraciło ono wartości do chwili wydania postanowienia w przedmiocie przypadku mienia;
- zapewnienie środków na rzecz ochrony praw podstawowych (w szczególności domniemania niewinności oraz prawa własności).

Z uwagi na wpływ projektowanej regulacji na prawa i obowiązki obywateli oraz wprowadzenie przepisów represyjnych konieczna jest nowelizacja przepisów ustawowych, w szczególności ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

Należy zwrócić uwagę, że przewidywane w dyrektywie rozwiązania są zgodne ze strategią Sprawne Państwo 2020, która jako cel 7 wskazuje zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, a jednym ze sposobów realizacji tego celu jest odzyskiwanie mienia pochodzącego z przestępstw (kierunek interwencji 7.2.8). Przygotowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Finansów i Prokuraturę Generalną projekt Programu przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015–2020 jako jeden z trzech celów szczegółowych służących ograniczeniu przestępczości gospodarczej wymienia wzmocnienie efektywności odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw. Jednym z zadań służących realizacji tego celu ma być stworzenie mechanizmów efektywnego zarządzania zabezpieczonym mieniem celem obniżenia kosztów i zwiększenia wpływów do budżetu państwa (co pokrywa się z proponowanym w dyrektywie zarządzaniem mieniem zabezpieczonym) oraz opracowanie jednolitego systemu ewidencji zabezpieczonego mienia. Ponadto w projektowanym programie przewidziano zwiększenie współpracy i wymiany informacji pomiędzy niezależnymi od siebie służbami, organami i instytucjami, których część działań ma obecnie charakter

rozproszony i często o zawężonym zakresie, co powoduje, że śledztwa finansowe nie są prowadzone w efektywny sposób. Postuluje się również wypracowanie wspólnych standardów postępowania w zakresie kwestii związanych z odzyskiwaniem mienia pochodzącego z przestępstw (w tym powołanie tzw. śledczych finansowych).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak jest jednolitych rozwiązań w państwach członkowskich Unii Europejskiej w zakresie przypadku mienia. Wskazane dyrektywy zapewnią, po ich wdrożeniu, jednolite minimalne standardy w państwach członkowskich. Należy zwrócić uwagę, że polskie przepisy dotyczące przypadku odbiegają jednak obecnie od rozwiązań już obecnie obowiązujących w wielu państwach członkowskich, przewidujących znacznie dalej idące podstawy stosowania przypadku rozszerzonego i przypadku bez wyroku skazującego (w szczególności Włochy, Wielka Brytania, Francja, Bułgaria, Irlandia).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sędziowie orzekający w sprawach karnych			Sądy częściej orzekać będą przepadek, jak również stosować ten środek wobec większej ilości składników majątkowych niż obecnie.
Sądy rejonowe	317	Ministerstwo Sprawiedliwości	Orzeka o zatwierdzeniu postanawiania prokuratora o zabezpieczeniu przedsiębiorstwa
Sądy okręgowe	45	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zwiększenie liczby spraw związanych z przypadkiem składników majątkowych
Prokurator Generalny			Zapewnienie uczestnictwa w czynnościach związanych z przypadkiem mienia
Prokuratorzy	5877 stan na dzień 31.12.2014 r.	Sprawozdanie Prokuratora Generalnego z rocznej działalności prokuratury w 2014 roku	Prokuratorzy będą częściej podejmować decyzje o zabezpieczeniu majątkowym na mieniu podejrzanego.
Administracja podatkowa	388 – Urzędy Skarbowe, których naczelnicy wykonują czynności z zakresu egzekucji administracyjnej	Informacja Ministra Finansów	Urzędy Skarbowe będą wykonywać więcej orzeczeń przypadku. Wykonując przepadek przedsiębiorstwa, US będą sporządzać spis składników majątku i praw majątkowych przedsiębiorstwa
Banki	18 – b. komercyjne 560 – b. spółdzielcze	Komisja Nadzoru Finansowego	Rozszerzenie katalogu określającego okoliczności obowiązkowego udzielenia przez bank informacji stanowiących tajemnicę bankową
służby, organy i instytucje	Policja, Straż Graniczna, kontrola skarbową / wywiad skarbowy, administracja podatkowa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,		Zwiększenie współpracy i wymiany informacji dot. mienia pochodzącego z przestępstw.

	Centralne Biuro Antykorupcyjne, Żandarmeria Wojskowa Służby Kontrwywiadu wojskowego oraz służby wywiadu wojskowego.		
Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne).	4 217 358 – wg stanu na 31.05.2016 r.	Główny Urząd Statystyczny – Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON	Podniesienie bezpieczeństwa prowadzenia działalności gospodarczej oraz konkurencyjności rynku.
Doradcy restrukturyzacyjni	1035 (stan na 30 czerwca 2016 r.)	Ministerstwo Sprawiedliwości	Możliwość wyznaczenia na zarządcę zabezpieczonego przedsiębiorstwa.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został poddany opiniowaniu (Prokuratura Generalna, Sąd Najwyższy, Policja, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Służba Celna, Straż Graniczna, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Komisja Nadzoru Finansowego, Żandarmeria Wojskowa, Rzecznik Praw Obywatelskich, Krajowa Rada Prokuratury, Krajowa Rada Sądownictwa, sądy, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, Rządowe Centrum Legislacji) i konsultacjom (Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Instytut Informatyki Śledczej, Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS, Niezależne Stowarzyszenie Prokuratorów „Ad Vocem”, Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenie Sędziów „Themis”, Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych „Pro Familia”, Stowarzyszenie Sędziów Sądów Rodzinnych, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych, Polskie Stowarzyszenie Ekonomicznej Analizy Prawa (Law & Economics), Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, Stowarzyszenie Tłumaczy Polskich, Sieć Obywatelska – Watchdog Polska, Stowarzyszenie Amnesty International, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Fundacja Court Watch Polska, Fundacja Ordo Iuris, Fundacja Panoptykon).

Konsultacje publiczne trwały ponad 30 dni i były dostępne dla wszystkich zainteresowanych podmiotów. W trakcie ich trwania, jak również po ich zakończeniu, wpłynęły uwagi od: Krajowej Izby Radców Prawnych (8 czerwca 2016 r.), Business Centre Club (24 czerwca 2016 r.) i Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka (25 lipca 2016 r.).

Uwagi zgłosiły również: adw. Magdalena Matusiak-Frączczak (8 czerwca 2016 r.), Porozumienie Zielonogórskie FZPOZ (13 czerwca 2016 r.), Stowarzyszenie Pro Publico Bono (15 czerwca 2016 r.), Związek Przedsiębiorców i Pracodawców (15 czerwca 2016 r.), Kancelaria Wardyński i Wspólnicy (4 lipca 2016 r.), Forum Obywatelskiego Rozwoju (27 lipca 2016 r.) oraz Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej (23 sierpnia 2016 r.).

Ponadto Fundacja Panoptykon poinformowała o nieprzedstawieniu uwag do projektu ustawy (30 maja 2016 r.).

Na podstawie § 36 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy został skierowany w celu zaopiniowania do następujących podmiotów:

- 1) Rzecznik Praw Obywatelskich,
- 2) Krajowa Rada Sądownictwa,
- 3) Sąd Najwyższy,
- 4) Prokuratura Krajowa,
- 5) Sądy apelacyjne i okręgowe,
- 6) Prokuratury regionalne i okręgowe.

Opinie o projekcie ustawy zostały przedstawione przez: Krajową Radę Sądownictwa (23 lipca 2016 r.), Rzecznika Praw Obywatelskich (6 lipca 2016 r.), Sąd Najwyższy (7 lipca 2016 r.) oraz niektóre sądy i prokuratury.

Opinię o projekcie ustawy, na wniosek Rządowego Centrum Legislacyjnego, przedstawiła również Rada Legislacyjna przy Prezesie Rady Ministrów (18 lipca 2016 r.).

Do najczęściej podnoszonych uwag należały zastrzeżenia wobec przewidzianych w projekcie rozwiązań z zakresu:

- 1) konfiskaty rozszerzonej,
- 2) możliwości ustanowienia przymusowego zarządu nad przedsiębiorstwem, w tym w szczególności należącym do osoby trzeciej – innej niż sprawca,
- 3) możliwości przepadku składników mienia przedsiębiorstwa, w tym w szczególności należącym do osoby trzeciej – innej niż sprawca,
- 4) przejścia na własność skarbu państwa przedmiotów zabezpieczenia po upływie 3 lat od prawomocnego umorzenia lub zawieszenia postępowania,
- 5) typów czynów zabronionych z projektowanych art. 258a k.k. i art. 292a Kodeksu karnego
- 6) możliwości stosowania proponowanych przepisów do już popełnionych czynów zabronionych.

Ponadto w przekazanych opiniach podniesiono:

- 1) brak wskazania przeznaczenia środków uzyskanych z przepadku – FOR,
- 2) wprowadzenia przez nowelizację przepisów k.k.w. (przewidujących możliwość wykonania orzeczenia przepadku przez przepadek jego równowartości) – PZ,
- 3) uwagi o charakterze redakcyjnym.

Zaproponowanej regulacji tzw. konfiskaty rozszerzonej zarzucano, że wykracza poza ramy implementowanej dyrektywy UE (HFPCz, MFF), a odwrócenie ciężaru dowodu legalnego pochodzenia mienia narusza domniemanie niewinności sprawcy (KIKE, FOR, HFPCz, ZPP, PZ) i nie powinno mieć zastosowania do osób trzecich (KIKE, BCC, MFF). W stosunku do możliwości poddania ocenie sądu i ewentualnemu przypadkowi mienia, które znalazło się we władaniu sprawcy w pięcioletnim okresie poprzedzającym popełnienie przestępstwa, podniesiono zarzuty retroaktywności prawa karnego (PZ) lub karania za nieudowodnione przestępstwa (KIRP).

Należy zauważyć, że przewidziane w projekcie ustawy rozwiązania stanowiące wyjątek od zasady, zgodnie z którą to na oskarżyciela spoczywa ciężar dowodu, dotyczą tylko i wyłącznie kwestii przepadku mienia i w żaden sposób nie odnoszą się do kwestii ustalania i dowodzenia winy. Już obecnie rozwiązania takie funkcjonują w polskim prawie karnym (art. 45 § 2 k.k. i art. 33 § 2 k.k.s.) i jak do tej pory nie stanowiły przedmiotu skargi do TK czy ETPCz.

Należy podkreślić, iż ewentualne orzeczenie przepadku mienia, objętego przez sprawcę we władanie do 5 lat przed popełnieniem zarzucanego mu przestępstwa, nie ma charakteru kary za to lub inne, wcześniejsze przestępstwo, ale stanowi przykład znanej z innych systemów prawnych konfiskaty in rem. Jednocześnie domniemanie nielegalnego pochodzenia mienia może być obalone przez sprawcę lub inną zainteresowaną osobę przez wykazanie legalnego pochodzenia mienia.

Uwagi dotyczące możliwości ustanowienia przymusowego zarządu nad przedsiębiorstwem koncentrowały się wokół braku wpływu właścicieli takich przedsiębiorstw na wybór zarządcy przymusowego oraz ryzyko związane z zarządem przymusowym (KIKE, BCC). Wskazano również na trudność w określeniu relacji zarządcy przymusowego do właściciela przedsiębiorstwa, jakim może być np. spółka kapitałowa (BCC). Z krytyką spotkała się również zobowiązanie zarządcy przymusowego do współpracy z prokuratorem i sądem w wyjaśnieniu okoliczności przestępstwa (BCC). Jednocześnie postulowano możliwość ustanowienia w postępowaniu karnym zabezpieczenia na mieniu przedsiębiorstwa (spółki), a nie tylko podejrzanego (WiW), oraz szersze wykorzystanie dla zabezpieczenia dotychczas dostępnych rozwiązań, takich jak np. zajęcie określonych składników mienia (HFPCz).

Zaproponowanej w projekcie możliwości przepadku składników mienia przedsiębiorstwa nienależącego do sprawcy zarzucono, iż stanowi wprowadzenie odpowiedzialności za cudzy czyn (KIKE, FOR, PZ). Wskazano również na trudności w sprostaniu wymaganiom należytej staranności w odniesieniu do udziałowców i akcjonariuszy spółek kapitałowych (BCC, ZPP, MFF) oraz ich zbyt wysoki poziom (KIRP), jak również problem określenia skutków przepadku dla wykonywania niektórych praw majątkowych, jak np. licencje i patenty (HFPCz). Poddano również pod wątpliwość możliwość wykorzystania przedsiębiorstwa jako narzędzia popełnienia przestępstwa (ZPP).

W odniesieniu do przewidzianego w projekcie rozwiązania polegającego na przejściu na własność skarbu państwa przedmiotów zabezpieczenia po upływie 3 lat od prawomocnego umorzenia lub zawieszenia postępowania zarzucono oderwanie skutku od faktu popełnienia czynu zabronionego (HFPCz, BCC, PZ, MFF).

Uwagi do zaproponowanych w projekcie nowych typów czynów zabronionych (art. 258a i art. 292a k.k.) dotyczyły przede wszystkim sposobu określenia znamion tych czynów (FOR, ZPP, KIRP, MFF, HFPCz, KIRP) i zakresu podmiotowego (FOR, HFPCz). W odniesieniu do proponowanego art. 258a k.k. zarzucono również wprowadzenie domniemania nielegalnego pochodzenia mienia, jako elementu definicji czynu zabronionego, a tym samym naruszenia zasady domniemania niewinności (HFPCz, KIRP), oraz wprowadzenie podwójnej karalności ukrywania dochodów w prawie karnym i podatkowym (MFF).

Uwagi do możliwości stosowania proponowanych przepisów do już popełnionych czynów zabronionych koncentrowały się wokół zakaz retroaktywności prawa karnego (FOR, HFPCz, ZPP, MFF) i kwestii stosowania prawa względniejszego dla sprawcy (MFF).

Należy zauważyć, że odebranie sprawcy przestępstwa osiągniętej zeń korzyści nie może być uznane za środek o charakterze wyłącznie represyjnym (por. wyrok TK z dnia 13 lipca 2014 r., sygn. akt P 20/03). Podstawową funkcją tego środka nie jest bowiem wymierzenie sprawcy dolegliwości (ukaranie), ale przywrócenie stanu zgodności z prawem – równowagi społecznej zakłóconej popełnieniem przestępstwa. Jest to niewątpliwie zgodne z zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) i służy ochronie porządku publicznego (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Argumentem za powyższym stanowiskiem jest również fakt odrębnego od kar i środków karnych uregulowania w kodyfikacji karnej kwestii przypadku, co ma miejsce w rozdziale Va części ogólnej Kodeksu karnego. W konsekwencji przewidziane w projekcie stosowanie projektowanych rozwiązań do czynów popełnionych przed ich wejściem w życie nie może zostać uznane za zaostrzające z mocą wsteczna wymiar kary za przestępstwo, a tym samym nie narusza art. 42 ust. 1 Konstytucji RP.

Odnosząc się do kwestii wyboru regulacji względniejszych dla sprawcy należy natomiast zauważyć, iż stosowanie wprowadzającego tę zasadę przepis Kodeksu karnego może zostać ograniczone lub wręcz wyłączone na mocy szczególnego przepisu znajdującego się w innym akcie rangi ustawowej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

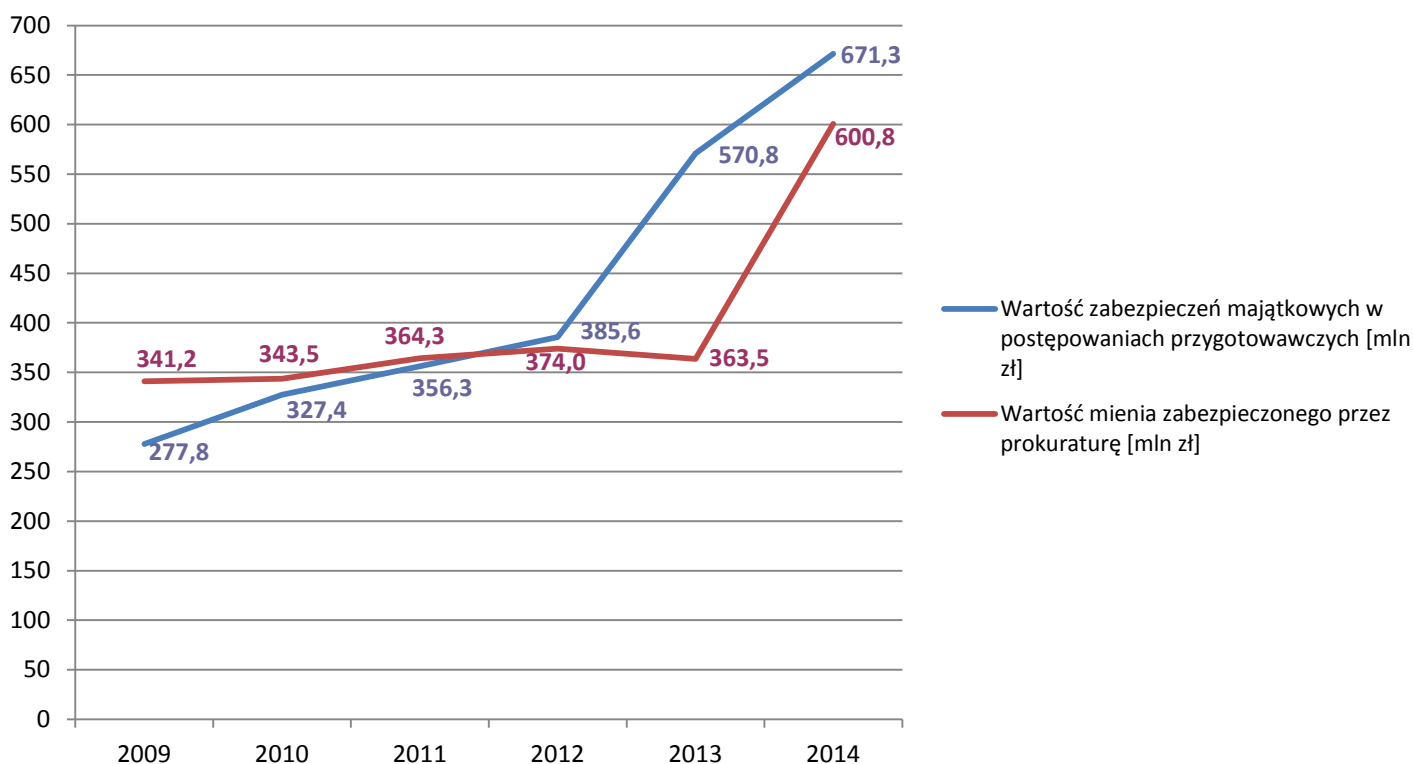
(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1 (2017 r.)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (2026 r.)	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-	40,2	40,2	40,2	80,4	80,4	80,4	160,8	241,2	321,6	402	1487,4
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	9,95	9,95	9,95	17,9	17,9	17,9	35,8	53,7	71,6	89,5	334,15
budżet państwa	-	9,95	9,95	9,95	17,9	17,9	17,9	35,8	53,7	71,6	89,5	334,15
część 37 – Sprawiedliwość (MS)	-	0,5	1	1	4,95	4,95	4,95	17,9	26,85	35,8	44,75	143,15
część 42 – Sprawy wewnętrzne (MSWiA)	-	9,45	8,95	8,95	12,95	12,95	12,95	17,9	26,85	35,8	44,75	191
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	30,25	30,25	30,25	62,5	62,5	62,5	125	187,58	250	312,5	1153,25
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Budżet państwa część 37 – Sprawiedliwość, część 42 – Sprawy wewnętrzne.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt Programu przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015–2020 przewidywał wydatki w kwocie 1,5 mln zł rocznie w latach 2016–2020, związane przede wszystkim z prowadzeniem szkoleń umożliwiających międzyinstytucjonalną wymianę doświadczeń w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw. Wprowadzone rozwiązania będą wymagały sukcesywnego przeszkolenia prokuratorów i sędziów oraz funkcjonariuszy służb oraz pracowników administracji skarbowej w zakresie nowo wprowadzanych rozwiązań. Ponadto przewiduje się również usprawnienie mechanizmów gromadzenia i wymiany informacji, zakup lub unowocześnienie niezbędnych narzędzi analitycznych, a także prowadzenie działań profilaktycznych i pilotażowych.

Ocena skutków projektu dyrektywy dotyczącej zamrażania i konfiskaty korzyści pochodzących z działalności przestępczej w Unii Europejskiej (COM(2012) 85 final) zawiera oszacowania opłacalności wdrożenia proponowanych rozwiązań dla poszczególnych państw członkowskich UE, jak również przegląd dostępnych danych statystycznych dla niektórych państw członkowskich.

W Polsce wartość zabezpieczeń majątkowych w postępowaniach przygotowawczych systematycznie rosła w latach 2009–2014 – od 277,8 mln zł (0,02% PKB) do 671,3 mln zł (0,04% PKB) – średnioroczny wzrost wartości zabezpieczeń w tym okresie wyniósł ponad 19%. Wartość mienia zabezpieczonego przez prokuraturę w latach 2009–2013 wahała się w przedziale 341–374 mln zł (0,022% – 0,025% PKB), a w roku 2014 wzrosła o 65% do kwoty 600,8 mln zł (0,035% PKB). Nie są dostępne dokładne statystyki skonfiskowanego mienia, jednak można szacować, że w 2014 roku przypadkiem objęto mienie w wysokości przewyższającej 200 mln zł (0,01% PKB). Omawiane zmiany zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Źródło: Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych, sprawozdania Prokuratora Generalnego z rocznej działalności prokuratury

Szacunki dochodów zorganizowanych grup przestępczych w poszczególnych państwach członkowskich UE są bardzo zróżnicowane. We Włoszech (Banca d'Italia, 2011) roczne korzyści z przestępczości zorganizowanej szacowane są na kwotę 150 mld EUR (9,5% PKB), a wartość tymczasowo zamrożonego w 2009 r. majątku przestępczego wyniosła ok 0,8 mld EUR (ok. 0,5% szacowanych rocznych zysków z przestępczości zorganizowanej). W Wielkiej Brytanii dochody z działalności przestępczej w 2006 r. były szacowane na 15 mld GBP (ok. 1,1% PKB), zaś wartość odzyskanego mienia wyniosła 125 mln GBP (0,8% szacowanych zysków). Z kolei szacowane zyski z przestępczości zorganizowanej w Niemczech to 0,9 mld EUR (0,04% PKB), zaś wartość zajętego w 2009 r. mienia z przestępczości zorganizowanej wyniosła 113 mln EUR (ok. 12,5% szacowanych zysków).

Wartość zamrożonych aktywów w Holandii w 2009 r. wyniosła 600 mln EUR (ok. 0,1% PKB), orzeczono konfiskatę mienia w wysokości 70 mln EUR (11,7% kwoty zamrożonych aktywów), a ostatecznie odzyskano mienie o wartości 50 mln EUR (8,3% kwoty zamrożonych aktywów). Wartość mienia zabezpieczonego w Bułgarii w 2009 r. wyniosła 254 mln EUR (ok. 0,7% PKB), natomiast wysokość mienia zamrożonego na Węgrzech w 2007 r. to 102 mln EUR (0,1% PKB).

Według szacunków i badań ONZ wartość tzw. rynku przestępczego, a zatem skumulowana wartość działalności przestępczej na świecie wynosi pomiędzy 2% a 5% światowego PKB (por. http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Studies/Illicit_financial_flows_2011_web.pdf).

Dostępne dane statystyczne dotyczące liczby osób prawomocnie skazanych, wobec których orzeczono obok kary zasadniczej przepadek przedmiotów oraz przepadek korzyści majątkowej, oraz wpływu wniosków o orzeczenie przepadku przedmiotów tytułem środka zabezpieczającego za lata 2010–2014 zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Skazani ogółem (za wszystkie przestępstwa)	432 891	423 464	408 107	353 208	295 353
w tym osoby, wobec których orzeczono:					
przepadek przedmiotów	10 031	10 009	10 637	17 432	19 545
przepadek korzyści majątkowych	3 352	3 739	4 594	4 426	3 958
Wpływ wniosków organów postępowania przygotowawczego o orzeczenie przepadku przedmiotów tytułem środka zabezpieczającego w oparciu o przepisy Kodeksu karno-skarbowego	7 836	6 831	5 850	4 781	3 670
Wpływ wniosków prokuratora o orzeczenie przepadku przedmiotów tytułem środka zabezpieczającego – po prawomocnym umorzeniu dochodzenia lub śledztwa (art. 323 § 3 kpk)*	13 467	11 402	13 976	15 610	18 921

* umorzenie warunkowe postępowania lub umorzenie ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu, stan niepoczytalności sprawcy, okoliczność wyłączającą ukaranie sprawcy lub niewykrycie sprawcy przestępstwa

Szacunków opłacalności wdrożenia rozwiązań proponowanych w dyrektywie w poszczególnych państwach członkowskich UE dokonano w ocenie skutków projektu dyrektywy poprzez odniesienie do przychodów i kosztów wszystkich elementów systemu konfiskaty mienia w Wielkiej Brytanii – jedynym państwie, dla którego dostępne były odpowiednie dane za okres 6 lat. Jednocześnie Wielka Brytania jest jedynym państwem członkowskim dla którego dochody i koszty wszystkich elementów konfiskaty mienia mogły być oszacowane. W analizie systemu konfiskaty w Wielkiej Brytanii wykorzystano dane dotyczące kosztów i dochodowości instytucji zaangażowanych w proces konfiskaty, w szczególności Policji, Urzędu Skarbowego i Podatkowego (Her Majesty's Revenue and Customs), Agencji ds. Zwalczenia Poważnej i Zorganizowanej Przestępczości (The Serious and Organised Crime Agency), Prokuratury (The Crown Prosecution Service) oraz Sądów (Her Majesty's Courts Service).

Na tej podstawie wyznaczono oczekiwane przychody z wdrożenia w Polsce rozwiązań przewidywanych w dyrektywie w latach 2017–2026 (19,21 mln EUR, tj. ok. 80,4 mln zł), koszty funkcjonowania systemu konfiskaty (4,27 mln EUR, tj. ok. 17,9 mln zł) oraz korzyści netto (14,94 mln EUR, tj. ok. 62,5 mln zł). Informacje dotyczące funkcjonowania systemu odzyskiwania mienia w Wielkiej Brytanii pokazują, że przez pierwsze 3 lata korzyści z konfiskaty były niższe i dopiero od czwartego roku działania systemu wzrosły do poziomu porównywalnego z ostatnim rokiem analizy. W dalszym okresie przewiduje się systematyczny wzrost korzyści – w ciągu 10 lat oczekiwany jest ok. 10-krotny wzrost korzyści z funkcjonowania systemu konfiskaty mienia z przestępstw.

Należy zwrócić uwagę, że określenie wzrostu wpływu spraw wynikających z wprowadzenia projektowanej regulacji oraz oszacowanie wartości konfiskowanego mienia na podstawie obecnych danych zdaje się nie możliwe do wykonania. Podobnie nie jest możliwe oszacowanie wysokości ewentualnych przyszłych wydatków wynikających z projektowanego rozszerzenia przepisów w zakresie odszkodowań.

Z tego względu w odniesieniu do Polski założono podobną ścieżkę zmian przychodów, kosztów i korzyści, jak we wskazanej powyżej analizie Komisji Europejskiej. Założono, że w okresie od pierwszego do trzeciego roku funkcjonowania systemu przychody i koszty będą stanowiły połowę kwot szacowanych dla szóstego roku działania systemu. W latach od czwartego do szóstego przychody i koszty założono na poziomie takim, jak w ocenie skutków projektu dyrektywy, odpowiednio, 80,4 mln zł rocznie oraz 17,9 mln zł rocznie. W kolejnych latach przyjęto wzrost przychodów każdego roku o 80,4 mln zł oraz wzrost kosztów o 17,9 mln zł.

Na koszty wprowadzenia projektowanych rozwiązań składały się będą trzy zasadnicze grupy wydatków:

- 1) wydatki związane z utworzeniem i funkcjonowaniem Biura Odzyskiwania Mienia – wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej w ramach Komendy Głównej Policji, której zadaniem będzie prowadzenie czynności bezpośredni zmierzających do ustalenia i zabezpieczenia mienia zagrożonego przepadkiem. Przewiduje się, że łączna liczba funkcjonariuszy w pierwszych latach funkcjonowania Biura powinna wynieść 100 osób – łącznie w Komendzie Głównej i Komendach Wojewódzkich/Stołecznej, z możliwością podwojenia w perspektywie 10 lat. Przyjmując obecną wysokość uposażeń funkcjonariuszy Policji, koszt funkcjonowania Biura powinien wynieść od niespełna 9 mln zł w pierwszych latach, do ok. 40 mln zł po 10 latach. W związku z powstaniem Biura konieczne będzie również poniesienie wydatków na utworzenie nowych stanowisk pracy (niezbędne wyposażenie, należności dla przenoszonych funkcjonariuszy) w wysokości ok. 0,5 mln zł w pierwszym roku;
- 2) wydatki związane ze szkoleniem kadr o nowych rozwiązaniach z zakresu odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstwa:
 - a) W pierwszych latach planowane jest objęcie szkoleniem co najmniej 200–250 sędziów i prokuratorów rocznie (po dwa cykle dwudniowych szkoleń organizowanych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury). Celem będzie przeszkolenie co najmniej 10% sędziów i prokuratorów. Wiązać się to będzie z wydatkami na poziomie od 0,5 mln zł w pierwszym roku do 1 mln zł w drugim i trzecim roku obowiązywania nowych rozwiązań.
 - b) W kolejnych latach możliwe będzie przeprowadzenie szkoleń o charakterze interdyscyplinarnym – adresowanych łącznie do sędziów i prokuratorów oraz do funkcjonariuszy Policji i innych służb oraz pracowników administracji skarbowej. Szkolenia takie są zalecane przez UE i inne gremia międzynarodowe, jako niezbędne dla sprawnego funkcjonowania systemu odzyskiwania mienia. Upływ czasu od wdrożenia projektowanych regulacji umożliwi też wymianę informacji z partnerami zagranicznymi oraz przeprowadzenie wstępnej ewaluacji działania systemu. Szkolenia organizowane będą przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury (we współpracy z podmiotami, których pracownicy będą adresatami szkoleń). Ocena wdrożonych rozwiązań zostanie przeprowadzona przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Wiązać się to będzie z wydatkami na poziomie od 2 mln zł (od 4 do 6 roku od wejścia w życie projektowanych rozwiązań) do 4 mln zł (w kolejnych latach);
- 3) wydatki związane ze wzrostem kosztów funkcjonowania sądów i prokuratur. Wydatki te są trudne do oszacowania. Przyjęto jednak, że przynajmniej w pierwszym okresie możliwe będzie ich ponoszenie w ramach wcześniej zaplanowanych środków. Począwszy od 4 roku obowiązywania projektowanych rozwiązań, konieczne będzie zaplanowanie na ten cel kwoty od ok. 3 mln zł (od 4 do 6 roku od wejścia w życie projektowanych rozwiązań) do 40 mln zł (w 10. roku).

Skumulowaną korzyść z wdrożenia przepisów dyrektywy w Polsce w ciągu najbliższych 10 lat można oszacować na ponad 1,1 mld zł.

Należy podkreślić, iż przewidywany bilans wprowadzenia projektowanych rozwiązań wykazuje wartość dodatnią w każdym z poddanych analizie okresów rocznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Niemierzalne	Zmniejszenie poczucia bezkarności przestępców.	Wejście w życie projektowanej ustawy może przyczynić się do poprawy i wzmocnienia rozwiązań prawnych ograniczających przestępczość gospodarczą, której skutki odczuwalne są dla całej gospodarki, a w szczególności dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność zgodnie z prawem. Projektowane regulacje mogą przełożyć się pozytywnie również na bezpieczeństwo ekonomiczne państwa, konkurencyjność polskiej gospodarki, a także na opłacalność i bezpieczeństwo prowadzenia działalności gospodarczej.
--------------	--	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: przekazywanie dodatkowych informacji odnośnie zabezpieczonego mienia	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
---	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
--	---

Komentarz:

Projektowane regulacje wpłyną na wzrost obciążenia podmiotów zaangażowanych w proces konfiskaty składników majątku związanego z działalnością przestępczą. Proponowane przepisy dotyczące m.in.:

- sporządzania przez urzędy skarbowe spisu składników majątku i praw majątkowych przedsiębiorstwa podlegającego przypadkowi;
- przeprowadzania kontroli operacyjnej mającej na celu ujawnienie mienia zagrożonego przypadkiem;
- orzekania przez sądy rejonowe o zatwierdzeniu postanawiania prokuratora o zabezpieczeniu przedsiębiorstwa.

Ze względu na trudny do oszacowania wzrost liczby spraw wynikających z wejścia w życie projektowanych przepisów zdaje się nie możliwe określenie w jednostkach pieniężnych i czasu, przyszłego wzrostu obciążenia poszczególnych podmiotów uczestniczących w procesie konfiskaty majątku pochodzącego z przestępstw.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane przepisy mogą wpłynąć na wzrost zatrudnienia w jednostkach zaangażowanych w proces konfiskaty. Szacuje się m.in. utworzenie 100 etatów w strukturach Policji zajmujących się zagadnieniem ujawniania, zabezpieczania i odzyskiwania mienia.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się wejście w życie projektu ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
W ramach badania corocznych sprawozdań statystycznych dotyczących pracy sądów i prokuratur, a także ewaluacji transpozycji dyrektyw prowadzonej przez Komisję Europejską. W odniesieniu do dyrektywy 2014/42/UE Komisja przedstawi sprawozdanie do dnia 4.10.2018 r.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Ustawa z dnia o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾:		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 39).			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
Art.1	Przedmiot 1. Niniejsza dyrektywa określa minimalne zasady dotyczące zabezpieczania mienia w celu ewentualnej późniejszej konfiskaty oraz zasady dotyczące konfiskaty mienia w sprawach karnych. 2. Niniejsza dyrektywa nie narusza procedur, które państwa członkowskie mogą stosować w celu konfiskaty tego mienia.	N	---	---	---
Art. 2	Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 1) „korzyści” oznaczają wszelkie korzyści majątkowe pochodzące, bezpośrednio lub pośrednio, z przestępstwa; mogą one przybierać dowolną formę mienia i obejmują wszelkie korzyści wynikające z ponownego zainwestowania lub przekształcania korzyści bezpośrednich oraz wszelkie wpływy mające wartość; 2) „mienie” oznacza mienie każdego rodzaju, materialne lub niematerialne, ruchome lub nieruchome, oraz dokumenty lub instrumenty prawne potwierdzające prawo do takiego mienia lub prawo z nim związane;	N	---	---	---

	<p>3) „narzędzia” oznaczają każde mienie użyte lub które ma zostać użyte w jakikolwiek sposób, w całości lub w części, do popełnienia przestępstwa lub przestępstw;</p> <p>4) „konfiskata” oznacza ostateczne pozbawienie mienia orzeczone przez sąd w związku z przestępstwem;</p> <p>5) „zabezpieczenie” oznacza tymczasowy zakaz przekazywania, niszczenia, przetwarzania, przemieszczania mienia lub rozporządzania nim lub tymczasowe przejęcie pieczy lub kontroli nad mieniem;</p> <p>6) „przestępstwo” oznacza przestępstwo objęte jednym z aktów prawnych wymienionych w art. 3.</p>				
Art. 3	<p>Zakres stosowania</p> <p>Niniejszą dyrektywę stosuje się do przestępstw objętych następującymi aktami prawnymi:</p> <p>a) Konwencja, sporządzona na podstawie artykułu K.3 ust. 2 lit. c) Traktatu o Unii Europejskiej, w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej (zwana dalej „Konwencją w sprawie zwalczania korupcji urzędników”);</p> <p>b) decyzja ramowa Rady 2000/383/WSiSW z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie w związku z wprowadzeniem euro;</p> <p>c) decyzja ramowa Rady 2001/413/WSiSW z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi;</p> <p>d) decyzja ramowa Rady 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz dochodów pochodzących z przestępstwa;</p> <p>e) decyzja ramowa Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu;</p> <p>f) decyzja ramowa Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym;</p> <p>g) decyzja ramowa Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiająca minimalne przepisy</p>	N	---	---	---

	<p>określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami;</p> <p>h) decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej;</p> <p>i) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW;</p> <p>j) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW;</p> <p>k) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotycząca ataków na systemy informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW;</p> <p>a także innymi aktami prawnymi, o ile stanowią one wyraźnie, że niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przestępstw w nich wymienionych.</p>				
Art. 4	<p>Konfiskata</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty, w całości lub w części, narzędzi i korzyści lub mienia, którego wartość odpowiada takim narzędziom lub korzyściom, w przypadku wydania prawomocnego wyroku skazującego za przestępstwo, przy czym może być to również wyrok wydany w wyniku postępowania zaocznego.</p>	T	art. 1 pkt 2 (art. 44a k.k.)	<p>Projektowane:</p> <p>Art. 44a. § 1. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek przedsiębiorstwa stanowiącego własność sprawcy albo jego równowartości, jeżeli służyło ono do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści.</p> <p>§ 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa osoby fizycznej albo jego</p>	Projektowany art. 44a k.k. uzupełnia dotychczasowe regulacje o możliwość orzeczenia przepadku, gdy narzędziem służącym popełnieniu przestępstwa było przedsiębiorstwo.

			<p>równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści, a jego właściciel chciał, aby przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści albo przewidując taką możliwość, na to się godził.</p> <p>§ 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach.</p> <p>§ 4. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa.</p> <p>§ 5. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa.</p> <p>§ 6. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 44 § 1, 2 i 4 k.k.</p>	
		<p>art. 8 pkt 3 (art. 188a k.k.w.)</p>	<p>Projektowany Art. 188a. Jeżeli przepadek nie może zostać wykonany w całości lub w części, gdyż składnik mienia podlegający przypadkowi został usunięty, zniszczony, zgubiony, ukryty albo z innych przyczyn faktycznych lub prawnych nie może zostać przejęty, sąd może orzec, a w razie przepadku korzyści</p>	

				pochodzącej z przestępstwa orzeka, przepadek równowartości tego składnika mienia, chyba że przepadek dotyczy przedmiotów określonych w art. 44 § 6 Kodeksu karnego.	
	2. Jeżeli nie jest możliwe przeprowadzenie konfiskaty na podstawie ust. 1, przynajmniej w sytuacji, gdy niemożność ta wynika z choroby lub ucieczki podejrzanego lub oskarżonego, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty narzędzi i korzyści w przypadkach gdy wszczęte zostało postępowanie karne w odniesieniu do przestępstwa, które może być źródłem – w sposób bezpośredni lub pośredni – korzyści majątkowych, i takie postępowanie mogło doprowadzić do wydania wyroku skazującego, gdyby podejrzany lub oskarżony był w stanie stanąć przed sądem.	T	art. 1 pkt 4 (art. 45a k.k.) art. 11 pkt 3 (art. 43a k.k.s.)	Art. 45a § 1. Sąd może orzec przepadek, jeżeli społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania lub stwierdzenia, że sprawca dopuścił się czynu zabronionego w stanie niepoczytalności, o której mowa w art. 31 § 1, albo jeżeli zachodzi okoliczność wyłączająca ukaranie sprawcy czynu zabronionego. § 2. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczone przepadek, sąd może go orzec także w razie umorzenia postępowania z powodu niewykrycia sprawcy lub jego śmierci, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby. Art. 43a. k.k.s. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczone przepadek, sąd może go orzec także w przypadku śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu niewykrycia sprawcy, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby.	Przewidziane w projektowanym art. 45a § 1 k.k. i art. 43a k.k.s (częściowo) rozwiązania stanowią logiczne uzupełnienie regulacji wymaganych przez dyrektywę. Przepadek orzekany będzie po ustaleniu, że doszło do popełnienia czynu zabronionego. Brak rozstrzygnięcia o karze nie wyklucza możliwości pozbawienia sprawcy korzyści z czynu zabronionego.

			<p>Art. 7 pkt 2 i 9</p> <p>(art. 22 § 4 i art. 323 § 3 kpk)</p>	<p>Projektowane: Art. 22 k.p.k. § 4. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a § 2 Kodeksu karnego lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego, po uprawomocnieniu się postanowienia o zawieszeniu postępowania sąd orzeka w przedmiocie przypadku z urzędu, a w postępowaniu przygotowawczym - na wniosek prokuratora. Jeżeli oskarżony nie posiada obrońcy, do udziału w postępowaniu dotyczącym przypadku wyznacza się obrońcę z urzędu</p> <p>Art. 323 k.p.k. § 3. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu śledztwa prokurator, w razie istnienia podstaw określonych w art. 45a Kodeksu karnego lub w art. 43 § 1 i 2, art. 43a oraz art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego, występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie przypadku. Z takim wnioskiem prokurator może wystąpić również w przypadku umorzenia postępowania wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, o ile przepis przewiduje orzeczenie przypadku.</p>	
			<p>art. 11 pkt 3</p> <p>(art. 43a k.k.s.)</p>	<p>Projektowany: Art. 43a. k.k.s. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczony wypadek, sąd może go orzec także w przypadku śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu niewykrycia sprawcy, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej</p>	

				ciężkiej choroby.	
Art. 5	<p>Konfiskata rozszerzona</p> <p>1. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty, w całości lub w części, mienia należącego do osoby skazanej za popełnienie przestępstwa, które może być źródłem – w sposób bezpośredni lub pośredni – korzyści majątkowych, w przypadku gdy sąd na podstawie okoliczności sprawy, w tym konkretnych faktów i dostępnych dowodów, takich jak nieproporcjonalna do legalnego dochodu skazanego wartość jego mienia, jest przekonany, że przedmiotowe mienie pochodzi z działalności przestępczej.</p>	T	<p>art. 1 pkt 3 lit b</p> <p>(art. 45 § 2 k.k.)</p>	<p>Projektowany: art. 45 k.k.</p> <p>§ 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia została osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa znacznej wartości, albo przestępstwo, z którego została lub mogła zostać osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest nie niższa niż 5 lat, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa, za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w ciągu 5 lat przed popełnieniem przestępstwa do chwili wydania nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny.</p>	---
			<p>art. 11 pkt. 2 lit. b</p> <p>(art. 33 § 2 k.k.s.)</p>	<p>Projektowany: Art. 33 k.k.s.</p> <p>§ 2. W razie skazania za przestępstwo skarbowe, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową dużej wartości, albo przestępstwo skarbowe, z którego sprawca osiągnął lub mógł osiągnąć, chociażby pośrednio, korzyść majątkową, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest wyższa niż 3 lata, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa skarbowego, za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we</p>	

				władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w ciągu 5 lat przed popełnieniem przestępstwa skarbowego do chwili wydania nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny.	
	<p>2. Na użytek ust. 1 niniejszego artykułu pojęcie „przestępstwo” obejmuje co najmniej następujące przestępstwa:</p> <p>a) czynna i bierna korupcja w sektorze prywatnym, przewidziana w art. 2 decyzji ramowej 2003/568/WSiSW, a także czynna i bierna korupcja z udziałem urzędników instytucji Unii lub urzędników państw członkowskich, przewidziana odpowiednio w art. 2 i 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników;</p> <p>b) przestępstwa związane z udziałem w organizacji przestępczej, o których mowa w art. 2 decyzji ramowej 2008/841/WSiSW, przynajmniej w przypadkach, gdy dane przestępstwo było źródłem korzyści majątkowych;</p> <p>c) doprowadzenie lub nakłanianie dziecka do udziału w przedstawieniach pornograficznych lub czerpanie z tego korzyści, bądź inne wykorzystywanie dziecka do takich celów, jeżeli dziecko osiągnęło wiek przyzwolenia, przewidziane w art. 4 ust. 2 dyrektywy 2011/93/UE; dystrybucja, rozpowszechnianie lub przesyłanie pornografii dziecięcej, o których to przestępstwach mowa w art. 5 ust. 4 tej dyrektywy; oferowanie, dostarczanie lub udostępnianie pornografii dziecięcej, przewidziane w art. 5 ust. 5 tej dyrektywy; produkcja pornografii dziecięcej, przewidziana w art. 5 ust. 6 tej dyrektywy;</p> <p>d) niezgodna z prawem ingerencja w systemy i niezgodna z prawem ingerencja w dane, przewidziana odpowiednio w art. 4 i 5 dyrektywy 2013/40/UE, w przypadku gdy działaniem przy wykorzystaniu jednego z narzędzi, wymienionych w art. 7 tej dyrektywy, zaprojektowanego lub dostosowanego głównie do tego celu, dotknięta została znaczna liczba systemów informatycznych; umyślne wytwarzanie, sprzedaż, dostarczanie w celu użycia, przywóz, rozpowszechnianie lub udostępnianie w</p>	N	---	---	---

	<p>inny sposób narzędzi do popełniania przestępstw, przynajmniej w przypadkach, które nie są przypadkami mniejszej wagi, przewidzianymi w art. 7 tej dyrektywy;</p> <p>e) przestępstwo zagrożone – zgodnie z odpowiednim aktem prawnym wymienionym w art. 3, lub w przypadku gdy dany akt prawny nie określa zagrożenia karą, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego – maksymalną karą pozbawienia wolności na okres co najmniej czterech lat.</p>				
Art. 6	<p>Konfiskata w stosunku do osób trzecich</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty korzyści lub innego mienia, którego wartość odpowiada korzyściom, jeżeli takie korzyści lub inne mienie podejrzany lub oskarżony przekazał, bezpośrednio lub pośrednio, osobom trzecim lub jeżeli osoby trzecie nabyły je od podejrzanego lub oskarżonego, przynajmniej w przypadkach, gdy te osoby trzecie wiedziały lub powinny były wiedzieć – na podstawie konkretnych faktów i okoliczności, takich jak przekazanie lub nabycie nieodpłatne lub za kwotę znacznie niższą niż wartość rynkowa danego mienia – że celem przekazania lub nabycia było uniknięcie konfiskaty.</p>	T	Art. 1 pkt 2 (art. 44 § 1 k.k.)	<p>Projektowany:</p> <p>Art. 44a. § 1. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek przedsiębiorstwa stanowiącego własność sprawcy albo jego równowartości, jeżeli służyło ono do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści.</p> <p>§ 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa osoby fizycznej albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści, a jego właściciel chciał, aby przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści albo przewidując taką możliwość, na to się godził.</p> <p>§ 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach.</p> <p>§ 4. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego</p>	

			<p>przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa.</p> <p>§ 5. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa.</p> <p>§ 6. Sąd może odstąpić o orzeczenia przepadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 44 § 4 i art. 45 § 3 k.k. i art. 33 § 3 k.k.s</p>	
2. Ust. 1 nie narusza praw osób trzecich działających w dobrej wierze.		T	<p>Projektowany: Art. 44a k.k.</p> <p>§ 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach.</p> <p>§ 4. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa.</p> <p>§ 5. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa.</p> <p>§ 6. Sąd może odstąpić o orzeczenia przepadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela</p>	

				przedsiębiorstwa. oraz obowiązujące: art. 45 § 3 k.k.	
Art. 7	<p>Zabezpieczenie</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu umożliwienia zabezpieczenia mienia w celu ewentualnej późniejszej konfiskaty. Środki takie, o których zastosowaniu decyduje właściwy organ, obejmują pilne działanie, które w razie konieczności należy podjąć w celu zabezpieczenia mienia.</p> <p>2. Mienie będące w posiadaniu osoby trzeciej, o którym mowa w art. 6, może podlegać środkom zabezpieczającym do celów ewentualnej późniejszej konfiskaty.</p>	N	---	Obowiązujące: art. 217, art. 228, art. 291-293 i art. 295 kpk	Przewidziany w projekcie zakres nowelizacji art. 291 § 1 i § 2 ma na celu rozszerzenie celów stosowania zabezpieczenia na przypadki zwrotu korzyści majątkowej pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi. Projektowany art. 292a uszczegóławia sposób wykonania zabezpieczenia, jeżeli jego przedmiotem jest przedsiębiorstwo.
Art. 8	<p>Środki zabezpieczające</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia osobom, w odniesieniu do których stosuje się środki przewidziane w niniejszej dyrektywie, prawa do wniesienia skutecznego środka zaskarżenia oraz do rzetelnego procesu sądowego w celu umożliwienia im korzystania z przysługujących im praw.</p>	T	<p>art. 7 pkt. 2, 4, 8 i 12 lit. b i art. 8 pkt 2</p> <p>(art. 22 § 4., art. 292a § 7 i § 10 i art. 340 § 2a kpk oraz art. 188 § 2a k.k.w)</p>	<p>Projektowane: art. 22 k.p.k. § 4. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a § 2 Kodeksu karnego lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego, po uprawomocnieniu się postanowienia o zawieszeniu postępowania sąd orzeka w przedmiocie przypadku z urzędu, a w postępowaniu przygotowawczym – na wniosek prokuratora. Jeżeli oskarżony nie posiada obrońcy, do udziału w postępowaniu dotyczącym przypadku wyznacza się obrońcę z urzędu. § 5. Na postanowienie w przedmiocie przypadku służy zażalenie.</p> <p>Art. 91b. Właścicielowi przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 44a § 2 Kodeksu karnego, przysługują prawa strony</p>	---

				<p>w zakresie czynności procesowych odnoszących się do tego środka.</p> <p>Art. 292a k.p.k. § 7. Na postanowienie sądu w przedmiocie zatwierdzenia postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu lub w przedmiocie zabezpieczenia stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu służy zażalenie.</p> <p>§ 10. Na postanowienie w przedmiocie wyłączenia określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia służy zażalenie stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu.</p> <p>art. 340 k.p.k. § 2a. Na postanowienie w przedmiocie przepadku służy zażalenie.</p> <p>art. 188 k.k.w. § 2a. Wykonując przepadek przedsiębiorstwa przez spieniężenie poszczególnych składników jego mienia, urząd skarbowy sporządza spis składników majątku przedsiębiorstwa i przekazuje go sądowi. Sąd zatwierdza spis składników w drodze postanowienia. Na postanowienie zażalenie służy prokuratorowi, skazanemu i jego obrońcy oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu. Do czasu zatwierdzenia spisu nie dokonuje się czynności, o których mowa w § 5.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 293 § 3 i § 7 i art. 294 kpk</p>	
--	--	--	--	---	--

	2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by jak najszybciej po wykonaniu nakazu zabezpieczenia powiadomić o nim osobę, której nakaz ten dotyczy. W powiadomieniu należy uzasadnić, przynajmniej pokrótce, wydanie takiego nakazu. Jeżeli jest to konieczne dla właściwego przebiegu postępowania karnego, właściwe organy mogą opóźnić powiadomienie o nakazie zabezpieczenia mienia osoby, której nakaz ten dotyczy.	N	---	Obowiązujący art. 293 § 3 kpk	---
	3. Nakaz zabezpieczenia mienia obowiązuje tylko przez okres konieczny do zabezpieczenia mienia ze względu na możliwość późniejszej konfiskaty.	N	---	Obowiązujący art. 291 § 4 kpk	---
	4. Państwa członkowskie zapewniają osobie, której mienia dotyczy nakaz zabezpieczenia, skuteczną możliwość zaskarżenia go przed sądem zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym. Procedury takie mogą przewidywać, że w przypadku gdy wstępny nakaz zabezpieczenia mienia został wydany przez właściwy organ inny niż organ sądowy, nakaz taki musi najpierw zostać przedłożony organowi sądowemu w celu jego zatwierdzenia lub kontroli, zanim będzie mógł zostać zaskarżony przed sądem.	N	---	Obowiązujące: art. 293 § 3 i § 7, art. 294 i art. 295 § 4 kpk	---
	5. Zabezpieczone mienie, które nie ulega późniejszej konfiskacie, jest niezwłocznie zwracane. Warunki lub zasady proceduralne regulujące zwrot takiego mienia określone są przez prawo krajowe.	N	---	Obowiązujące: art. 44 § 5 i art. 45 § 1 k.k. oraz art. 230 § 2 i art. 291 kpk oraz art. 192 k.k.w	---
	6. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by każdy nakaz konfiskaty zawierał uzasadnienie oraz by o takim nakazie powiadamiać osobę, której on dotyczy. Państwa członkowskie zapewniają osobie, w odniesieniu do której nakazano konfiskatę, możliwość zaskarżenia nakazu konfiskaty przed sądem.	T	Art. 7 pkt 2 i 4 (art. 22 § 4 i art. 91b kpk)	Projektowany: Art. 22 k.p.k. § 4. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a § 2 Kodeksu karnego lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego, po uprawomocnieniu się postanowienia o zawieszeniu postępowania sąd orzeka w przedmiocie przypadku z urzędu, a w postępowaniu przygotowawczym – na wniosek prokuratora. Jeżeli oskarżony nie posiada obrońcy, do udziału w postępowaniu dotyczącym przypadku wyznacza się obrońcę z urzędu.	---
	7. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2012/13/UE i dyrektywy 2013/48/UE, w trakcie całego postępowania w sprawie konfiskaty dotyczącego określenia korzyści i narzędzi, osobom, których mienia dotyczy nakaz konfiskaty, zapewnia się prawo dostępu do adwokata, tak by mogły korzystać z przysługujących im praw. Osoby takie są powiadamiane o tym prawie.	N	---	§ 5. Na postanowienie w przedmiocie przypadku służy zażalenie.	---

				<p>Art. 91b. Właścicielowi przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 44a § 2 Kodeksu karnego, przysługują prawa strony w zakresie czynności procesowych odnoszących się do tego środka.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 87 § 2, art. 94 § 1 pkt. 5, art. 99, art. 217, art. 220, art. 293, art. 413 § 2 i art. 420 kpk oraz art. 292 kpc</p>	
	8. W postępowaniu, o którym mowa w art. 5, osobie, której dotyczy konfiskata, musi przysługiwać rzeczywista możliwość zakwestionowania okoliczności sprawy, w tym konkretnych faktów i dostępnych dowodów, na podstawie których dane mienie uznano za mienie pochodzące z działalności przestępczej.	T	<p>Art. 7 pkt 4 (art. 91b kpk)</p>	<p>Projektowany: Art. 91b. Właścicielowi przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 44a § 2 Kodeksu karnego, przysługują prawa strony w zakresie czynności procesowych odnoszących się do tego środka.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 44 § 5 i art. 45 § 1 k.k. oraz art. 230 § 2, art. 291, art. 293 § 3 i § 7 i art. 294 kpk oraz art. 192 k.k.w</p>	---
	9. Osoby trzecie mają prawo wystąpić z roszczeniami wynikającymi z przysługującego im prawa własności lub innych praw rzeczowych, w tym również w przypadkach, o których mowa w art. 6.	T	<p>Art. 7 pkt 4 (art. 91b kpk)</p>	<p>Projektowany: Art. 91b. Właścicielowi przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 44a § 2 Kodeksu karnego, przysługują prawa strony w zakresie czynności procesowych odnoszących się do tego środka.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 293 § 7 i art. 340 § 3 kpk oraz art. 29b i 190 k.k.w</p>	---

	10. Jeżeli w związku z popełnieniem przestępstwa ofiary przestępstwa zgłaszają roszczenia w stosunku do osoby, która objęta jest przewidzianym w niniejszej dyrektywie środkiem dotyczącym konfiskaty, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by zastosowanie takiego środka nie spowodowało pozbawienia ofiar przestępstwa możliwości wystąpienia o zaspokojenie tych roszczeń. PL L 127/48 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 29.4.2014	N	---	Obowiązujące: art. 44 § 5 i art. 45 § 1 k.k. oraz art. 230 § 2, art. 269 § 1 i art. 291 kpk	---
Art. 9	Skuteczna konfiskata i wykonanie Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu umożliwienia wykrycia i śledzenia mienia, które ma być objęte zabezpieczeniem i konfiskatą, również po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego lub po przeprowadzeniu postępowania w ramach stosowania art. 4 ust. 2, oraz w celu zapewnienia skutecznego wykonania nakazu konfiskaty, jeśli taki nakaz został już wydany.	N	---	---	---
Art. 10	Zarządzanie mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, na przykład poprzez utworzenie scentralizowanych urzędów, grupy wyspecjalizowanych urzędów lub równoważnych mechanizmów, w celu zapewnienia należytego zarządzania zabezpieczonym mieniem, z myślą o możliwej późniejszej konfiskacie. 2. Państwa członkowskie zapewniają, by środki, o których mowa w ust. 1, obejmowały w razie konieczności możliwość sprzedaży lub przekazania mienia.	T	art. 7 pkt 8 i art. 8 pkt 6 (art. 292a kpk i art. 195c k.k.w)	Projektowane: Art. 292a k.p.k. § 1. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia, o którym mowa w art. 291 § 1, może nastąpić również przez ustanowienie przymusowego zarządu przedsiębiorstwa i wyznaczenie zarządcy. W postanowieniu określa się przedsiębiorstwo lub jego zorganizowaną część oraz wskazuje zarządcę spośród osób posiadających licencję doradcy restrukturyzacyjnego. § 2. W postępowaniu przygotowawczym postanowienie o zabezpieczeniu przez ustanowienie przymusowego zarządu wydaje prokurator. Postanowienie podlega zatwierdzeniu przez sąd. § 3. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w § 2, prokurator najpóźniej w ciągu 7 dni występuje do sądu o jego zatwierdzenie. W przedmiocie zatwierdzenia sąd rozstrzyga w ciągu 7 dni od przekazania mu postanowienia. § 4. Zabezpieczenie upada z chwilą	Projektowane art. 292a kpk i 195c k.k. w precyzują sposób wykonania zabezpieczenia, jeżeli jego przedmiotem jest przedsiębiorstwo. Proponowane rozwiązania zmierzają do ochrony ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa, a tym samym utrzymania jego wartości oraz dalszego wykonywania przez to przedsiębiorstwo funkcji gospodarczych i społecznych (np. jako pracodawcy).

				<p>uprawomocnienia się postanowienia sądu o odmowie zatwierdzenia postanowienia, o którym mowa w § 2.</p> <p>§ 5. W przedmiocie zatwierdzenia postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu orzeka na wniosek prokuratora w postępowaniu przygotowawczym sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie, a po wniesieniu aktu oskarżenia w przedmiocie zatwierdzenia orzeka sąd, przed którym sprawa się toczy.</p> <p>§ 6. Po wniesieniu aktu oskarżenia postanowienie o zabezpieczeniu przez ustanowienie przymusowego zarządu wydaje sąd, przed którym sprawa się toczy.</p> <p>§ 7. Na postanowienie sądu w przedmiocie zatwierdzenia postanowienia o zabezpieczeniu lub w przedmiocie zabezpieczenia, stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu służy zażalenie.</p> <p>§ 8. Zarządca zapewnia ciągłość pracy zabezpieczonego przedsiębiorstwa oraz przekazuje sądowi lub prokuratorowi posiadane informacje mające znaczenie dla toczącego się postępowania, w szczególności o sposobie i okolicznościach wykorzystania tego przedsiębiorstwa do popełnienia przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści oraz o rzeczach i dokumentach mogących stanowić dowód w sprawie.</p> <p>§ 9. Zarządca sporządza spis składników majątku i praw majątkowych przedsiębiorstwa i przekazuje go prokuratorowi lub sądowi, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu. Właściciel lub inna osoba kierująca przedsiębiorstwem w jego imieniu może wnosić do prokuratora</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>lub do sądu, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu, o wyłączenie określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia.</p> <p>§ 10. Na postanowienie w przedmiocie wyłączenia określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia służy zażalenie stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu.</p> <p>Art.195c. k.k.w</p> <p>§ 1. Do zarządu przymusowego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o zarządzie przymusowym w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy – Kodeks postępowania karnego.</p> <p>oraz obowiązujące: art. 232, art. 292 § 1 kpk, art. 188 k.k.w oraz odpowiednie przepisy kpc</p>	
	3. Państwa członkowskie rozważają zasadność podjęcia środków, które umożliwią wykorzystanie skonfiskowanego mienia w interesie publicznym lub do celów społecznych.	N	---	Obowiązujący: art. 188 § 6 k.k.w	---
Art. 11	<p>Dane statystyczne</p> <p>1. Państwa członkowskie systematycznie gromadzą i utrzymują kompleksowe dane statystyczne uzyskiwane od stosownych organów. Co roku zgromadzone dane statystyczne przesyłane są Komisji i obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) liczbę wykonanych nakazów zabezpieczenia; b) liczbę wykonanych nakazów konfiskaty; c) szacowaną wartość zabezpieczonego mienia, przynajmniej mienia zabezpieczonego, w momencie zabezpieczenia, z myślą o możliwej późniejszej konfiskacie; d) szacowaną wartość skonfiskowanego mienia w momencie konfiskaty. 	N	---	Obowiązujące przepisy o statystyce publicznej	---
	2. Państwa członkowskie przesyłają również Komisji co roku następujące dane statystyczne, jeżeli takie dane są dostępne na	N	---	---	---

	<p>szeceblu centralnym w danym państwie członkowskim:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) liczba wniosków o wydanie nakazu zabezpieczenia, który ma zostać wykonany w innym państwie członkowskim; b) liczba wniosków o wydanie nakazu konfiskaty, który ma zostać wykonany w innym państwie członkowskim; c) c) wartość lub szacowana wartość mienia skonfiskowanego na skutek wykonania w innym państwie członkowskim. 				
	3. Dane, o których mowa w ust. 2, państwa członkowskie starają się gromadzić na szeceblu centralnym.	N	---	---	---
Art. 12	<p>Transpozycja</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 4 października 2015 r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów. 2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie. 3. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą. 	N	---	---	---
Art. 13	<p>Sprawozdawczość</p> <p>Do dnia 4 października 2018 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wpływ obowiązujących przepisów krajowych dotyczących konfiskaty i odzyskiwania mienia, któremu, w razie potrzeby, towarzyszą stosowne wnioski.</p> <p>W sprawozdaniu tym Komisja ocenia również, czy konieczne jest zweryfikowanie wykazu przestępstw zamieszczonego w art. 5 ust. 2.</p>	N	---	---	---
Art. 14	<p>Zastąpienie wspólnego działania 98/699/WSiSW oraz niektórych przepisów decyzji ramowych 2001/500/WSiSW i 2005/212/WSiSW</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wspólne działanie 98/699/WSiSW, art. 1 lit. a), art. 3 i 	N	---	---	---

	4 decyzji ramowej 2001/500/WSiSW oraz art. 1 pierwsze cztery tiret, oraz art. 3 decyzji ramowej 2005/212/WSiSW zostają zastąpione niniejszą dyrektywą w odniesieniu do związanych nią państw członkowskich, bez uszczerbku dla obowiązków tych państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tych decyzji ramowych do prawa krajowego. 2. W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do wspólnego działania 98/699/WSiSW i przepisów decyzji ramowych 2001/500/WSiSW i 2005/2012/WSiSW, o których mowa w ust. 1, traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.				
Art. 15	Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N	---	---	---
Art. 16	Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami	N	---	---	---

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

Odwrócona tabela zbieżności do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (UC39)

L.p.	Jedn. red	Treść projektowanego przepisu	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
1		W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137) wprowadza się następujące zmiany: 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu: „ ¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotyczącą ataków na systemy informatyczne i zastępującą decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW (Dz. Urz. UE L 218 z 14.08.2013, str. 8).”	Przepis nie wynika wprost z implementowanego instrumentu prawnego UE. Przepis stanowi formalne potwierdzenie implementacji do krajowego porządku prawnego dyrektywy 2013/40/UE.
2	Art. 1.	2) po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu: „Art. 44a. § 1. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek przedsiębiorstwa stanowiącego własność sprawcy albo jego równowartości, jeżeli służyło ono do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści. § 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa osoby fizycznej albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści, a jego właściciel chciał, aby przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści albo przewidując taką możliwość, na to się godził. § 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach. § 4. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa. § 5. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa. § 6. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa.”;	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż stanowić będzie szczególną regulację prawną – mającą zastosowanie w przypadku gdy narzędziem popełnienia przestępstwa jest przedsiębiorstwo.
3		3) w art. 45: a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu: „§ 1a. Za korzyść majątkową osiągniętą z popełnienia przestępstwa uważa się także pożytki z rzeczy lub praw stanowiących tę korzyść.”, b) § 2 otrzymuje brzmienie:	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 5 ust. 1 dyrektywy 2014/42/UE.

		„§ 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia została osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa znacznej wartości, albo przestępstwo, z którego została lub mogła zostać osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest nie niższa niż 5 lat, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa, za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w ciągu 5 lat przed popełnieniem przestępstwa do chwili wydania nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny.”;	
4	4) w art. 45a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu: „§ 2. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczony przepadek, sąd może go orzec także w razie śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu niewykrycia sprawcy, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby.”;		Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 4 ust. 4 dyrektywy 2014/42/UE.
5	5) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu: „Art. 48a. W przypadku, o którym mowa w 44a § 4 - § 6 sąd może orzec nawiązkę w wysokości do 1 000 000 złotych na rzecz pokrzywdzonego lub Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.”;		Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, stanowi jednak konieczne uzupełnienie, zgodnie z wymaganiami prawa krajowego.
6	w art. 115: a) § 9 otrzymuje brzmienie: „§ 9. Rzeczą ruchomą lub przedmiotem jest także polski albo obcy pieniądz lub inny środek płatniczy, środek pieniężny zapisany na rachunku oraz dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej albo zawierający obowiązek wypłaty kapitału, odsetek, udziału w zyskach albo stwierdzenie uczestnictwa w spółce.”, b) po § 23 dodaje się § 24 w brzmieniu: „§ 24. Przy ocenie rozmiaru działalności przedsiębiorstwa sąd bierze pod uwagę wartość przedsiębiorstwa.”;		Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
7	7) w art. 165a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu: “§ 2. Kto dopuszcza się czynu, o którym mowa w § 1, w okolicznościach wzbudzających uzasadnione podejrzenie, że mienie ruchome lub nieruchomości posłużą sfinansowaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym albo zostaną udostępnione zorganizowanej grupie lub związkowi mającym na celu popełnienie takiego przestępstwa lub osobie biorącej udział w takiej grupie lub związku podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;		Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
8	8) art. 269a otrzymuje brzmienie: “Art. 269a Kto, nie będąc do tego uprawnionym, przez transmisję, zniszczenie, usunięcie, uszkodzenie, utrudnienie dostępu lub zmianę danych informatycznych, w istotnym stopniu zakłóca pracę systemu informatycznego, systemu teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;		Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.

9		9) w art. 269b § 1 otrzymuje brzmienie: „Art. 269b § 1. Kto wytwarza, pozyskuje, zbywa lub udostępnia innym osobom urządzenia lub programy komputerowe przystosowane do popełnienia przestępstwa określonego w art. 165 § 1 pkt 4, art. 267 § 3, art. 268a § 1 albo 2 w związku z § 1, art. 269 § 1 lub 2 albo art. 269a, a także hasła komputerowe, kody dostępu lub inne dane umożliwiające nieuprawniony dostęp do informacji przechowywanych w systemie informatycznym, systemie teleinformatycznym lub sieci teleinformatycznej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 3 ust. 2 lit. k dyrektywy 2014/42/UE.
10	Art. 2.	W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz.1822, 1823, 1860 i 1948) art. 775 otrzymuje brzmienie: „Art. 775. Przepisów art. 773 i art. 774 nie stosuje się w razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowego zabezpieczenia, jak również zbiegu zabezpieczenia administracyjnego z egzekucją sądową, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 751 oraz wypadków zabezpieczenia majątkowego w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym.”	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przepadkiem.
11	Art. 3.	W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790, 996 i 1159) w art. 364, w ust. 8 dodaje się pkt 21 w brzmieniu: „21) Żandarmerii Wojskowej.”	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przepadkiem.
12	Art. 4	W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw: 1) przeciwko życiu, określonych w art. 148 150 Kodeksu karnego, 2) określonych w art. 134, art. 135 § 1, art. 136 § 1, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 211a, art. 223, art. 228 § 1 i 3 5, art. 229 § 1 i 3 5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 232, art. 233 § 1 4, art.234, art. 235, art. 236 § 1, art. 239 § 1, art. 245, art. 246, art. 252 § 1 3, art. 258, art. 269, art. 280 282, art. 285 § 1, art. 286 § 1, art. 296 § 1 3, art. 296a § 1, 2 i 4, art. 299 § 1 6 oraz art. 310 § 1, 2 i 4 Kodeksu karnego, 3) określonych w art. 46 ust. 1, 2 i 4, art. 47 oraz art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176, 1170, 1171), 4) przeciwko obrotowi gospodarczemu, określonych w art. 297 306 Kodeksu karnego, powodujących szkodę majątkową lub skierowanych przeciwko mieniu, jeżeli wysokość szkody lub wartość mienia przekracza pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów, 5) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, gdy pokrzywdzonym jest małoletni albo gdy treści	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przepadkiem.

		<p>pornograficzne, o których mowa w art. 202 Kodeksu karnego, obejmują udział małoletniego,</p> <p>6) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,</p> <p>7) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,</p> <p>8) nielegalnego wytwarzania, posiadania lub obrotu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi lub substancjami psychotropowymi albo ich prekursorami oraz materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi,</p> <p>9) określonych w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.),</p> <p>10) określonych w art. 43–46 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893, 1991),</p> <p>11) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,</p> <p>jak również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji albo Komendanta CBŚP, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji.”</p> <p>2) w art. 20:</p> <p>a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa w art. 19 ust. 1, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Policja może korzystać z informacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego; 2) stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997); 3) stanowiących tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948 i 1997); 4) stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.); 5) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948); 6) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 	
--	--	---	--

		<p>1896 i 1948);</p> <p>7) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016, poz. 1636, 1948 i 1997);</p> <p>8) objętych tajemnicą dotyczącą poszczególnych umów ubezpieczenia, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948).”,</p> <p>b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„5. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.”,</p> <p>c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:</p> <p>„5a. Informacje i dane, o których mowa w ust. 3:</p> <p>1) dotyczące dokumentacji związanej z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych, określonej w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, 1948, 2024),</p> <p>2) zawarte w aktach niezawierających informacji, o których mowa w art. 182 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.),</p> <p>3) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, prawną, lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,</p> <p>4) dotyczące objęcia osoby fizycznej ubezpieczeniem społecznym i zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne osoby fizycznej, a także dane płatnika składek, o których mowa w art. 40, art. 45 i art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – o systemie ubezpieczeń społecznych,</p> <p>5) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej dokonywała transakcji dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,</p> <p>6) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej, jest uczestnikiem funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,</p> <p>7) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest stroną umowy dotyczącej obrotu instrumentami finansowymi, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,</p> <p>8) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej</p>	
--	--	--	--

		<p>– udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP albo komendanta wojewódzkiego Policji lub upoważnionych przez nich pisemnie funkcjonariuszy.”,</p> <p>d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu: „6a. Wniosek, o którym mowa w ust. 5a, odpowiada warunkom określonym w ust. 6 pkt 1, 2 i 4-6:”.</p>	
13	Art. 5.	<p>W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, 1948 i 1955) w art. 9e ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Straż Graniczną w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określonych w art. 163 § 1, art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 166 § 1 i 2, art. 167, art. 168, art. 171, art. 172, art. 173 § 1, art. 258, art. 264 § 2 i 3 i art. 299 § 1 Kodeksu karnego, 2) określonych w art. 270-276 Kodeksu karnego w zakresie wiarygodności dokumentów uprawniających do przekraczania granicy państwowej, dokumentów uprawniających do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub dokumentów wymaganych do ich wydania, ; 3) skarbowych, o których mowa w art. 134 § 1 pkt 1 Kodeksu karnego skarbowego, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów, 4) określonych w art. 183 § 2, 4 i 5, art. 184 § 1 i 2, art. 263 § 1 i 2, art. 278 § 1, art. 291 § 1 i art. 306 Kodeksu karnego, art. 55 i art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437, 1948 i 2003), a także art. 44 i art. 46a ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991) oraz art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, późn. zm.) oraz art. 11–13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. poz. 669 i 1948), jeżeli przestępstwa te pozostają w związku z przemieszczaniem przedmiotów przestępstwa przez granicę państwową, 5) określonego w art. 464 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, 6) określonych w art. 228, art. 229 i art. 231 Kodeksu karnego, popełnionych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, 7) określonych w art. 229 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niebędące funkcjonariuszami lub pracownikami Straży Granicznej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej, 8) określonych w art. 264a Kodeksu karnego oraz art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2014 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 9) określonych w art. 189a Kodeksu karnego i w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny, 10) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, 	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przepadkiem.

		<p>określonych w polskiej ustawie karnej,</p> <p>11) określonych w art. 232, art. 233 § 1-4, art.234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 Kodeksu karnego, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt. 1-7,</p> <p>jak również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora okręgowego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”.</p>	
14	Art. 6.	<p>W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 36c ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez wywiad skarbowy w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw:</p> <p>1) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,</p> <p>2) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1Kodeksu karnego skarbowego,</p> <p>3) przeciwko obrotowi gospodarczemu, powodujących szkodę majątkową, jeżeli wysokość szkody przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,</p> <p>4) przeciwko mieniu, jeżeli wartość mienia przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,</p> <p>5) określonych w art. 228-231 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w związku z wykonywaniem czynności służbowych,</p> <p>6) przestępstw określonych w art. 229 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niezatrudnione albo niepełniące służby w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez osoby, o których mowa w pkt 4</p> <p>7) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,</p> <p>8) w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 1 -5 lub przestępstwami, o których mowa w art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego</p> <p>– jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd, na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;</p> <p>2) w art. 36d</p> <p>a) w ust. 1:</p>	<p>Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE , gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem.</p>

		<p>– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Uzyskane w czasie prowadzenia czynności wywiadu skarbowego dane, o których mowa w art. 36b ust. 1, oraz materiały, w tym materiały zgromadzone w trybie art. 36fa ust. 1-9 oraz podczas stosowania kontroli operacyjnej lub niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, które:”;</p> <p>– pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) zawierają informacje mające znaczenie dla postępowania kontrolnego oraz w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem, są przekazywane właściwemu miejscowo organowi kontroli skarbowej, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania kontrolnego;”;</p> <p>b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36aa ust. 1, art. 36b ust. 1, art. 36c ust. 1 i 2, art. 36ca ust. 1 lub art. 36fa ust. 1-9, niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie lub dowodów mających znaczenie dla postępowania w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo niemające znaczenia dla postępowania kontrolnego, a także materiały uzyskane w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w ust. 1h, których zniszczenie zarządził Sąd, podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.”;</p> <p>c) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej – w odniesieniu do materiałów uzyskanych w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36c ust. 1 i 2, art. 36ca ust. 1 i art. 36fa ust. 1-9.”;</p> <p>d) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 3, zgromadzonych na podstawie art. 36c ust. 1 i 2 i art. 36ca ust. 1 oraz art. 36fa ust. 1-9, a także materiałów uzyskanych w wyniku kontroli operacyjnej, o których mowa w ust. 1h, których zniszczenie zarządził Sąd, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego.”;</p> <p>3) w art. 36e ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Informacje uzyskane w czasie prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych lub czynności podejmowanych na podstawie art. 36b ust. 1 mogą być wykorzystane przez organy i jednostki organizacyjne kontroli skarbowej dla celów postępowania kontrolnego prowadzonego w stosunku do osoby, wobec której prowadzono te czynności lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe oraz w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem.”;</p> <p>4) po art. 36f dodaje się art. 36fa w brzmieniu: „Art.36fa. 1. Wywiad skarbowy, w zakresie koniecznym do wykonywania ustawowych zadań, może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy. 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do: 1) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych; 2) podmiotów wykonujących działalność na podstawie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach</p>	
--	--	--	--

		<p>towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948);</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) podmiotów wykonujących działalność ubezpieczeniową; 4) funduszy inwestycyjnych; 5) podmiotów wykonujących działalność w zakresie obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636, 1948 i 1997). <p>3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.</p> <p>4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany; 2) opis przestępstwa z podaniem jego kwalifikacji prawnej; 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych; 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą; 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych; 6) rodzaj i zakres informacji i danych. <p>5. Po rozpatrzeniu wniosku Sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj, zakres oraz podmiot zobowiązany do ich udostępnienia albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 36c ust. 9 stosuje się odpowiednio.</p> <p>6. Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej na postanowienie Sądu, o którym mowa w ust. 5, przysługuje zażalenie.</p> <p>7. W przypadku wyrażenia przez Sąd zgody na udostępnienie informacji Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz o osobie pracownika wywiadu skarbowego upoważnionego do ich odbioru.</p> <p>8. W terminie 120 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10, informuje podmiot, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, o postanowieniu Sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.</p> <p>9. Sąd, na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może odroczyć, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, obowiązek, o którym mowa w ust. 8, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 36c ust. 9 stosuje się odpowiednio.</p> <p>10. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 8 lub 9, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze lub postępowanie kontrolne podmiot wskazany w ust. 4 pkt 4 jest powiadamiany o postanowieniu Sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub organ kontroli skarbowej przed zamknięciem postępowania przygotowawczego lub postępowania kontrolnego albo niezwłocznie po ich umorzeniu.</p> <p>11. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 1, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego lub postępowania kontrolnego, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, niezwłocznie pisemnie zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.</p>	
--	--	--	--

		<p>12. Udostępnienie informacji i danych, o których mowa w ust. 1, następuje nieodpłatnie.</p> <p>13. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów obowiązujących przy przetwarzaniu danych i informacji, o których mowa ust. 1, uwzględniając potrzebę ochrony danych przed nieuprawnionym dostępem i ujednolicenie postępowania w tym zakresie.”.</p>	
		<p>W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749 i 1948) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 17 po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. Istnienie okoliczności określonych w § 1 pkt 4-6 nie wyłącza postępowania w przedmiocie przypadku, o którym mowa w art. 45a § 2 ustawy Kodeks karny.</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 4 ust. 2 dyrektywy 2014/42/UE
15		<p>2) w art. 22 dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a § 2 Kodeksu karnego lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego, po uprawomocnieniu się postanowienia o zawieszeniu postępowania sąd orzeka w przedmiocie przypadku z urzędu, a w postępowaniu przygotowawczym - na wniosek prokuratora. Jeżeli oskarżony nie posiada obrońcy, do udziału w postępowaniu dotyczącym przypadku wyznacza się obrońcę z urzędu.”;</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 4 ust. 2 dyrektywy 2014/42/UE
16	Art. 7.	<p>3) tytuł działu III otrzymuje brzmienie: "Dział III. Strony, obrońcy, pełnomocnicy, przedstawiciel społeczny, podmiot zobowiązany";</p> <p>4) w Dziale III, po Rozdziale 10 dodaje się Rozdział 10a i 10b w brzmieniu: „Rozdział 10a. Podmiot zobowiązany</p> <p>Art. 91a. § 1. Jeżeli w związku z popełnieniem czynu zabronionego osoba fizyczna, prawna albo jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, uzyskała korzyść majątkową lub świadczenie, określone w art. 405-407, art. 410 i art. 412 Kodeksu cywilnego od Skarbu Państwa, jednostki samorządowej, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, podmiotu, dla którego organ samorządu jest organem założycielskim lub spółki prawa handlowego z większościowym udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządowej, na wniosek prokuratora sąd, stosując przepisy prawa cywilnego, zobowiązuje tę osobę lub jednostkę do zwrotu korzyści albo jej równowartości uprawnionemu podmiotowi lub orzeka przepadek świadczenia albo jego równowartości na rzecz Skarbu Państwa.</p> <p>§ 2. Podmiot zobowiązany określony w § 1 jest przesłuchiwany w postępowaniu karnym w charakterze świadka. W wypadku podmiotu innego niż osoba fizyczna, przesłuchuje się osobę lub osoby uprawnione do działania w jego imieniu.</p> <p>§ 3. Osoba, o której mowa w § 2, może odmówić zeznań.</p> <p>§ 4. Przepisy art. 72, art. 75, art. 87 § 1, art. 89, art. 156 § 1 zdanie pierwsze oraz art. 167 stosuje się odpowiednio. Osoba, o której mowa w § 2, może zadawać pytania osobie przesłuchiwanej oraz zabrać głos końcowy przed obrońcą oskarżonego i oskarżonym.</p> <p>Rozdział 10b. Właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem</p> <p>Art. 91b. Właścicielowi przedsiębiorstwa zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 44a § 2 Kodeksu karnego, przysługują prawa strony w zakresie czynności procesowych odnoszących się do tego środka.”;</p>	Przepisy nie są bezpośrednio związane z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, ale stanowi one uzupełnienie krajowego porządku prawnego o regulacje zbieżne z postanowieniami art. 6 ust. 1 (pozbawienie osoby trzeciej korzyści z przestępstwa) oraz art. 8 (uprawnienia osoby, której dotyczy postępowanie) Dyrektywy 2014/42/UE.

17	<p>5) w art. 237:</p> <p>a) w § 3 po pkt 18 dodaje się pkt. 18a - 18c w brzmieniu: „18a) fałszywych zeznań, fałszywego oskarżenia i tworzenia fałszywych dowodów, 18b) zatajenia niewinności, 18c) poplecznictwa,”</p> <p>b) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu: „§ 3a. Kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych są dopuszczalne również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem, o którym mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego.”;</p>	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
18	<p>6) w art. 291</p> <p>a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„§ 1. W razie zarzucenia oskarżonemu popełnienia przestępstwa, za które lub w związku z którym można orzec:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) grzywnę, 2) świadczenie pieniężne, 3) przepadek, 4) środek kompensacyjny, 5) zwrot pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi korzyści majątkowej, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa albo jej równowartości <p>- może z urzędu nastąpić zabezpieczenie wykonania tego orzeczenia na mieniu oskarżonego lub na mieniu, o którym mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione.</p> <p>§ 2. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia określonego w § 1 pkt 3 lub 5 może nastąpić również na mieniu osoby fizycznej, o której mowa w art. 44a Kodeksu karnego, lub osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o której mowa w art. 45 § 3 Kodeksu karnego, lub na mieniu, które podlegałoby przypadkowi na podstawie art. 45a § 1 lub 2 Kodeksu karnego.”;</p> <p>b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu: "§ 2a. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości lub orzeczenia przepadku świadczenia albo jego równowartości wobec podmiotu zobowiązanego, określonego w art. 91a, może z urzędu nastąpić na mieniu tego podmiotu.”;</p>	<p>Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 7 dyrektywy 2014/42/UE</p> <p>Projektowany art. § 2a uzupełnia powyżej wskazane regulacje o możliwość orzeczenia zabezpieczenia również w przypadku roszczeń odszkodowawczych Skarbu Państwa, jednostki samorządowej, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, podmiotu, dla którego organ samorządu jest organem założycielskim lub spółki prawa handlowego z większościowym udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządowej.</p>
19	<p>7) w art. 292 § 2 otrzymuje brzmienie: "§ 2. Zabezpieczenie grożącego przypadku następuje przez zajęcie ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych oraz przez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości. Zakaz ten podlega ujawnieniu w księdze wieczystej, a w jej braku, w zbiorze złożonych dokumentów. W miarę potrzeby może być ustanowiony zarząd nieruchomości oskarżonego.”;</p>	Zmiana jest konsekwencją szczegółowego uregulowania w pkp zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem.
20	<p>8) po art. 292 dodaje się art. 292a i art. 292b w brzmieniu: „Art. 292a § 1. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia, o którym mowa w art. 291 § 1, może nastąpić również przez ustanowienie przymusowego zarządu przedsiębiorstwa i wyznaczenie zarządcy. W postanowieniu określa się przedsiębiorstwo lub jego zorganizowaną część oraz wskazuje zarządcę spośród osób posiadających</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 7 dyrektywy 2014/42/UE

		<p>licencję doradcy restrukturyzacyjnego.</p> <p>§ 2. W postępowaniu przygotowawczym postanowienie o zabezpieczeniu przez ustanowienie przymusowego zarządu wydaje prokurator. Postanowienie podlega zatwierdzeniu przez sąd.</p> <p>§ 3. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w § 2, prokurator najpóźniej w ciągu 7 dni występuje do sądu o jego zatwierdzenie. W przedmiocie zatwierdzenia sąd rozstrzyga w ciągu 7 dni od przekazania mu postanowienia.</p> <p>§ 4. Zabezpieczenie upada z chwilą uprawomocnienia się postanowienia sądu o odmowie zatwierdzenia postanowienia, o którym mowa w § 2.</p> <p>§ 5. W przedmiocie zatwierdzenia postanowienia prokuratora o zabezpieczeniu orzeka na wniosek prokuratora w postępowaniu przygotowawczym sąd rejonowy, w którego okręgu prowadzi się postępowanie, a po wniesieniu aktu oskarżenia w przedmiocie zatwierdzenia orzeka sąd, przed którym sprawa się toczy.</p> <p>§ 6. Po wniesieniu aktu oskarżenia postanowienie o zabezpieczeniu przez ustanowienie przymusowego zarządu wydaje sąd, przed którym sprawa się toczy.</p> <p>§ 7. Na postanowienie sądu w przedmiocie zatwierdzenia postanowienia o zabezpieczeniu lub w przedmiocie zabezpieczenia stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu służy zażalenie.</p> <p>§ 8. Zarządca zapewnia ciągłość pracy zabezpieczonego przedsiębiorstwa oraz przekazuje sądowi lub prokuratorowi posiadane informacje mające znaczenie dla toczącego się postępowania, w szczególności o sposobie i okolicznościach wykorzystania tego przedsiębiorstwa do popełnienia przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści oraz o rzeczach i dokumentach mogących stanowić dowód w sprawie.</p> <p>§ 9. Zarządca sporządza spis składników majątku i praw majątkowych przedsiębiorstwa i przekazuje go prokuratorowi lub sądowi, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu. Właściciel lub inna osoba kierująca przedsiębiorstwem w jego imieniu może wnosić do prokuratora lub do sądu, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu, o wyłączenie określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia.</p> <p>§ 10. Na postanowienie w przedmiocie wyłączenia określonych składników majątku lub praw majątkowych z zabezpieczenia służy zażalenie stronom, pokrzywdzonemu oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu.</p>	
21		<p>Art. 292b. Zabezpieczenie, o którym mowa w art. 292a § 1, może nastąpić również w stosunku do przedsiębiorstwa podmiotu zbiorowego w rozumieniu ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2016 r. poz. 1541), jeśli zebrane dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo, że podmiot ten może podlegać odpowiedzialności na podstawie tej ustawy.</p>	Przepis § 1 stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 7 dyrektywy 2014/42/UE
22		<p>9) w art. 323 § 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 3. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu śledztwa prokurator, w razie istnienia podstaw określonych w art. 45a Kodeksu karnego lub w art. 43 § 1 i 2, art. 43a oraz art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego, występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie przepadku. Z takim wnioskiem prokurator może</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 4 ust. 2 dyrektywy 2014/42/UE

		wystąpić również w przypadku umorzenia postępowania wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, o ile przepis przewiduje orzeczenie przepadku.”;	
23	10) w art. 333 dodaje się § 5 w brzmieniu: "§ 5. Prokurator może także dołączyć do aktu oskarżenia wnioski o orzeczenie wobec podmiotu zobowiązanego zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości uprawnionemu podmiotowi lub o orzeczenie przepadku świadczenia albo jego równowartości na rzecz Skarbu Państwa. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie."; 11) w art. 334 dodaje się § 3 w brzmieniu: "§ 3. O złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 333 § 5, prokurator zawiadamia podmiot zobowiązany i podmiot uprawniony oraz poucza o treści przepisów art. 91a, art. 415a i art. 444 § 2.";	Przepisy proceduralne związane z możliwością rozstrzygnięcia o roszczeniach odszkodowawczych Skarbu Państwa w procesie karnym.	
24	12) w art. 340: a) § 2 otrzymuje brzmienie : „§ 2. W razie istnienia podstaw określonych w art. 45a lub art. 99 § 1 Kodeksu karnego albo w art. 43 § 1 lub 2, w art. 43a lub art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego sąd, umarzając postępowanie lub rozpoznając wniosek prokuratora, o którym mowa w art. 323 § 3, orzeka przepadek.”, b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu: „§ 2a. Na postanowienie w przedmiocie przepadku służy zażalenie.”, c) § 3 otrzymuje brzmienie: „§ 3. Osoba roszcząca sobie prawo do korzyści lub przedmiotów, których przepadek orzeczono na podstawie art. 44-45a Kodeksu karnego lub art. 43 § 1 i 2, art. 43a oraz art. 47 § 4 Kodeksu karnego skarbowego, może dochodzić swych roszczeń tylko w postępowaniu cywilnym.”;	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 4 ust. 2 oraz art. 8 dyrektywy 2014/42/UE	
25	13) po art. 415 dodaje się art. 415a w brzmieniu: "Art. 415a. § 1. W razie skazania oskarżonego lub warunkowego umorzenia postępowania, sąd uwzględnia wniosek prokuratora, o którym mowa w art. 91a. Wniosku nie uwzględnia się, jeżeli roszczenie o zwrot korzyści majątkowej lub przepadek świadczenia jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. § 2. Orzeczenie w przedmiocie wniosku nie wyłącza możliwości dochodzenia roszczeń w postępowaniu cywilnym w zakresie nieuwzględnionym w tym orzeczeniu."; 14) w art. 422 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu: „1a. Wniosek, o którym mowa w § 1, może również złożyć podmiot zobowiązany. Przepis § 1 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.”; 15) w art. 444 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu: "§ 2. Apelacja przysługuje również podmiotowi zobowiązanemu.”;	Przepisy proceduralne związane z możliwością rozstrzygnięcia o roszczeniach odszkodowawczych w procesie karnym. Zaproponowane regulacje określające uprawnienia procesowe podmiotu zobowiązanego odpowiadają wymaganiom art. 8 dyrektywy 2014/42/UE	
26	16) art. 605a otrzymuje brzmienie: „Art. 605a. § 1. Zatrzymanie osoby ściganej może nastąpić także na podstawie informacji o poszukiwaniu zamieszczonych w bazie danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej lub Systemie Informacyjnym	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest	

		Schengen. Przepisy art. 244-246 i art. 248 stosuje się. § 2. Przed złożeniem kierowanego do Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o tymczasowe aresztowanie osoby ściganej sąd może zastosować wobec tej osoby tymczasowe aresztowanie na czas nie dłuższy niż 7 dni, jeżeli zwraca się o to właściwy organ państwa obcego poprzez wprowadzenie wpisu do bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej lub Systemu Informacyjnego Schengen stanowiącego zapewnienie, że wobec osoby ściganej zapadł prawomocny wyrok skazujący lub wydano inną decyzję będącą podstawą pozbawienia wolności, a w przypadku rejestracji w bazie Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej - że państwo to wystąpi o jej wydanie.”;	zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
27		17) w art. 607k § 2a otrzymuje brzmienie: „§ 2a. Zatrzymanie osoby ściganej nakazem europejskim może nastąpić także na podstawie wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen lub do bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej. Przepisy art. 244-246 i art. 248 stosuje się.”;	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
28		18) w art. 607k § 3a otrzymuje brzmienie: „§ 3a. Przed wypłynięciem nakazu europejskiego sąd może zastosować wobec osoby ściganej tymczasowe aresztowanie na czas nie dłuższy niż 7 dni, jeżeli zwraca się o to właściwy organ sądowy, który wydał nakaz europejski, poprzez wprowadzenie wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen lub bazy danych Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej stanowiącego zapewnienie, że wobec osoby ściganej zapadł prawomocny wyrok skazujący lub wydano inną decyzję będącą podstawą pozbawienia wolności.”;	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
29		19) w art. 611t § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Wystąpienie, o którym mowa w § 1, może nastąpić także na wniosek Ministra Sprawiedliwości, właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania orzeczenia lub skazanego.”;	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
30		20) w art. 611tg §2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Sąd okręgowy, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, sprawcy lub z urzędu, może zwrócić się do właściwego sądu lub innego organu państwa wydania orzeczenia o przekazanie orzeczenia, o którym mowa w § 1, do wykonania, jeżeli pozwoli to w większym stopniu zrealizować wychowawcze i zapobiegawcze cele kary.”.	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
31		21) w art. 618 w § 1 po pkt. 9a dodaje się pkt 9b w brzmieniu: "9b) kosztów zarządu przymusowego".	Przepis proceduralny związany z wprowadzeniem zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem.
32	Art. 8.	W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 29b § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Pozew przeciwko Skarbowi Państwa, o którym mowa w art. 293 § 7 Kodeksu postępowania karnego, jest tymczasowo wolny od opłat sądowych, a w razie oddalenia powództwa powód jest obowiązany uiścić opłaty na zasadach ogólnych.”;	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 8 dyrektywy 2014/42/UE

33		2) w art. 188 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu: „§ 2a. Wykonując przepadek przedsiębiorstwa, przez spieniężenie poszczególnych składników jego mienia, urząd skarbowy sporządza spis składników majątku przedsiębiorstwa i przekazuje go sądowi. Sąd zatwierdza spis składników w drodze postanowienia. Na postanowienie zażalenie służy prokuratorowi, skazanemu i jego obrońcy oraz właścicielowi lub innej osobie kierującej przedsiębiorstwem w jego imieniu. Do czasu zatwierdzenia spisu nie dokonuje się czynności, o których mowa w § 5.”;	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż stanowić będzie szczególną regulację prawną – mającą zastosowanie w przypadku gdy narzędziem popełnienia przestępstwa jest przedsiębiorstwo.
34		3) po art. 188 dodaje się art. 188a w brzmieniu: „Art. 188a. Jeżeli przepadek nie może zostać wykonany w całości lub w części, gdyż składnik mienia podlegający przypadkowi został usunięty, zniszczony, zgubiony, ukryty albo z innych przyczyn faktycznych lub prawnych nie może zostać przejęty, sąd może orzec, a w razie przypadku korzyści pochodzącej z przestępstwa orzeka, przepadek równowartości tego składnika mienia, chyba że przepadek dotyczy przedmiotów określonych w art. 44 § 6 Kodeksu karnego.”;	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do wykonania orzeczenia o przypadku.
35		4) po art. 189 dodaje się art. 189a w brzmieniu: „Art. 189a. Przepadek przedsiębiorstwa nie obejmuje jego nazwy albo firmy, a także wchodzących w jego skład autorskich praw osobistych.”;	Przepis stanowi uzupełnienia projektowanego art. 44a § 1 k.k.
36		5) w art. 192 dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. Przepisy § 1-3 stosuje się odpowiednio do przypadku orzeczonego w razie zawieszenia lub umorzenia postępowania.”;	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do wykonania orzeczenia o przypadku.
37		6) po art. 195b dodaje się art. 195c w brzmieniu: „Art.195c. § 1.Do zarządu przymusowego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o zarządzie przymusowym w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy – Kodeks postępowania karnego.”.	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 7 i art. 8 dyrektywy 2014/42/UE – w sytuacji gdy istnieje potrzeba ustanowienia zarządu nad przedsiębiorstwem zagrożonym przypadkiem.
38	Art. 9	W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.) w art. 298 pkt 5b otrzymuje brzmienie: „5b. Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i ich posiadającym pisemne upoważnienie funkcjonariuszom i żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem.”.	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do wykonania orzeczenia o przypadku.
39	Art. 10.	W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r., poz. 1988, 1948 i 1997) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2:	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy

	<p>a) lit. b) otrzymuje brzmienie:</p> <p>„b) sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej, – popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej, – określone w art. 165a lub art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, – w zakresie zawarcia z osobą fizyczną, prawną, lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności bankowych, w celu weryfikacji zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania;” <p>b) lit. l) otrzymuje brzmienie:</p> <p>„l) Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,</p> <p>c) po lit. l dodaje się lit. la w brzmieniu:</p> <p>„la) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”</p> <p>2) w art. 106 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Bank jest obowiązany przeciwdziałać wykorzystywaniu swojej działalności dla celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego.”;</p> <p>3) w art. 106a:</p> <p>a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:</p> <p>„3a. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, lub wykorzystywania działalności banku w celu ukrycia działań przestępczych lub dla celów mających związek z przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, prokurator może, w drodze postanowienia, wstrzymać określoną transakcję lub dokonać blokady środków na rachunku bankowym na czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące, również pomimo braku zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1. W postanowieniu określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady środków na rachunku.”;</p> <p>b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„6. W terminie określonym w ust. 4, prokurator wydaje postanowienie o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania, o którym niezwłocznie zawiadamia właściwy bank. Terminu określonego w art.</p>	<p>zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem, jak również zapobiegania przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.</p>
--	--	---

		<p>307 § 1 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się. W razie wszczęcia postępowania prokurator może, w drodze postanowienia, wstrzymać określoną transakcję lub dokonać blokady środków na rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5. W postanowieniu określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady środków na rachunku.”,</p> <p>c) ust. 8 otrzymuje brzmienie: ”8. Wstrzymanie transakcji lub blokada środków na rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 3a, lub otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.”.</p>	
40	Art. 11.	<p>W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2016 r. poz. 2137 i 2138) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 31 § 1a otrzymuje brzmienie: „§ 1a. Sąd może orzec przepadek przedmiotów określonych w art. 29 pkt 2, niebędących własnością sprawcy, jeżeli ich właściciel lub inna osoba uprawniona przewidywała, że mogą one służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego albo mogła to przewidzieć przy zachowaniu ostrożności wymaganej w danych okolicznościach.”;</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 6 dyrektywy 2014/42/UE.
41		<p>2) w art. 33: a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu: „§ 1a. Za korzyść majątkową osiągniętą z popełnienia przestępstwa skarbowego uważa się także pożytki uzyskane z rzeczy lub praw stanowiących tę korzyść.”, b) § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. W razie skazania za przestępstwo skarbowe, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową dużej wartości, albo przestępstwo skarbowe, z którego sprawca osiągnął lub mógł osiągnąć, chociażby pośrednio, korzyść majątkową, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest wyższa niż 3 lata, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa skarbowego, za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w ciągu 5 lat przed popełnieniem przestępstwa skarbowego do chwili wydania nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny.”;</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 5 ust. 1 dyrektywy 2014/42/UE
42		<p>3) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu: „Art. 43a. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczony przepadek, sąd może go orzec także w przypadku śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu jego niewykrycia sprawcy, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego, albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby.”;</p>	Przepis stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 4 ust. 2 dyrektywy 2014/42/UE
43		<p>4) w art. 132 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu: „§ 2. W przypadkach, o których mowa w art. 43a § 2 zabezpieczenie pozostaje w mocy do chwili orzeczenia przez sąd w przedmiocie przepadku.”.</p>	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej zabezpieczenia

			grożącego przypadku.
44	Art. 12.	<p>W ustawie z dnia z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948) w art. 54 w ust. 1:</p> <p>1) pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) Policji jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;</p> <p>2) po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu: „7b) Żandarmerii Wojskowej - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483);”.</p>	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem.
45	Art. 13.	<p>W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2016 r. poz. 299, 615 I 1948), w art. 19:</p> <p>1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: "1a. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, postanowienie, o którym mowa w ust. 1, może zostać wydane również pomimo braku zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1."</p> <p>2) ust. 4 otrzymuje brzmienie: "4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 zdanie drugie, albo wydania postanowienia w okolicznościach, o których mowa w ust. 2, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych."</p>	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
46	Art. 14.	<p>W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 I 1948) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez Żandarmerię Wojskową w granicach zadań określonych w art. 4 ust. 1 oraz w stosunku do osób wskazanych w art. 3 ust. 2 pkt 1, 3, 5 i 6, w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utwalenia dowodów, umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przeciwko pokojowi i ludzkości, 2) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przestępstw określonych w art. 127 132 Kodeksu karnego, 	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem.

		<p>3) przeciwko życiu, określonych w art. 148 150 Kodeksu karnego,</p> <p>4) określonych w art. 140, art. 156 § 1 i 3, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 171 § 1, art. 173 § 1 i 3, art. 189, art. 189a, art. 200, art. 200a, art. 202 § 3 i 4, art. 211a, art. 223, art. 228 § 1 i 3 5, art. 229 § 1 i 3 5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 1 i 2, art. 232, art. 233 § 1 4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1, art. 239 § 1, art. 245, art. 246, art. 252 § 1 3, art. 258, art. 263 § 1 i 2, art. 265, art. 269, art. 280 282, art. 285 § 1, art. 286 § 1 i 2, art. 299 § 1 6, art. 305, art. 310 § 1, 2 i 4, art. 339 § 2, art. 345 § 2 i 3 oraz art. 358 § 2 Kodeksu karnego,</p> <p>5) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,</p> <p>6) określonych w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554, z późn. zm.),</p> <p>7) określonych w art. 43 i art. 44 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2015 r. poz. 793, 1893 i 1991),</p> <p>8) określonych w art. 53 ust. 1, art. 55 ust. 1, art. 56 ust. 1, art. 58 ust. 1, art. 59 ust. 1 oraz art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437, 1948 i 2003),</p> <p>9) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,</p> <p>jak również w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 32 § 2 Kodeksu karnego skarbowego,</p> <p>– gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, wojskowy sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, złożony po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej i pisemnej zgody właściwego zastępcy prokuratora okręgowego do spraw wojskowych, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;</p> <p>2) po art. 40a dodaje się art. 40b w brzmieniu:</p> <p>„Art. 40b. 1. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa w art. 31 ust. 1, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Żandarmeria Wojskowa może korzystać z informacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego; 2) stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997); 3) stanowiących tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948 i 1997); 4) stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2016 r. poz. 963, z późn. zm.); 	
--	--	--	--

		<p>5) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 719, 831, 904 i 1948);</p> <p>6) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 i 1948);</p> <p>7) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016, poz. 1636, 1948 i 1997);</p> <p>8) objętych tajemnicą dotyczącą poszczególnych umów ubezpieczenia, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1948).</p> <p>2. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie żołnierzom Żandarmerii Wojskowej pełniącym służbę w pionie dochodzeniowo-śledczym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, i prowadzącym czynności w danej sprawie oraz ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego.</p> <p>3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej albo komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej przez wojskowy sąd okręgowy właściwy miejscowo z uwagi na siedzibę wnioskującego organu.</p> <p>4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1:</p> <p>1) dotyczące dokumentacji związanej z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych, określonej w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, 1948 i 2024),</p> <p>2) zawarte w aktach niezawierających informacji, o których mowa w art. 182 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.),</p> <p>3) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,</p> <p>4) dotyczące objęcia osoby fizycznej ubezpieczeniem społecznym i zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne osoby fizycznej, a także dane płatnika składek, o których mowa w art. 40, art. 45 i art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – o systemie ubezpieczeń społecznych,</p> <p>5) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej dokonywała transakcji dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,</p> <p>6) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości</p>	
--	--	---	--

		<p>prawnej, jest uczestnikiem funduszu inwestycyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,</p> <p>7) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest stroną umowy dotyczącej obrotu instrumentami finansowymi, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,</p> <p>8) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna, a także podmiot nieposiadający osobowości prawnej jest ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej</p> <p>– udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na wniosek Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Komendanta CBŚP albo komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej lub upoważnionych przez nich pisemnie żołnierzy.</p> <p>5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został ustalony; 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej; 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych; 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą; 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych; 6) rodzaj i zakres informacji i danych. <p>6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, odpowiada warunkom określonym w ust. 5 pkt 1, 2 i 4–6.”.</p>	
47	Art. 15.	<p>W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 5 w ust. 1:</p> <p>a) w pkt 2 w lit. e dodaje się przecinek i dodaje się lit. f w brzmieniu:</p> <p>„f) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, określonym w art. 232, art. 233, art. 234-235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137),, jeżeli pozostają w związku z przestępstwami, o których mowa w lit a-e.”,</p> <p>b) po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:</p> <p>„2b) ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 2;”;</p> <p>2) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną – gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez ABW w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, o których mowa w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a, c, d, e, 2) rozdziałach XXXV–XXXVII Kodeksu karnego oraz rozdziałach 6 i 7 Kodeksu karnego skarbowego jeżeli godzą w podstawy ekonomiczne państwa, 	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem.

		<p>3) art. 232, art. 233 § 1 4, art.234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 Kodeksu karnego jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt. 1 i 2,</p> <p>– oraz w celu uzyskania i utrwalenia dowodów tych przestępstw, ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami i ścigania ich sprawców.”;</p> <p>3) w art. 34a ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 5 ust. 1 pkt 2 lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, ABW może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, świadczenia usług płatniczych lub zawieranych z uczestnikami funduszy inwestycyjnych, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.”.</p>	
48	Art. 16.	<p>W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896 i 1948), w art. 281 w ust. 1:</p> <p>1) pkt 9 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„9) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;</p> <p>2) po pkt 9a dodaje się pkt 9c w brzmieniu:</p> <p>„9c) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.</p>	Zmiany stanowią konieczne dopełnienie zmian w zakresie uprawnień służb mających na celu umożliwienie ujawniania majątku zagrożonego przypadkiem.
49	Art. 17.	<p>W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. z 2016 poz. 1636 i 1948), w art. 149:</p> <p>1) pkt. 8 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„8) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”;</p> <p>2) po pkt 8b dodaje się pkt 8c w brzmieniu:</p> <p>„8c) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o</p>	Zmiany stanowią konieczne dopełnienie zmian w zakresie uprawnień służb mających na celu umożliwienie ujawniania majątku zagrożonego przypadkiem.

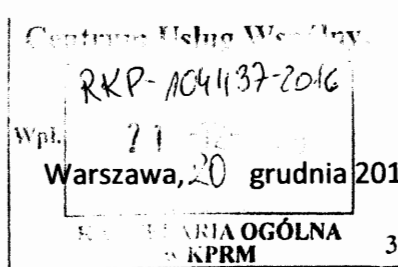
		Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”.	
50	Art. 18.	<p>W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1289 i 996), w art. 40:</p> <p>1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa określonego w art. 181-183 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi lub przestępstwa, które może wywoływać istotne skutki w zakresie obrotu na rynku regulowanym, prokurator może postanowić o wstrzymaniu określonej transakcji lub dokonaniu blokady rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od otrzymania tego zawiadomienia. Prokurator Krajowy może postanowić o przedłużeniu blokady rachunku o kolejne 3 miesiące.”;</p> <p>2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>”4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych.”</p>	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
51	Art. 19.	<p>W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, 1948 i 1955) wprowadza się następujące zmiany</p> <p>1) w art. 2, w ust. 1:</p> <p>a) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:</p> <p>„b) wymiarowi sprawiedliwości, określonym w art. 232, art. 233, art. 234-235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1, wyborom i referendum, określonym w art. 250a, porządkowi publicznemu, określonym w art. 258, wiarygodności dokumentów, określonych w art. 270-273, mieniu, określonym w art. 286, obrotowi gospodarczemu, określonych w art. 296-297, art. 299 i art. 305, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, określonym w art. 310 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, a także o których mowa w art. 585-592 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1578) oraz określonych w art. 179-183 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016, poz. 1636 i 1948), jeżeli pozostają w związku z korupcją lub działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa,”</p> <p>b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:</p> <p>„1a) ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w pkt 1;”;</p> <p>2) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez CBA w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, uzyskania i utwalenia dowodów przestępstw, a także ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami:</p> <p>1) określonymi w art. 228 231, art. 250a, art. 258, art. 286, art. 296 297, art. 299, art. 305, art. 310 § 1, 2 i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny,</p> <p>2) skarbowymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. d, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego</p>	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem.

		<p>wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008 i 1240 oraz z 2016 r. poz. 1265),</p> <p>3) określonymi w art. 232, art. 233 § 1-4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt. 1 i 2</p> <p>– gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa CBA, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;</p> <p>3) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art.2 ust.1 pkt 1 lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, oraz w celu kontroli prawdziwości oświadczeń majątkowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5, CBA może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.”.</p>	
52	Art. 20.	<p>W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1318 i 1955), w art. 5 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1) rozpoznawanie, zapobieganie oraz wykrywanie popełnianych przez żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, funkcjonariuszy SKW i SWW oraz pracowników SZ RP i innych jednostek organizacyjnych MON, przestępstw:</p> <p>a) przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstw wojennych określonych w rozdziale XVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137), a także innych ustawach i umowach międzynarodowych,</p> <p>b) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej określonych w rozdziale XVII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, oraz takich czynów skierowanych przeciwko państwom obcym, które zapewniają wzajemność,</p> <p>c) określonych w art. 140 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny,</p> <p>d) określonych w art. 228-230 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, jeżeli mogą one zagrażać bezpieczeństwu lub zdolności bojowej SZ RP lub innych jednostek organizacyjnych MON,</p> <p>e) przeciwko ochronie informacji określonych w rozdziale XXXIII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, jeżeli mogą one zagrażać bezpieczeństwu lub zdolności bojowej SZ RP lub innych jednostek organizacyjnych MON, a także takich czynów skierowanych przeciwko państwom obcym, które zapewniają wzajemność,</p> <p>f) określonych w art. 33 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 194),</p> <p>g) innych niż określone w lit. a-f, godzących w bezpieczeństwo potencjału obronnego państwa, SZ RP oraz jednostek organizacyjnych MON, a także państw, które zapewniają wzajemność,</p>	<p>Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem.</p>

		h) określonych w art. 232, art. 233 § 1-4, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w lit. a-g, jak również ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z tymi przestępstwami;"	
53	Art. 21.	W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1799 i 1948), w art. 75e ust. 2 otrzymuje brzmienie: "2. Blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym lub postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych."	Przepis nie jest związany z wdrożeniem instrumentu prawnego UE, a jego ujęcie w projektowanej ustawie podyktowane jest zbieżnością z zakresem wprowadzanych przez tę ustawę zmian.
54	Art. 22.	W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1910, 1948 i 1997), w art. 9f w ust. 1: 1) pkt 12 otrzymuje brzmienie: „12) Policji jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955);”; 2) po pkt 12 dodaje się pkt 12f w brzmieniu: „12f) Żandarmerii Wojskowej jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948);”	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem. Zmiany stanowią konieczne dopełnienie zmian w zakresie uprawnień służb mających na celu umożliwienie ujawniania majątku zagrożonego przypadkiem.
55	Art. 23.	W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615), w art. 35, w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany: 1) pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) Policji, o ile są niezbędne w toczącym się postępowaniu lub na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji ((Dz. U. z 2016 r. poz. 1782);”; 2) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) Żandarmerii Wojskowej, o ile są niezbędne w toczącym się postępowaniu lub na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonym w art. 40b z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483);”	Przepis nie wynika wprost z instrumentu prawnego UE, jest jednak zgodny z celem dyrektywy 2014/42/UE, gdyż służy zapewnieniu wysokiej skuteczności działań zmierzających do ustalenia mienia zagrożonego przypadkiem. Zmiany stanowią konieczne dopełnienie zmian w zakresie uprawnień służb mających na celu umożliwienie ujawniania majątku zagrożonego przypadkiem.
56	Art. 24.	Przepisy art. 45 § 1a–2 i art. 45a § 2 ustawy zmienianej w art. 1 oraz art. 33 § 1a–2 i art. 43a ustawy zmienianej w art. 11, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także w sprawach dotyczących czynów popełnionych przed dniem jej wejścia w życie. W tych sprawach nie stosuje się art. 4 § 1 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 2 § 2 ustawy, o której mowa w art. 11.	--- przepis intertemporalny wymagany przez prawo krajowe

57	Art. 25.	Do wykonywania orzeczeń o przepadku wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.	--- przepis intertemporalny wymagany przez prawo krajowe
58	Art. 26.	<p>1. W latach 2017-2026 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 334 150 tys. zł, z tym że w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2017 r. – 9 950 tys. zł; 2) 2018 r. – 9 950 tys. zł; 3) 2019 r. – 9 950 tys. zł; 4) 2020 r. – 17 900 tys. zł; 5) 2021 r. – 17 900 tys. zł; 6) 2022 r. – 17 900 tys. zł; 7) 2023 r. – 35 800 tys. zł; 8) 2024 r. – 53 700 tys. zł; 9) 2025 r. – 71 600 tys. zł; 10) 2026 r. – 89 500 tys. zł. <p>2. W ramach limitu, o którym mowa w ust. 1, maksymalny limit wydatków z budżetu państwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w części pozostającej w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości w kolejnych latach wyniesie: <ol style="list-style-type: none"> a) 2017 r. – 500 tys. zł, b) 2018 r. – 1 000 tys. zł, c) 2019 r. – 1 000 tys. zł, d) 2020 r. – 4 950 tys. zł, e) 2021 r. – 4 950 tys. zł, f) 2022 r. – 4 950 tys. zł, g) 2023 r. – 17 900 tys. zł, h) 2024 r. – 26 850 tys. zł, i) 2025 r. – 35 800 tys. zł, j) 2026 r. – 44 750 tys. zł; 2) w części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych w kolejnych latach wyniesie: <ol style="list-style-type: none"> a) 2017 r. – 9 450 tys. zł, b) 2018 r. – 8 950 tys. zł, c) 2019 r. – 8 950 tys. zł, d) 2020 r. – 12 950 tys. zł, e) 2021 r. – 12 950 tys. zł, f) 2022 r. – 12 950 tys. zł, g) 2023 r. – 17 900 tys. zł, h) 2024 r. – 26 850 tys. zł, i) 2025 r. – 35 800 tys. zł, j) 2026 r. – 44 750 tys. zł. <p>3. Minister Sprawiedliwości oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych monitorują wykorzystanie limitów wydatków,</p>	--- reguła wydatkowa wymagana przez prawo krajowe

		o których mowa w ust. 1, w częściach pozostających odpowiednio w ich dyspozycji. 4. W przypadku zagrożenia przyjętej na dany rok budżetowy łącznej wielkości planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, odpowiednio Minister Sprawiedliwości lub minister właściwy do spraw wewnętrznych wdrażają mechanizmy korygujące zmierzające do zmniejszenia kosztów funkcjonowania systemu odzyskiwania mienia, w szczególności przez ograniczenie wydatków inwestycyjnych i rzeczowych.	
59	Art. 24.	Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	--- przepis wskazujący termin wejścia ustawy w życie, wymagany przez prawo krajowe

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.827.2016 / 21/JS

dot.: RM-10-163-16 nowy tekst z 19.12.2016 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz
niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

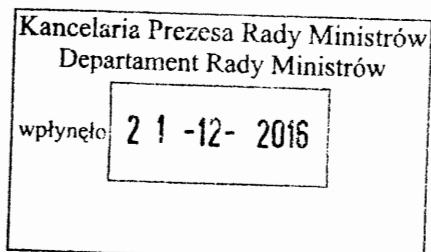
w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra
Spraw Zagranicznych
Renata Szczech
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾**

z dnia

w sprawie udostępniania informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi

Na podstawie art. 36fa ust. 13 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór wniosku Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o wyrażenie przez Sąd zgody na udostępnienie przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy, zwanych dalej „informacjami” – stanowiący załącznik nr 1;
- 2) wzór zawiadomienia przekazywanego podmiotowi zobowiązanemu – stanowiący załącznik nr 2;
- 3) wzór zawiadomienia przekazywanego podmiotowi, którego dotyczą udostępniane informacje – stanowiący załącznik nr 3;
- 4) wzór wniosku Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o wyrażenie przez Sąd zgody na odroczenie zawiadomienia o udostępnieniu informacji podmiotu, którego dotyczą te informacje – stanowiący załącznik nr 4.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Finansów
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

W Z Ó R

.....

(miejsowość, data)

.....

(nazwa organu zawiadamiającego)

.....

(sygnatura literowo-cyfrowa)

SĄD OKRĘGOWY

W WARSZAWIE

WNIOSEK NR

(nr w rejestrze)

Na podstawie art. 37fa ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej wnoszę o wyrażenie zgody na udostępnienie informacji stanowiących: tajemnicę bankową dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi¹⁾,

w sprawie nr,

pod kryptonimem*),

prowadzonej przez,

opis przestępstwa z podaniem jego kwalifikacji prawnej:

.....

okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych:

.....

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą:

.....

podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych:

.....

rodzaj i zakres informacji i danych:

.....

UZASADNIENIE: (opis przestępstwa, okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia danych)

.....

Załączniki (materiały uzasadniające potrzebę udostępnienia danych)

1.;

2.

GENERALNY INSPEKTOR

KONTROLI SKARBOWEJ

.....

(podpis, data, pieczęć)

W Z Ó R

.....

(miejsowość, data)

.....

(nazwa organu wnioskującego)

..... Egz. nr

(sygnatura literowo-cyfrowa)

PODMIOT ZOBOWIĄZANY

(ADRES)

Na podstawie art. 37fa ust. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) informuję o obowiązku przekazania informacji stanowiących: tajemnicę bankową dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi¹⁾,

dotyczących (wskazanie podmiotu, którego dotyczą udostępniane informacje).

Obowiązek udostępnienia obejmuje informacje: (wskazanie rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione).

Osobą uprawnioną do otrzymania wskazanych informacji jest (wskazanie osobie pracownika wywiadu skarbowego uprawnionego do odbioru informacji).

GENERALNY INSPEKTOR

KONTROLI SKARBOWEJ

.....

(podpis, data, pieczęć)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

W Z Ó R

.....

(miejsowość, data)

.....

(nazwa organu wnioskującego)

..... Egz. nr

(sygnatura literowo-cyfrowa)

**PODMIOT, KTÓREGO DANE
ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE
(ADRES)**

Na podstawie art. 37fa ust. 8 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) informuję o wydaniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie (sądowa sygn. sprawy zgody na udostępnienie danych stanowiących: tajemnicę bankową dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi¹⁾,

dotyczących

(wskazanie podmiotu, którego dotyczą udostępniane informacje),

przetwarzanych przez

(wskazanie podmiotu przetwarzającego udostępniane informacje),

obejmujących

(wskazanie rodzaju i zakresie udostępnionych informacji i danych).

GENERALNY INSPEKTOR
KONTROLI SKARBOWEJ

.....

(podpis, data, pieczęć)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

W Z Ó R

.....

(miejsowość, data)

.....

(nazwa organu zawiadamiającego)

.....

(sygnatura literowo-cyfrowa)

SĄD OKRĘGOWY

W WARSZAWIE

WNIOSEK NR

(nr w rejestrze)

Na podstawie art. 37fa ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej wnoszę

o wyrażenie zgody na odroczenie zawiadomienia o udostępnieniu informacji stanowiących:

tajemnicę bankową dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi¹⁾,

w sprawie nr,

pod kryptonimem*),

prowadzonej przez,

dotyczących.....

(wskazać podmiot, którego dotyczą udostępniane informacje),

Proponowany termin zawiadomienia o udostępnieniu danych:

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

UZASADNIENIE: okoliczności uzasadniające odroczenie zawiadomienia o udostępnieniu informacji)

.....

Załączniki (materiały uzasadniające potrzebę udostępnienia danych)

1.;

2.

GENERALNY INSPEKTOR

KONTROLI SKARBOWEJ

.....

(podpis, data, pieczęć)

UZASADNIENIE

Konieczność wydania przedmiotowego rozporządzenia wynika ze zmian w ustawie z dnia z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) dokonanej ustawą z dnia ... o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

Projekt rozporządzenia jest zgodny prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Finansów i Rządowego Centrum Legislacji.